

Agnatisk stamtavla över släkten Fruncks äldre led*

Michael Lundholm†

Version 1.10 (2021-09-26)

INNEHÅLL

1.	Om dokumentet.....	2
2.	Inledning.....	3
3.	Källor.....	4
4.	Om mässing.....	6
5.	De svenska mässingsbruken och släkten Frunck.....	6
6.	Släktens ursprung.....	7
7.	När dog Simon Frunck?.....	10
8.	Stamtavla över släktens äldre led.....	11
9.	Personer som sannolikt hörde till släkten.....	30
10.	Personer som inte tillhörde släkten.....	42
Bilaga 1: Dokumenthistorik.....		43
Bilaga 2: Familjenumrering.....		46
Bilaga 3: Grafisk agnatisk stamtavla för släkten Fruncks äldre led.....		47
Bilaga 4: Kognatiska avkomlingar i äldre led.....		48
Käll- och litteraturförteckning.....		58

* Jag har tagit emot uppgifter om släkten Frunck från många personer. Här vill jag särskilt tacka Karin Uhrvik (Knivsta), Göran Ekberg (Örebro), Stig Geber (Uttran) och Stefan Jernberg (Gustafs) vilkas uppgifter varit av avgörande betydelse. Jag vill också tacka Carl-Göran Backgård (Åkersberga), Staffan Bengtsson (Umeå), Anders Berg (Stockholm), Örjan Hedenberg (Järfälla), Niklas Hertzman (Malmö), Stefan Holm, Kurt Hultgren (Stockholm), Björn Järhult (Jönköping), Jan Nilsson (Umeå), Torbjörn Nääs (Mora), Tommy Petré (Vendelsö), Carl Szabad (tyvärr bortgången i förtid 2015), och Per Sundin (Gullänget) för att de bidragit med värdefulla uppgifter eller korrigerat felaktigheter i tidigare versioner av stamtavlan.

† Jag är kassör i Genealogiska Föreningen och redaktör för Svensk Genealogisk Tidskrift samt har tidigare publicerat arbeten i bl.a. Svensk Genealogisk Tidskrift, Släktforskarnas årsbok, Släkt och Hävd, Släkthistoriskt forum samt Svenskt kvinnobiografiskt lexikon. 2018 blev jag mottagare av Sveriges släktforskarförbunds hederspris till Victor Örnbergs minne.

1. Om dokumentet

Detta dokument är tillgängligt digitalt och uppgifterna får självfallet användas av andra. Det är själva syftet med dokumentet. Jag hoppas dock att uppgifterna citeras med angivande av källan. En lämplig bibliografisk referens till dokumentet är

Lundholm, M., (2021), *Agnatisk stamtavla över släkten Fruncks äldre led*, version 1.10, http://lundholm.me/projekt/frunck/frunck_stamtavla_1_10.pdf. [Avläst <datum>].

Dokumentet befinner sig fortfarande i sin första huvudversion, d.v.s. version 1. Endast revideringar av text och slutsatser som leder till att familjetabellerna omnumreras kommer att leda till att versionsnumret ändras. Mindre ändringar, kompletteringar samt rättelser har hittills lett till att versionsnumret justerats från 1.00 till innevarande 1.10.

När nya uppgifter kommer mig till del genom min egen forskning eller från andra släktforskare kommer detta dokument att uppdateras. Nya uppgifter, kompletteringar, kommentarer, frågor och korrigeringsuppgifter tas tack-samt emot tillsammans med utförliga källhänvisningar. Dessa skickas till m.l.lundholm@me.com.

//Michael Lundholm

2. Inledning

Här redovisas släktens äldre led, med vilket avses de agnatiska avkomlingarna till stamfadern brännugnsmästaren Simon Frunck intill fjärde led. I praktiken innebär det en begränsning till de agnatiska ättlingar som föddes fram till ungefär 1750.

Jag publicerade mina första resultat i Lundholm (2007). Jag trodde då att jag, med några få undantag, hade gjort en ganska definitiv redogörelse för släkten Fruncks äldre led. Omedelbart efter publiceringen fick jag dock ny information av släktforskare som läst min artikel. Det ledde till en avsevärd justering i släktens stamtavla. Denna redovisades i Lundholm (2009). Jag har fortsatt att få information från olika släktforskare om släkten Fruncks äldre led. Den informationen har i sin tur föranlett ytterligare forskningsinsatser från mig. En första redovisning av de resultat denna insats ledde till skedde i Lundholm (2012). Information om släktens äldre led fortsätter dock att komma mig till del och jag hittar själv nya uppgifter om släkten. Jag planerar därför att under kommande år att publicera ytterligare bidrag till släkten Fruncks äldre led.

Eftersom släktforskning är som att lägga pussel och nya resultat innebär att nya pusselbitar läggs på bordet finns det skäl att på ett systematiskt sätt redovisa den samlande bilden av alla pusselbitar, även om deras plats i pusslet inte säkert kan bestämmas. Jag avser därför att parallellt med publicerandet av nya resultat om släkten Frunck redovisa en uppdaterad samlad stamtavla över släktens äldre led. Det är detta dokument. Det kommer tills vidare enbart att finnas tillgängligt digitalt men därmed också vara fritt tillgängligt för alla på Internet. När nya uppgifter framkommer så avser jag uppdatera dokumentet.

Denna version inkluderar alltså uppgifter som tidigare publicerats av mig om släkten Frunck:

- *Släkten Fruncks äldre led*, Släktforskarnas årsbok '07, sid. 161–206.
- *Efterskörd & kommentarer: Släkten Fruncks äldre led (Släktforskarnas årsbok '07)*, sid. 339–341.
- *Bidrag till släkten Fruncks äldre led*, Släktforskarnas årsbok '12, sid. 263–300.

Det finns dock uppgifter som framkommit efter våren 2012 och som tidigare inte publicerats. De har successivt publicerats i tidigare versioner av detta digitala dokument. Vissa förändringar av redovisningsprinciper och format för källhänvisningar jämfört med tidigare tryckta publikationer har också skett.

Syftet är alltså att redovisa en strikt agnatisk stamtavla över släkten Fruncks äldre led. I fotnoter kan det dock finnas kommentarer som leder till avvikelser från denna redovisningsprincip. Redovisningen i familjetabellerna 15–17 avviker också från denna redovisningsprincip. Här görs istället en fullständig redovisning av samtliga kognatiska avkomlingar eftersom släktgrenen är kognatisk utslöcknad med de personer som redovisats. Denna släktgrens exakta plats i stamtavla är dessutom oklar. I en bilaga kommer dock successivt kognatiska avkomlingar till kvinnor i generation två och tre att redovisas. Jag avser också att i framtiden redovisa släktens yngre agnatiska grenar.

En för mig viktig princip är att dokumentera mina källor så att mina påståenden lätt ska kunna kontrolleras. Det sker i fotnoter där källhänvisningar redovisas i kortform. En avslutande käll- och litteraturförteckning ger en fullständig dokumentation av källorna och litteraturen. När det gäller den aktuella tidsperioden är det inte alltid möjligt att dokumentera (exempelvis) ett dödsfall genom en uppgift i en dödbok. Istället kan det krävas en ganska omfattande diskussion, analys och argumentation för att komma fram till en slutsats. I mina publikationer om släkten Frunck redovisas detta till fullo. Här sker en kondenserad redovisning av diskussionen i fotnoter med hänvisningar till de publicerade arbetena. En fullständig redovisning av använt källmaterial finns dock alltid i detta dokument.

I förhållande till de tidigare publicerade arbetena har en översyn skett av källhänvisningarna i följande mening: Ofta finns flera olika sidnumreringar i äldre kyrkböcker. Ibland fler än två. Jag har eftersträvat att i denna skrift använda mig av den mest moderna sidnumreringen. Är det flera är det oftast den maskinstansade. Saknas paginering anges som komplement antingen Arkiv Digital eller Digitala forskarsalens (Riksarkivet) bildid.

Under arbetets gång har det hänt att olika digitala ingångar (t.ex. Digitala forskarsalen (tidigare SVAR), Ancestry (tidigare Genline), Arkiv Digital) har använts till en och samma källa vid tidigare tillfällen. Eftersom Arkiv Digital's bilder är modernare kan de också ha sidnumreringar som tillkommit efter det att Riksarkivets bilder togs. Om ett källmaterial funnits digitalt tillgängligt både hos Arkiv Digital och Riksarkivet har Arkiv Digital's material använts. För att få en enklare och mer sammanhållen källförteckning har dock samtliga beteckningar på arkivmaterial justerats så att de överensstämmer med NAD (Nationell Arkivdatabas).

Dispositionen av detta dokument är följande: I följande avsnitt 3 ges några kommentarer kring källäget med fokus på mässingsbruken i Skultuna och Bjurfors i Norberg. Avsnitt 4 beskriver kortfattat och översiktligt produktionsprocessen av mässing och mässingsprodukter. Avsnitt 5 ger en kort redogörelse kring de mässingsbruk som släkten verkat vid. I avsnitt 6 ges en sammanfattande diskussion av den tidigare litteraturens påståenden om släktens ursprung. Problemen kring dateringen av Simon Fruncks död diskuteras i avsnitt 7. Avsnitt 8 redovisar den uppdaterade versionen av stamtavlan för släktens äldre led. En redovisning av personer som inte kan dokumenteras tillhöra släkten men som sannolikt tillhörde den finns i avsnitt 9. Avsnitt 10 tar upp personer som sannolikt inte tillhörde släkten.

Därefter kommer fyra bilagor: Dokumenthistorik med beskrivningar av ändringar i dokumentet återfinns i Bilaga 1. Då familjenumereringarna här avviker från Lundholm (2007, 2012) innehåller Bilaga 2 en översättningstabell som klargör skillnaderna. En grafisk presentation av den agnatiska stamtavlan finns i Bilaga 3. Bilaga 4 innehåller redovisning av kognatiska avkomlingar. Denna är ofullständig i dagsläget och ytterligare grenar kommer att tillkomma. Därefter finns en käll- och litteraturförteckning.

3. Källor

Merparten av de människor som kommer att redogöras för här levde sina liv vid mässingsbruken i Skultuna socken och Bjurfors (Norbergs socken). I viss utsträckning kom de också att verka vid mässingsbruken i Nyköping, Nacka och Vellinge

(Salems socken). De kom också att sprida sig över landet från Malmö i söder till Härnösand i norr. Ett inte obetydligt antal personer från slakten flyttade till Stockholm under 1700-talets första halva vilket lett till bytande problem att följa dessa personer. Konsekvensen är att det är från landsarkiven bara är från de i Visby och Göteborg samt från Värmlandsarkiv som källmaterial *inte* använts. Material från alla andra landsarkiv inklusive Stockholms och Malmös stadsarkiv samt Riksarkivet och Krigsarkivet har använts.

Eftersom fokus är på de två mässingsbruken i Västmanland kan det vara värt med några specifika kommentarer om källäget där. Skultuna mässingsbruk startade 1607 och Bjurfors mässingsbruk 1666. Eftersom Västerås stift var tidigt ute med kyrkobokföring finns det framförallt i Skultuna relativt bra men inte heltäckande material från ungefär 1620, i vissa fall ännu tidigare.

För Bjurfors skulle man kunna tro att den senare starten skulle göra att det var än bättre ställt med kyrkoarkiv. Så är dock inte fallet. Bjurfors är lokaliserat ca 15 km från Norbergs kyrka men bara 3,5 km från Avesta kyrka. Det innebar att bruksarbetarna i kyrkligt hänseende i kom att tillhöra Avesta församling (dåtidens Avestafors) på andra sidan länsgränsen. Samma sak gällde även Fröbenning och Myrsjö i Norberg. Denna kyrkorätt upphörde 1907.¹ Avesta kyrkoarkiv har visserligen en del 1600-talsmaterial men husförhörslängderna startar först 1746 och ministerialböckerna först under andra halvan av 1700-talet. Det finns dock vissa husförhörslängder över Bjurfors bruksarbetare i Norbergs kyrkoarkiv. Dessa (framförallt AI:2, AI:4b) bör dock tolkas med försiktighet eftersom arbetarna kyrkoskrevs i Avesta. Exempelvis har uppgifter tillförts i efterhand men det är inte möjligt att avgöra när. Dessa längder har en klar karaktär av andrahandskälla i jämförelse med AXvestas kyrkoräkenskaper.

Vad gäller mantalslängder finns i princip heltäckande serier för både Skultuna och Norberg.

Följande tabell sammanfattar källäget för de två mässingsbruken vad gäller kyrkoarkiv och mantalslängder fram till ca 1750 (i vissa fall del av år):

Skultuna mässingsbruk:

- Husförhörslängder (AI:1–4): 1681–1686, 1689–1691, 1697–1699, 1708–1734, 1737–1776.
- Födelseböcker (C:1–5): 1622–1631, 1634–1639, 1641, 1664–1679, 1697–1774.
- Vigselsböcker (C:1–4, F:1): 1622–1635, 1664–1679, 1697–1742, 1744–1774.
- Dödböcker (C:1–4, F:1, Lla:1): 1607–1622, 1646–1661, 1664–1683, 1697–1775.
- RA mantalslängder: 1648, 1649, 1651, 1653, 1654, 1665, 1669–.²

Bjurfors mässingsbruk:

- Husförhörslängder (Norberg AI:2, AI:4b, AI:5d, AI:6b, HI:1): 1705–1728, 1741, 1743, 1748–1757, 1662–1785.
- Husförhörslängder (Avesta Ala:1 Ala:2 Ala:3 Ala:5): 1746–1773, 1775–1785.
- Kyrkoräkenskaper (Avesta Lla:1–Lla:19): 1656–1740.

¹ Skatteförvaltningen (1989, sid. 39).

² Åren 1648, 1649 och 1651 endast svenska arbetare. Från 1669 en obruten serie med undantag för enstaka år. Landskontorets mantalslängder kompletterar egentligen inte Riksarkivet förutom att det finns en för 1636 som omfattar allt arbetsfolk vid bruket.

- RA mantalslängder (Norberg): 1673--.³

Luckorna är alltså betydande. Det finns även husförhörslängder i Västerfärnebo kyrkoarkiv som berör Bjurfors men de innehåller inte information om någon i släkten Frunck.

4. Om mässing⁴

Mässing är en legering av koppar och zink, vanligen i proportionerna 65/35. Andra proportioner förekommer så om proportionerna är exempelvis 80/20 kallas legeringen malm. Råkopparen renades (garades) till s.k. garkoppar. Historiskt har zinken som använts vid mässingsproduktion kommit från s.k. *galmeja*. Galmeja är en produkt som uppstår efter det att zinkmalm vittrat och består av zinkkarbonat och zinksilikat. Även stenkol användes.

Kopparen kom under 1600-talet och det tidiga 1700-talet från Falu koppargruva och levererades av hyttägarna till Falukopparvåg mot s.k. kopparsedlar. Dessa angav hur mycket garkoppar innehavaren hade att rätta att få ut i Avestas gårmareri. Sedlarna snarare än den fysiska garkopparen var det som handlades mellan hyttägarna och mässingsbruken. Galmeja och stenkol importerades.

Mässingen tillverkades genom att garkoppar, galmejamjöl och stenkol lades i deglar som hettades upp i en brännugn. Den färdiga smälta mässingen lades i gjutformar och resultatet blev stora mässingsskivor. Dessa mässingsskivor bearbetades till antingen tråd eller mässingsplåt (s.k. latun), som båda gick på export. Mässingsplåten kunde också förädlas till olika produkter av kittelslagare, vars arbete slutfördes av beredare, eller krongjutare. Härav kommer benämningarna på de olika yrken som fanns på mässingsbruken: brännare, gallmejamjölare, tråddragare, latunslagare, kittelslagare, beredare och krongjutare.

5. De svenska mässingsbruken och släkten Frunck

De svenska mässingsbruk som var aktiva under 1600-talet och det tidiga 1700-talet var följande (årtal för mässingsproduktion inom parantes):⁵

- Skultuna (1607-?)
- Nyköping (1610-1821)
- Vällinge (1623-1712)
- Nacka (ca 1625-1718)
- Bjurfors (1666-1835)
- Norrköping (1620-talet - 1799)
- Gusum (1661-1925)

Skultuna, Nyköping, Vällinge, Nacka och Bjurfors var de bruk där släkten Fruncks medlemmar var dokumenterat aktiva som mässingsbruksarbetare. I Nyköping var dock närvaron begränsad till att släktens stamfar arbetade där några år på 1620- och 1630-talen. Till Nyköping och Norrköping flyttade några kvinnliga medlemmar

³ Från 1673 en obruten serie med undantag för enstaka år. Landskontorets mantalslängder kompletterar Riksarkivet endast för åren 1669-1672 som återfinns i fascikeln för 1672.

⁴ Se Forsberg (1953, sid. 155ff) och Norberg (2010, sid. 173ff).

⁵ Edblad (1979), Erixon (1921-1972), Forsberg (1953), Forsgren (2010, sid. 155) och Helmfrid (1954).

av släkten i början/mitten av 1700-talet med sina familjer. Vid Gusums bruk lyser släktens medlemmar helt med sin frånvaro.

6. Släktens ursprung

Släkten Frunck kom ursprungligen från Tyskland och dokumenterades vid Skultuna mässingsbruk i Västmanland (Skultuna socken, Norrbo härad) första gången 1620. Om släktens ursprung har det spekulerats ganska mycket från sent 1700-tal till tidigt 1900-tal. Dessa spekulationer har innehållit element av mytologisk karaktär. Det finns visserligen en rad skillnader i detaljer i de olika redovisningarna men huvudbudskapet i myten är följande: Släktens stamfar skulle ha varit tysk militär som hette Nimrod Frunck eller möjligen Nimrod von Frunck. Han skulle ha haft tre söner som alla var förfarna när det gällde mässingsproduktion. En, Simon, hamnade i Sverige och blev stamfar till den svenska släkten Frunck, den andra hamnade i Norge där han dog barnlös och den tredje blev kvar i Tyskland. Vissa uppger att Nimrod kom från Hessen. Han ska sedan ha stupat under 30-åriga kriget.⁶

En fylligare beskrivning av dessa historier finns i Lundholm (2007). Där finns också en utförlig argumentation kring varför man inte bör fästa någon tilltro till detaljer och enskilda uppgifter, samt utförliga referenser kring de aspekter som omnämns nedan. Här ska i korthet bara konstateras att påståenden inte uppfyller de vanliga källkritiska kriterierna:

Uppgifterna är inte samtida utan redovisas första gången ungefär 175 år efter den förste Fruncks uppträdande i Sverige (*bristande tidssamband*). Inga källor anges så uppgifterna är inte kontrollerbara (*ej oberoende*). Nimrod Frunck återfinns inte heller i tyska genealogiska standardverk.

Samtida med de första uppgifterna om militären Nimrod var den förste av släktens medlemmar som gjorde en klassresa. Efter studier och disputation i Uppsala samt en period som hovpredikant blev han kyrkoherde i Tillinge och Svinninge församlingar i Västmanland. Han hette Kristian Frunck (1727–1796); se Familj 10. Eftersom flera av de tryckta uppgifter som först nämner militären Nimrod var olika slags runor över Kristian Frunck misstänker jag starkt att det är denne som är upphovsman till historien om militären Nimrod Frunck, d.v.s. att han helt enkelt fabrikerat historien för att bättra på sin familjs härkomst. I ett fall nämns han uttryckligen som källa.⁷ De äldsta litteraturuppgifterna är alltså inte heller *tendensfria* då klassresenären har haft skäl att »förbättra« sin härkomst.

Namnet Nimrod förekommer visserligen i släkten. Första gången namnet användes var när en pojke som levde 1735–1742 döptes till Nimrod. Han var ättling i fjärde generationen efter den förste kände medlemmen av släkten. Han levde alltså innan

⁶ Hülphers 2, Westerås Stifts-Tidningar (1796–09–30, nr. 201, sid. 802), Westerås Stifts-Tidningar (1807–01–31, nr. 85, sid. 350ff), Westén och Wenström (1799–1850, Band 3, sid. 639ff), Frunck (<1845), ÖÄ (1884–1908, Band 2, sid. 147) och SSK (1911-, årgång 7). Leijonhufvud (1901–1906) saknade dock till sin heder denna historia. Den stamtavla som där redovisades var på det hela taget korrekt, även om den i detaljer uppvisar enstaka fel. Dess stora brist var dock när det gäller släktens äldre led att den främst använde sig av kyrkboksmaterial från Skultuna och Norberg och av detta skäl i vissa delar är ofullständig i så motto såväl enskilda personer som hela släktgrenar är utelämnade.

⁷ Weslén (1814, sid. 639, fotnot *).

litteraturuppgifterna om militären Nimrod förekommer första gången. Se Familj 11. Kyrkoherden Kristian Frunck var kusin till gossen Nimrod.

Om det vore så att historien om militären Nimrod Frunck hade varit sann skulle man istället förväntat sig att namnet förekommer ganska ofta i släkten. Inom släktens äldre led var det tvärtom andra namn som dominerade. Av de 43 namngivna männen i stamtavlan som redovisas här förekommer Karl 9 gånger, Simon och Kristian 7, Johan 5, Anders och Per 4 samt Jakob 2 gånger.⁸ Övriga fem namn endast en gång. I den sista fjärde generationen, gossen Nimrods generation, med 17 namngivna personer förekommer Karl 4 gånger samt Kristian, Anders och Per 3 gånger vardera. Övriga namn endast en gång vardera. Namnet Nimrod är alltså inte bara ovanligt, det lyser helt med sin frånvaro med ovan nämnda undantag. Nimrod förekom i släkten senare under 1800-talet, efter det att historien om militären Nimrod fått spridning, men uteslutande bland kyrkoherde Kristian Fruncks ättlingar. Bland dessa förekom även den feminina formen Nimrodina tillsammans med anagrammen Dormin och Mindor.⁹ Att namnets senare användning sker uteslutande bland kyrkoherdens ättlingar, att han nämns som källa i ett fall och att namnet Nimrod, med ett undantag, saknas bland övriga släktgrenar gör att jag drar slutsatsen att kyrkoherden var mytologins konstruktör och upphovsman.

Det verkar ytterst osannolikt att en (eventuellt adlig) militärs söner skulle vara högt kvalificerade yrkesarbetare inom mässingsindustrin. De skulle snarare befinna sig i andra omständigheter och i andra samhällsskick. Den typ av yrkesskicklighet som en brännugnsmästare hade förvärvades dessutom under många gesäll-lår och oftast under fadern som mästare. Däremot kan man förstås tänka sig den omvända klassresan.

Frågan om den föregivne förfadern Nimrod Fruncks existens är i någon mening ett indiciemål: Det finns inga samtida eller annan evidens för hans existens men alltså många skäl för att betvivla den. De vanliga källkritiska reglerna talar emot att vi accepterar påståendet om hans existens. Tyvärr finns det heller ingen direkt evidens om någon annan far till förste kände medlemmen av släkten som gör att vi direkt kan visa att påståendet om militären Nimrod Frunck som Simon Fruncks far är felaktigt.

Vad som verkligen kan dokumenteras om släktens första led i Sverige är följande: Skultuna mässingsbruk grundades 1607.¹⁰ De första bruksarbetarnas förhållande till kyrkan var oreglerat. De betalade inga avgifter till kyrkan och stod utanför sakramenten. Bruksägaren hade då vänt sig till Västerås domkapitel för att bruksarbetarna skall inlemmas i den kyrkliga gemenskapen. Detta var dock inte problemfritt eftersom det inte var självklart att bruksarbetarna var lutheraner. Ett förhör skedde 7 oktober 1620:¹¹

⁸ Inkluderas de 8 namngivna manspersonerna i Familj 15–17 blir listan: Karl 10, Johan 9, Simon och Kristian 7, Anders och Per 4, Jakob 3, Börje 2 samt övriga fem namn en gång vardera.

⁹ Anagram är ett ord med omkastade bokstäver. Om s.k. »bakvända« personnamn, se Wiggen (2010).

¹⁰ För en historik över Skultuna mässingsbruk för den aktuella perioden se Erixon (1921–1972, band 2:1).

¹¹ Domkapitlet i Västerås stift A1:2 fol. 75r. Se även Erixon (1921–1972, band 2:1, sid. 26).

»Framkom mester Jochim widh Messingsbruket i Skultuna sokn med otto sin mesterswenner och begärte att the måtte komma till sacramentet.«

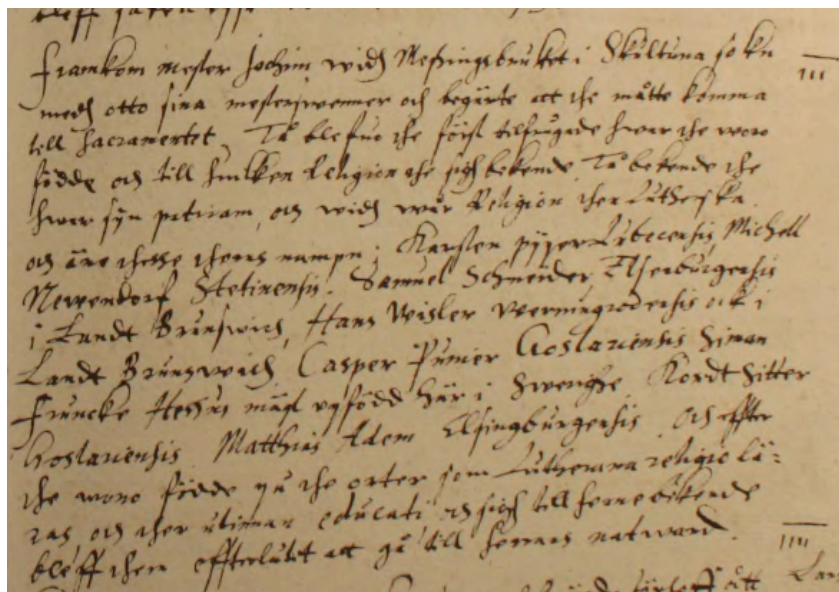

Bild 1: Domkapitlets protokoll över förhöret 7 oktober 1620. Källa: Domkapitlet i Västerås stift A1:2 fol. 75r. Foto: Göran Ekberg.

Se Bild 1 ovan. De förhöordes sedan om sin födelseplats och sin religion. En man som hette Simon Frunck uppgav då:

»Simon Fruncke Hessus mäst vpfodd här i Swerighe«.

Genom att de uppgav lutherska områden för sin härkomst accepterades att de tog emot nattvarden. Simon Frunck uppgav alltså att han var från Hessen, vilket vi sett nämnts i mytologin kring släktens härkomst, men att han huvudsakligen vuxit upp i Sverige.

Den 8 juli 1622 skrev Willem Giliusson de Besche kontrakt med ett antal (vad som synes vara tyska) arbetare.¹² De skulle arbeta vid Nyköpings mässingsbruk. Med på listan fanns kopparmästaren Arnold Düppengiesser¹³, vars familj var välkänd bland mässingstillverkarna i Aachen, men därefter kom mässingsbrännaren »Hannes Fruncken« från Hessen.¹⁴

I räkenskaper för Nyköpings bruk framgår det dessutom att brännaren Hans Frunck och hans dräng Simon Frunck arbetat vid mässingsbruket någon gång under perioden 13 september 1622–28 juli 1623. I räkenskaperna för perioden 28 juli 1623 – februari 1624 förekommer vare sig Hans Frunck eller Simon Frunck.¹⁵

¹² Om släkten de Besche se SBL (band 10, sid. 347–384).

¹³ Möjligen är detta Arnold Doppengiesser d.y. Om far och son Arnold Doppengiesser, se SBL (band 11, sid. 542–545).

¹⁴ Leufstaarkivet kartong 42, kontrakt #36.

Leufstaarkivet är en fysisk avknoppning av Lövsta bruksarkiv och förvaras på Riksarkivet. Det tillkom när riksantikvarien Dahlgren skrev sin biografi över Louis de Geer; Dahlgren (2002 [1923]).

¹⁵ Leufstaarkivet kartong 50.

Första omnämmandet av Simon Frunck som mästare är 1625 i Skultuna i samband med att han fungerade som fadder.¹⁶

Ljung (1957, sid. 26) menade att eftersom Hans Frunck och Simon Frunck hade samma ursprung (Hessen) och samma yrke (brännugnsmästare) var de med all sannolikhet släkt och var troligen bröder. I Lundholm (2007) anslöt jag mig till denna teori. Man kan dock notera att eftersom Hans Frunck i Nyköping kallades mästare samtidigt som Simon kallades dräng, vid förhöret 1620 kallades den senare mästervsven, skulle Hans lika gärna kunnat varit far till Simon som en äldre bror. Detta är det närmaste vi kommer en möjlig far till Simon Frunck.

7. När dog Simon Frunck?

Källmaterialet kring Simon Frunck är fragmentariskt och koncentrerat till vissa perioder.¹⁷ Om vi bortser från omnämmandet vid Nyköpings mässingsbruk 1623–1624 är samtliga belägg från Skultuna mässingsbruk med det första från 1620. Simon Frunck finns sedan omnämnd i Skultunas ministerialböcker från 1622 första gången till 1640 sista gången. Han omnämns i egenskap av förälder och fadder. Andra källor under perioden är den ljuskrona som han tillsammans med andra donerade till kyrkan 1633 och en mantalslängd från 1636.

Åren 1641–1647 saknas helt och hållet belägg i Skultuna. Det är därför inte uteslutet att han är identisk med den »Simon Brenne« som 1642 och 1643 befann sig vid faktoriet i Norrköping, gift och första året med en son i mantalet.¹⁸

Det finns en serie belägg 1648, 1650, 1651, 1656 och 1661 från Sura kyrkoräken-skaper där det direkt framgår i två av fallen att det handlar om sonen Simon Simonsson Frunck, så man kan misstänka att samtliga belägg rör honom.

I mantalslängderna för 1653, 1654 och 1665 omnämns Simon Frunck tillsammans med sonen Simon Simonsson Frunck på ett sätt så att far och son skiljs åt genom epitet som gammal/ung, junior, alt/jung.¹⁹ I mantalslängderna 1669, 1671 och 1672 finns endast en »Simon Frunck« och frågan är vilken av de två dessa senare belägg avser?

Det finns två källor som omnämner Simon Frunck som avliden. Den första är en dödnöts för »Simon Frunck« i Skultunas ministerialbok daterad 14 september 1673. Den har traditionellt tillskrivits att gälla fadern men i Lundholm (2007) argumenterade jag, eftersom det inte fanns något belägg för att någon av fadern eller sonen levde efter 1673, att det av åldersskäl var rimligare att tillskriva dödnötsen Simon Simonsson Frunck. Fadern skulle alltså ha avlidit tidigare.

En tidigare inte känd källa har dock framkommit och den berättar att 16 februari 1669 uppträdde i kämnärsrätten i Avestafors (Avesta) »Frammlidne Mester Simon Frunck Brännares effter leffwerska widh Biurfors Messings Bruuk« med sin

¹⁶ Skultuna C:1 sid. 57.

¹⁷ I diskussionen tas endast källor upp som inte omnämns ovan eller som inte återfinns i Lundholm (2007, 2012).

¹⁸ Mantalslängder, Östergötlands län 1 fol. 218R och 2 fol. 365r.

¹⁹ Mantalslängder, Västmanlands län 12 fol. 59v, 13 fol. 436v och 24, sid. 196.

dotter.²⁰ Av kämnärsrättens (renoverade) protokoll framgår att de kärade en gallmejamjöltnare Erik Månsson för ärevördigt förtal och skällsord. Han hade beskyllt dottern för lägersmål som skulle skett i moderns hus under ett fastlagsöl men erkände att han gjort det i fyllan. Erik fick böta.

Av detta följer nu att både far och son Simon Frunck levde 13 februari 1665 (då det årets mantalslängd daterades), en av dem var död före 16 februari 1669 då hans änka uppträdde i kämnärsrätten och den andre dog 14 september 1673. Den senare hade 1669, 1671–1673 en hustru i mantalet. Både faderns och sonens hustrur levde alltså 1669. Därför levde alltså Simon Fruncks hustru Katarina ännu 1669 eller så hade han gift om sig efter 1653.

Den nya informationen om målet i Avesta gör situationen mer osäker och det blir därmed orimligt att med tillgängligt material peka ut vem som dog när. Det rimligaste är därför att som ovan konstatera att både far och son Simon Frunck levde ännu 13 februari 1665, en av dem var död före 16 februari 1669 och den andre dog 14 september 1673.

8. Stamtavla över släktens äldre led

Här redovisas en uppdaterad agnatisk stamtavla över släkten Frunck. Den baseras i denna version på Lundholm (2007, 2009, 2012) samt den forskning som jag där efter bedrivit. Den numrering av familjetabeller som tidigare användes har uppdaterats eftersom det är så att flera personer flyttats från en plats i stamtavlan till en annan plats samt att nya personer tillkommit och därmed nya tabeller varit tvungna att skjutas in mellan befintliga tabeller. För att undvika förvirring har familjetabellerna döpts om från *Tabell* till *Familj*. En översättningstabell mellan tabellnummer och familjenummer finns i Bilaga 2. En grafisk sammanställning av stamtavlan finns i Bilaga 3.

Vad gäller patronymikon följer jag samma konvention som jag använt i tidigare redovisningar: Patronymikon skrivs ut direkt om det finns i vart fall en källa som använder patronymikon tillsammans med släktnamnet. Exempel: »Karl Simonsson Frunck«. Om källorna istället omnämner en person som son eller dotter utan uttryckligt användande av patronymikon eller om släktrationen bygger på en slutledning från mig anges patronymikon inom hakparantes tillsammans med släktnamnet. Exempel: »Karl [Simonsson] Frunck«.

Den redovisningsprincip jag använt i stamtavlan är att redovisa Simon Frunck och hans agnatiska avkomlingar i fyra led, inkluderandes eventuella äktenskap för döttrarna. Den fjärde generationen redovisas som barn till generation 3 och inte med egna familjetabeller. Eftersom 1600-talet och det tidiga 1700-talet är en besvärlig period ur källsynpunkt har jag i fotnoter redovisat mina eventuella ströfynd angående uppgifter som inte ryms inom denna avgränsning. Jag har tagit med yrkesbenämningar i den mån de har kunnat dokumenteras, men inte särskilt efterforskat dem. Flyttningar har inte medtagits, annat än i rena undantagsfall som när en person flyttat från en ort till en annan och där inte kunnat återfinnas.

²⁰ Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv EXle:2733 fol. 531v.

Familj 1

Simon Frunck. Brännugnsmästare vid Skultuna mässingsbruk.²¹ Omnämnd i Skultuna 1620–1654.²² Sannolikt född före 1595, levde ännu 13 februari 1665, död senast 14 september 1673 men möjligen före 16 februari 1669. Gift med *Katarina*, omnämnd senast 1636. Antingen levde hon ännu 1673 eller så var Simon då omgift med en annan kvinna om det var han som avled detta år.²³

Barn:²⁴

- *Simon [Simonsson] Frunck*. Se Familj 2.
- *Maria Frunck*. Se Bilaga 4, 0.
- *Elsa*. Född 15 november 1622 i Skultuna.²⁵
- *Johan*. Född 26 december 1624 och död 9 mars 1628 i Skultuna.²⁶
- *Karl [Simonsson] Frunck*. Se Familj 12.²⁷
- *Kristian*. Född 17 maj 1629 i Skultuna.²⁸
- *Adam*. Född 1 juni 1631 i Skultuna.²⁹
- *Johan*. Född 6 november 1634 i Skultuna.³⁰
- *Henrik*. Född 24 juni 1636 i Skultuna.³¹

²¹ Han kallades mästare första gången 1625 (Skultuna Cl.1 sid. 57). »Mäster« var sedan den vanligaste benämningen.

²² En fullständig redovisning av alla av mig kända omnämningen finns i Lundholm (2007, sid. 177–183) samt Lundholm (2012, sid. 266). Se även diskussionen ovan om när Simon Frunck avled.

²³ Att hon var gift med *Simon Frunck* följer indirekt av barnens födelsenotiser där hon omnämns. I de ovan nämnda mantalslängderna för 1653 och 1654 var mantalet två 1653 och ett 1654 för den äldre *Simon Frunck*. Hans hustru var alltså sannolikt i livet ännu 1653 men troligen inte 1654. Eftersom vi inte vet om han var gift mer än en gång följer att *Katarina dog före* 1654. Sista gången hon är direkt omnämnd är dock vid sonen *Henriks* födelse 24 juni 1636 (Skultuna C:1 fol. 38v).

²⁴ Att *Katarina* skulle vara mor till barnen *Simon* och *Maria* är dock inte belagt eftersom deras födelsenotiser saknas och andra belägg för detta inte finns. Hon är dock med säkerhet mor till samtliga barn födda 1622–1636.

Ett barn utan namn (möjligen *Elsa*, *Kristian*, *Adam* eller *Johan*) avled 6 augusti 1635 (Skultuna C:1 fol. 54r).

²⁵ Skultuna C:1 fol. 28r. Notera att hon i födelseboken skrivs som *Älzsa*.

²⁶ Skultuna C:1 fol. 29v och 52r.

²⁷ Skultuna C:1 fol. 31v och Leijonhufvud (1901–1906) sid. 589.

²⁸ Skultuna C:1 fol. 33v.

²⁹ Skultuna C:1 fol. 35v.

³⁰ Skultuna C:1 fol. 36v. Se även avsnitt 9.

³¹ Skultuna C:1 fol. 38v.

Familj 2

Simon Simonsson Frunck. Brännugnsmästare vid Skultuna mässingsbruk.³² Född sannolikt före 1622.³³ Omnamnd första gången 1648.³⁴ Levde ännu 13 februari 1665, död senast 14 september 1673 men möjligen före 16 februari 1669. Gifte sig före 12 maj 1654 med *Karin Olofsdotter*.³⁵ Död 1689 eller senare dock senast 1691 i Skultuna.³⁶

Barn:³⁷

— *Anders Simonsson Frunck*. Se Familj 3.

³² I likhet med fadern kallades han oftast »Mäster« (se fotnot 21). Han omnämndes som mästare redan 1653 (Mantalslängd, Västmanland 12 fol. 476v), dock möjligen redan 1648. En sekvens av fem belägg från Sura (Ramnäs Lla:2 sid. 34, 38, 39 och Sura Ll:2 sid. 2 och 20) 1648–1661 omnämner nämligen omväxlande en mäster Simon, Simon Simonsson och unge mäster Simon Frunck. Minst två av dessa handlar om Simon Simonsson men förmodligen gör alla det. I så fall var han mästare redan 1648. Att han var brännugnsmästare framgår bl.a. av mantalslängden 1669 då han kallades »Mäster Simon Frunck brännare« (Mantalslängd, Västmanland 27, fol. 87r).

³³ Födelsenotis saknas. Skultunas första födelsebok täcker 1622–1641 men har en lucka mellan december 1631 och maj 1634 samt för 1640. Skulle han varit född 1640 eller senare skulle han inte ha kunnat vara mästare och gift redan 1653, än mindre 1648. Med tanke på att sonen Anders blev far redan 1664 (uppskattat; se fotnot 61) bör dock Simon Simonsson Frunck gift sig betydligt tidigare. Om vi i övrigt antar att födelseboken bortsett från de nämnda luckorna är komplett bör han ha varit född före 1622.

³⁴ Ramnäs Lla:2 sid. 34. Se fotnot 32.

³⁵ Ett börsbevis i Stockholms Mässingslagarämbetets arkiv från 1681 visar att unge mäster Simon Fruncks hustru Karin Olofsdotter var dopvitne i Skultuna den 12 maj 1654. Det var när Petter, son till skomakaren på Skultuna mässingsbruk och mestaren i Västerås stad, Henrik Johansson Nache och hans hustru Anna Petersdotter, döptes. Attesten blev utskriven med anledning av att Petter Henriksson Nache, då borgare i Arboga, begärde att få bli mästare under ämbetet i Stockholm. Denna attest undertecknades av pastorn i Skultuna Daniel Joannis Vigelius den 23 augusti 1681. (Mässingslagareämbetet F2:1)

³⁶ Simon Simonsson Fruncks änka samt modern till hans son Kristian Simonsson Frunck är omnämnd flera gånger i källorna, dock utan namns nämnande. Förmodligen gäller alla uppgifterna Karin Olofsdotter. Änkan nämns i en bänklängd i Skultuna 1676 (Skultuna C:1 fol. 16v). Kristian Fruncks mor finns omnämnd i husförhörslängderna i Skultuna 1681–1684 (Skultuna Al:1 fol. 29v), 1685–1686 (Skultuna Al:1 fol. 76v) samt 1689–1691 (Skultuna Al:2 fol. 71). I den senare framgår att modern begått nattvard 1689 men inte 1690; noteringar för 1691 verkar saknas för de flesta. På hennes rad står till höger »död«.

³⁷ Förutom för dottern Maria saknas födelsenotiser för samtliga barn. Den ordning de tas upp indikerar den troliga åldersordningen från äldst till yngst.

Med största säkerhet var Simon Simonsson Frunck far till Karl och Jakob Simonssöner. Patronymika och den tidpunkt som de uppträder i mantalslängder och kyrkoarkiv talar för detta. Man kan därmed utesluta att någon av dem var son till Simon Frunck. Karl Simonsson Frunck i Bjurfors skulle om så varit fallet ha varit bror till Karl [Simonsson] Frunck i Skultuna, vilket inte är sannolikt. Eftersom Jakob verkar vara den yngste bör detta också utesluta Simon Frunck som far.

I en domboksnotis 6 november 1677 i Kopparbergs läns häradsrätt framkommer att Anders Frunck, brännare vid Bjurfors mässingsbruk, var bror till den Karl Frunck som var gift med Margareta vars till namnet okända helsyster var gift med Mickael Mattsson i Nybyen. (KLHA III Al:19 1677 fol. 101v-103r)

Enligt Folkares tingslags renoverade dombok 12 maj 1686 sålde Karl Simonsson Frunck dessutom sin jordedel Jämtebo samt hus i Djäknehyttan och Nybyn med en kål- och humlegård den 9 maj 1680 till sin svåger Michel Matsson samt den 7 juni 1681 en vret till Hans Eriksson vid Avestafors. (Svea hovrätt EXle:2746 sid. 474)

Två observationer säkerställer därmed att Anders var son och inte bror till Simon Simonsson Frunck och därmed inte son till Simon Frunck: (i) Karl [Simonsson] Fruncks i Skultuna hustru hette 1677 Karin och inte Margareta. (ii) Eftersom Nybyen och Djäknehyttan är platser utanför Avestafors (nuvarande Avesta) på väg mot Bjurfors säkerställer detta att den Karl Simonsson Frunck, som var

- *Karl Simonsson Frunck*. Se Familj 6.
- *Jakob Simonsson Frunck*. Se Familj 7.
- *Kristian Simonsson Frunck*. Se Familj 9.
- *Maria Frunck*. Född 3 april 1664 i Skultuna.³⁸ Gift med *Pål Pålsson Keijser*.³⁹ Troligen död omkring 1691, dock senast 1707.⁴⁰

Familj 3

Anders Simonsson Frunck. Omnämnd i Skultuna 1666–1667.⁴¹ Brännugnsmästare 1669–1681 vid Bjurfors mässingsbruk i Norbergs socken och senast från 1683 vid Nacka mässingsbruk utanför Stockholm.⁴² Död, förmodligen i Nacka, sannolikt före 1689 dock senast 1697.⁴³ Gift minst två gånger: (1) före 1664 med en till namnet okänd kvinna som avled senast 1665⁴⁴ och (2) 29 juni 1666 med *Maria Eriksdotter*⁴⁵. Död efter 1703.⁴⁶

Barn:⁴⁷

- (1) *Simon Andersson Frunck*. Se Familj 4.

svåger till Mickel Matsson och därmed bror till Anders Frunck, var den Karl som är verksam vid Bjurfors mässingsbruk och inte den som var verksam vid Skultuna mässingsbruk.

Kristian Simonsson Fruncks beräknade födelseår 1661 gör det också nästan säkert att även han var son till Simon Simonsson Frunck.

³⁸ Skultuna C:2 sid. 1 (1664, #11).

³⁹ Al:2 fol. 69v, 70r.

⁴⁰ Skultuna Al:2 fol. 69v, 70r.

⁴¹ Skultuna C:2 sid. 7, 12.

⁴² *Bjurfors*: Mantalslängder, Västmanlands län 30 (1672) sid. 249, 31 (1673) sid. 254, 32 (1674) sid. 249, 33 (1675) sid. 244, 34 (1676) sid. 268, 35 (1677) sid. 279, 36 (1678) sid. 296, 37 (1679) sid. 340, 38 (1681) sid. 316 samt Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret EIII:5 (1672; löst ark i fascikeln för 1672 omfattande Bjurfors mässingsbruk 1669–1672 [AD bildid: v402636.b3070]), EIII:6 (1673, 1674, 1675), EIII:7 (1676, 1678, 1679), EIII:8 (1680, 1681).

Nacka: Dokumentationen från Nacka är mycket liten. Han finns upptagen på brukslista för Nacka mässingsbruk 1683 (Bergskollegium, Kammarkontorets arkiv GIV:3 fol. 140r) och hans änka omnämns i Nackas husförhörslängd 1703 »Brännugnsmästaren Anders Fruncks enkia hust. Malin Ehrsdotter« (Nacka Al:1 sid. 5).

⁴³ Dottern Margareta (se fotnot 45) omnämndes som »brännar enkans dotter« när hon begravs 1698. Man kan notera att han saknas i mantalslängderna för Nacka bruk 1689–1692 där sonen Simon Andersson Frunck finns upptagen (se fotnot 60, stycke 1). Änkan bodde ännu 1703 (se fotnot 42) vid Nacka mässingsbruk. Det är alltså fullt möjligt att han avled före 1689.

⁴⁴ Eftersom sonen Simon Andersson Frunck enligt en åldersuppgift (se fotnot 61) kan uppskattas varit född 1664, två år före giftermålet med Maria Eriksdotter, bör han ha haft en annan mor. Sannolikheten att han var född utom äktenskapet är liten då andelen barn utom äktenskapet generellt var låg under 1600-talet. Ibland så låg som under 1 procent av alla barn; SISK (2004–2009, band Stormaktstiden, sid. 378).

⁴⁵ Skultuna C:2 sid. 12.

⁴⁶ Se fotnot 42, stycke 2. Frågan är om »Malin Ehrsdotter« är identisk med Maria Eriksdotter. Malin är en svensk form av Magdalena, vilket ju inte är samma namn som Maria. Om de inte är identiska var alltså Anders Frunck gift tre gånger och Maria avled före honom medan Malin avled efter honom.

⁴⁷ Födelsenotiser saknas för samtliga barn utom för sonen Karl. För Johan finns en litteraturuppgift baserad på bokbindarskråets arkiv om att föräldrarna var Anders Simonsson Frunck och Maria Eriksdotter vid Avesta bruk. I denna generation var dock Anders Simonsson Frunck den enda med

- (?) *Kristian Andersson Frunck*. Se Familj 5.
- (2) *Karl Andersson Frunck*. Född 4 april 1667 i Skultuna.⁴⁸ Burskap som skraddare i Härnösand 1695.⁴⁹ Rotebåtsman 1711 i roten 135 Följa och Sunnersta i Boteå socken⁵⁰ Död 7 november 1712.⁵¹ Död 1712. Gift senast 11 november 1695 med *Barbro Alstadia* som förmodligen avled före 1708.⁵²
- (2) *Johan Andersson Frunck*. Bokbindarlärling 1687–1694.⁵⁸
- (2) *Margareta Andersdotter Frunck*. Begravd 29 september 1698 i Nacka.⁵⁹

Familj 4

Simon Andersson Frunck. Brännugnsdräng vid Nacka mässingsbruk 1689–1692 och Skultuna mässingsbruk 1697–1699 samt fördubblingsbåtsman och ordinarie båtsman i Västerås 1700–1722.⁶⁰ Född (uppskattat) under andra hälften av 1660-

detta namn varför han med största säkerhet även var far till Kristian Andersson Frunck och Simon Andersson Frunck. För den senare finns också uppgiften att han var från Avesta. Simon Andersson Frunck har en åldersuppgift som gör att han måste varit född före Anders Simonssons och Maria Eriksdotters giftermål. Han bör därför ha haft en annan mor. För Kristian Andersson Frunck finns ingen sådan information. Han kan därför vara en äldre helbror till Simon men alternativt en yngre helbror till Karl. Man kan dock notera att Kristian Andersson Fruncks hustru var gift tidigare och att den första maken bara var 26 år när han dog 1707. En hypotes är därför att Kristian kanske var omkring 30 år när han gifte sig 1709, varför han i så fall skulle vara en yngre helbror till Karl. Johan är förmodligen yngre än Karl. Dottern Margareta är bara känd genom sin begravningsnotis i Nacka.

⁴⁸ Skultuna C:2 sid. 12 (volymen endast delvis paginerad; [AD bildid: v74106.b12.s12]).

⁴⁹ Härnösand rådhusrätt och magistrat CXII:1 fol. 25b.

⁵⁰ Karl Frunck ska enligt Sundin (2011) ha blivit båtsman 1711 och då uppgivits varit 45 år. Roten 135 Följa och Sunnersta i Boteå använde sedan Frunck som båtsmansnamn intill slutet av 1800-talet, men dessa båtsmän tillhörde alltså inte släkten Frunck. Om dess båtsmän se Lundholm (2017).

⁵¹ Båtsmansrullor Giba:9 [RA bildid: A0069344_00101] daterad 23 januari 1713 (med titeln »Specification på det Manskap af 2dra Norlandz Compagnie som till Dato... genom döden wara afgången») samt Båtsmansrullor Giba:10 [RA bildid: A0069345_00066] daterad 12 december 1712.

⁵² Han var senast 11 november 1695 gift med mästare »Lorentz Wulfs efterleverska« enligt uppgift lämnad av Sundin (2011) i Rådhusrättens protokoll 11 november 1695 § 1 (Svea hovrätt EXle:3180 fol. 757v). Detta var fältskären Olov Lorens Wulffs änka Barbro Alstadia. Man kan notera att Barbro Alstadia finns upptagen ensam utan make i mantalslängderna i Härnösand 1693–1695 (Mantalslängder Västernorrlands (Gävleborgs) län, vol. 22 sid. 3907, 23 sid. 8260 och 24 sid. 7002). Det första året som »M. Oluf Wulff fältskär, hust Barbro Alstadia«. Hon var alltså sannolikt före januari 1693 eller senast under 1694 änka. Olov Lorens Wulf måste alltså avlidit tidigare än vad som ofta anges i obelagda uppgifter på Internet.

Karl Frunck upptas tillsammans med en hustru i Härnösands mantalslängder 1696–1706; åren 1696–1697 som Karl Andersson Frunck. I Offerdal har han 1698 skänkt 1 carolin till kyrkklockans omgjutande (Offerdal Lla:1 fol. 119v och LVd:1 fol. 77). Åren 1708–1710 och 1712 var han ensam; mantalslängd saknas för 1707 och Frunck saknas i längden för 1711 (Mantalslängder Västernorrlands (Gävleborgs) län 25 sid. 4240, 26 sid. 2316, 27 sid. 5508, 28 sid. 3567, 29 sid. 1437, 30 sid. 506, 31 sid. 215, 32 sid. 80, 33 sid. 177, 34 sid. 301, 35 sid. 3216, 36 sid. 185, 37 sid. 651, 38 sid. 2248, 39 sid. 239ff, 40 sid. 2604). Någon gång i perioden maj 1707 och maj 1708 betalade Karl Frunck böter till Härnösands domkyrka (Härnösand Lla:1 fol. 87v).

⁵⁸ Uppgiften bygger uteslutande på Hedberg (1949–1971, band 1, sid. 223).

⁵⁹ Nacka C:1 fol. 101.

⁶⁰ *Nacka*: Mantalslängder Södermanlands län 36 fol. 407r, 37 fol. 779v, 38 fol. 521r, 39 fol. 347r.

Skultuna: Skultuna Al:2 fol. 66v, C:3 [AD bildid: v74107]; Mantalslängder, Västmanlands län 55 fol. 407r, 56 fol. 101v.

talet.⁶¹ Död i mars 1739 i Västerås domkyrkoförsamling på vars kyrkogård han begravdes.⁶² Gift (1) senast 1692 med *Maria Andersdotter*⁶³ och (2) senast 1724 med *Helena (Lena) Olofsdotter* som avled 26 mars 1734 i Västerås.⁶⁴

Barn:

- (1) *Karl*. Född 4 november 1697 i Skultuna.⁶⁵
- (?) *Johannes*. Född 10 november 1702 i Västerås domkyrkoförsamling.⁶⁶
- (?) *Karl*. Född 15 maj 1704 i Västerås.⁶⁷

Familj 5

Kristian Andersson Frunck.⁶⁸ Död 26 mars 1715 i Örebro Nikolai.⁶⁹ Gift 8 december 1708 i Örebro Nikolai med *Maria Albrektsdotter Skult*.⁷⁰

Västerås: Mantalslängder Västmanlands län 57 fol. 152r, 58 fol. 135r, 59 fol. 143v, 60 fol. Fol. 186r, 61 fol. 148r, 62 fol. 131r, 63 fol. 150r, 64 fol. 142r, 65 fol. 2751v, 66 fol. 3804v, 67 fol. 4081r, 68 fol. 4011v, 69 sid. 3542, 70 fol. 2079v, 71 fol. 3770r, 72 fol. 1905v, 73 fol. 2225r, 74 fol. 2041v, 75 sid. 6872, 77 sid. 8544, 78 sid. 8523, 79 sid. 5190, 80 sid. 4574, 81 sid. 4127f och 82 sid. 4597; Västerås Ala:2 sid. 128, 460 och 465; Rullor flottan XIIIc:19 (opaginerad; [RA bildid: A0040508_00230]).

De flesta belägg som refereras här ovan talar dels om en brännugnsdräng Simon Andersson, dels en brännugnsdräng Simon Frunck som också är båtsman och till sist en båtsman Simon Andersson Frunck. Att det är samma person framgår dock av en tvist som behandlas vid Norrbo häradsrätt 17 juni 1702 där brännugnsmästaren Erik Michaelsson vid Skultuna mässingsbruk menade sig felaktigt blivit påförd en skuld av bokhållaren vid bruket, en skuld som rätteligen borde påförts brännugnsdrängen och fördubblingsbåtsmannen Simon Andersson Frunck (Norrbo häradsrätt Ala:3 17 juni 1702). Se Lundholm (2012, sid. 269–272) för en utförligare diskussion kring identifikationen.

- ⁶¹ Födelseåret är svårbedömt på grund av två motstridiga åldersuppgifter. Dödnöten (Sankt Ilian Al:1 fol. 61r (maskinfol. 62r)) uppger att han var 60 år när hand dog men i en rulla daterad 1724 uppger att han då var 60 år gammal (Rullor flottan XIIIc:19 (opaginerad; RA bildid: A0040508_00230)). Åldersuppgiften i dödnöten kan knappast tolkas bokstavligt utan som att han var mellan 60 och 70 år, med tanke på första barnets födelseår snarare 70 än 60 år. Det tyder på ett födelseår på omkring 1669 medan rullans åldersuppgift pekar på 1664.
- ⁶² Sankt Ilian Al:1 fol. 61r (maskinfol. 62r).
- ⁶³ Att han var gift senast 1692 framgår av mantalslängderna (Mantalslängder Södermanlands län 36 fol. 407v, 37 fol. 779v, 38 fol. 521r, 39 fol. 347r). Någon indikation på att det skulle varit någon annan än *Maria Andersdotter* finns inte.
- ⁶⁴ Sankt Ilian Ala:2 fol. 102v. Hon instämde 1 oktober 1729 till Västerrås rådhusrätt för femte resan stöld (Västerås rådhusrätt och magistrat All:22 (opaginerad; AD bildid v719040.b2220).
- ⁶⁵ Skultuna C:3 [AD bildid: v74107].
- ⁶⁶ Västerås C:3 maskinfol. 101r.
- ⁶⁷ Västerås C:3 maskinfol. 111r.
- ⁶⁸ Han ville 16 november 1708 vinna burskap i Örebro för att gifta sig med salige klockaren Olof Nilssons änka och 25 november samma år förordnades borgaren Johan Hult till förmyndare för dennes två barn (Svea hovrätt EXId:1146 sid. 582f och 621).
- ⁶⁹ Örebro Nikolai F:1 [AD bildid: v52810.b37].
- ⁷⁰ Örebro Nikolai EI:1 [AD bildid: v52805.b17].
- Hon var dotter till Albrekt Skult (Örebro Nikolai Al:1 fol. 78/82; Familjen överstruken på det senare uppslaget men informationen densamma på båda) och tidigare (sedan 22 oktober 1699; Örebro Nikolai EI:1 fol. 6v [AD bildid: v52805.b10]) gift med klockaren Olof Nilsson som avled i Örebro Nikolai 26 september 1707 i en ålder av 26 år (Örebro Nikolai F:1 [AD bildid: v52810.b24]). Hon hade i första äktenskapet två kända barn: (i) dottern Maria Elisabeth Olofsdotter som döptes 29 juli 1700 (Örebro Nikolai C:2 sid. 107) samt (ii) sonen Nils Olofsson (Örebro Nikolai Al:1 fol. 82v (sid. 163); fol. 156v (sid. 31)).

Barn:

- *Anders och Kristian*. Tvillingar. Födda 22 april 1709 i Örebro Nikolai. Döda 23 april 1709 i Örebro Nikolai.⁷¹
- En till namnet okänd son avled 11 oktober 1710 i Örebro Nikolai.⁷²
- *Anna*. Född 11 april 1712 i Örebro Nikolai.⁷³

Familj 6

Karl Simonsson Frunck. Beredare.⁷⁴ Omnämnd 1669–1708 i Bjurfors mässingsbruk, Norberg.⁷⁵ Testamentspenningar betalades 1708.⁷⁶ Gift senast 6 november 1677 med *Margareta Göransdotter*.⁷⁷ Hustrun indirekt omnämnd 21 november 1694 och direkt 29 april 1702.⁷⁸ Karl Simonsson Frunck var dock gift vid sin bortgång omkring 1708. Testamentspenningar betalades efter hustrun 21 juli 1723.⁷⁹

Maria Skults första man var alltså klockare och familjen bodde i klockargården. Efter giften med Kristian Andersson Frunck bodde familjen kvar i klockargården (Örebro Nikolai AI:1 fol. 82v).

⁷¹ Örebro Nikolai C:2 sid. 136.

⁷² Örebro Nikolai F:1 [AD bildid: v52810.b32].

⁷³ Örebro Nikolai C:2 sid. 485.

Dottern Anna Fruncks öden är inte säkerställda. Hon kan dock varit identisk med den Anna Katarina Frunck som senare gifte sig med snickaren Olof Sederström i Nora, där hon är belagd 1741–1748 (Lundholm 2007, sid. 189). Se vidare avsnitt 9.

⁷⁴ Svea hovrätt EXle:2765 fol. 390r.

⁷⁵ Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret EIII:5 (1672; löst ark i fascikeln för 1672 omfattande Bjurfors mässingsbruk 1669–1672) samt Mantalslängd Västmanlands län 66 fol. 1912v.

⁷⁶ Avesta Lla:11 fol. 6v och 8v [sjunde pagineringen]: »efter Carl Frunck för 2 ringningar och bårklädet«.

⁷⁷ I den i fotnot 37 nämnda domboksnotisen framkommer att *Margareta* var dotter till *Anna* i den senares första gifte. Anna, senare omgift med Hans Eriksson i Avestafors (som alltså 1681 köpte en vret av Karl Simonsson Frunck), var dotter till Kerstin Persdotter i Djäknehyttan. En till namnet okänd helsyster till Margareta var gift med Mickel Matsson i »Nybyen«. Av texten framgår att Anna låg på sitt yttersta 27 maj 1676 då hon testamenterade en vret i Djäknehyttan till sin man. (KLHA III, AI:19 1677 fol. 101–v103r.)

Karl Simonsson Frunck sålde 1680 jord till bl.a. sin sväger Mikael Matsson, vilket framgår av Folkare tingslags renoverade dombok 12 maj 1686 (Svea hovrätt EXle:2746 fol. 474r). Hans hustrus patronymikon var Göransdotter (»Carl Fruncks hustru Margareta Görans dotter i Dieknehyttan«), vilket framgick när hon 22 maj 1690 vid Folkare tingslag kärade sin avlidna syster Kerstin Göransdotters man Mikael Matsson då han skulle han tillskansat sig en bit jord under förevändningar (Svea hovrätt EXle:2750 fol. 938v).

⁷⁸ Avesta OI:3 fol. 16v och Grytnäs socken (med Avesta) tingslags häradsrätt (KLHA VI) AI:1 opaginerad [AD bildid: v222544.b6190].

⁷⁹ Avesta Lla:15 opaginerad [AD bildid: v683398.b1030 och v683398.b1070].

Barn:⁸⁰

- *Simon Karlsson Frunck*. Född 1677 vid Bjurfors mässingsbruk. Lärde 1699 till kopparslagare i Stockholm.⁸¹
- *Karl Karlsson Frunck*. Lärde 1699 till kopparslagare i Stockholm.⁸²

Familj 7

Jakob [Simonsson] Frunck. Omnämnd 1678–1699 vid Bjurfors mässingsbruk, Norberg.⁸³ Död före 1700.⁸⁴ Han var därför sannolikt den »sahl Frunks lik« för vilken det betalades testamentspenningar för 2 september 1699.⁸⁵ Gift med *Malin*, som avled i december 1736.⁸⁶

Barn:

Jakob Frunck betalade 27 april 1684 (fjärde söndagen efter påsk) och 24 januari 1685 för att ha utnyttjat dopkläder.⁸⁷

- Ett namnlöst barn avled 1682.⁸⁸
- *Simon [Jakobsson] Frunck*. Se Familj 8.
- *Kerstin [Jakobsdotter] Frunck*. Död före 4 februari 1720 då testamentspengar betalades för henne.⁸⁹
- *Elisabeth Jakobsdotter Frunck*.⁹⁰ Född 3 april 1696 i Bjurfors.⁹¹ Kom till Älvkarleby 1721.⁹² Död 2 oktober 1772 i Älvkarleby.⁹³ Gift (1) med en till namnet okänd länsman. Gift (2) 30 november 1738 i Älvkarleby med

⁸⁰ Beredargesällen Karl Simonsson Frunck begärde 1699 börsbrev för sina söner som lärde till kopparslagare i Stockholm; Simon och Karl Karlssöner Frunck. För Simons del skedde begäran 29 april eller 1 maj vid Folkare tingslag och det framgick då att han är född 1677 vid Bjurfors mässingsbruk och att hans mor hette Margareta Göransdotter. För Karls del skedde begäran 21 oktober samma år vid Folkare tingslag, men då framgick vare sig födelseår eller vem som var modern.

⁸¹ Svea hovrätt EXle:2765 fol. 390r.

⁸² Svea hovrätt EXle:2765 fol. 1208v.

⁸³ Mantalslängder Västmanlands län 36 sid. 296 och 56 fol. 597v.

⁸⁴ Mantalslängd Västmanland 57 fol. 649v. I mantalslängden är enbart hustrun markerad.

⁸⁵ Avesta Lla:8 sid. 9 [tredje pagineringen].

⁸⁶ Norberg AI:2 fol. 154r (där. Malin uppges vara mor till Simon [Jakobsson] Frunck samt till »Lisken«).

⁸⁷ Avesta Lla:4 fol. 144 och Lla:5 sid. 78.

⁸⁸ Avesta Lla:4 fol. 106.

⁸⁹ Avesta Lla:14 sid. 5 [sjätte pagineringen]

⁹⁰ Husförhörslängden för Norberg 1716–1728 (Norberg AI:2 fol. 154r) har en notering (»mortua« i anslutning till hennes namn. Jag har tidigare tolkat den som att notering rört henne men den har tillförts i efterhand och kan lika gärna gälla modern.

⁹¹ Älvkarleby kyrkoarkiv AI:1 (fol. 73) och AI:2 (sid. 194). Den senare uppger dock helt orimligt födelseår (1706). Möjligen är det en felskrivning för 1696 som sedan vantolkats (1706, 1796). Älvkarleby kyrkoarkiv AI:1 (fol. 55) uppger födelseåret 1699. Dödnöten uppger att hon då var 77 år.

⁹² Älvkarleby kyrkoarkiv AI:2 (sid. 194).

⁹³ Älvkarleby kyrkoarkiv C:2 (opaginerad; AID v127409.b154). Kallas i dödnöten Katarina.

sockenskomakaren Christian Zelltre (Sälträ).⁹⁴ Född 1716 i Uppsala.⁹⁵
Inflyttad ogift 1737 till Älvkarleby.⁹⁶ Senare skogvaktare.⁹⁷

Familj 8

Simon [Jakobsson] Frunck. Beredare. Omnämnd 1705–1740 vid Bjurfors mässingsbruk men död före 7 april 1740.⁹⁸ Gift (1) 10 september [16 Trin.] 1711 i Grytnäs med *Brita Persdotter*, Grytnäs kyrkby.⁹⁹ Död 1728 före 6 oktober då det betalades testamentspenningar.¹⁰⁰ Gift (2) 1729 eller 1730 med *Ingeborg Persdotter*. Född 1706 i By socken och död 17 juli 1763 i Myntkvarteret, Avesta.¹⁰¹

Barn:¹⁰²

— (1) *Anna Frunck*.¹⁰³ Född 22 november 1714.¹⁰⁴ Död 31 augusti 1772 i Vendel.¹⁰⁵ Gift senast 1743 med mästern *Kristoffer Herou*.¹⁰⁶ Född 19 december 1714.¹⁰⁷ Död 3 juni 1784 i Vendel.¹⁰⁸ Makarna bodde i Österfärnebo 1736–1740 och 1742–1745, By 1740–1742, flyttar till

⁹⁴ Älvkarleby kyrkoarkiv C:1 (opaginerad; AID v127408.b10).

⁹⁵ Älvkarleby kyrkoarkiv Al:1 (fol. 73) och Al:2 (sid. 194).

⁹⁶ Älvkarleby kyrkoarkiv Al:2 (sid. 194) Länsstyrelsen i Uppsala län, Landskontorets arkiv Elc:50 (sid. 682).

⁹⁷ Älvkarleby kyrkoarkiv Al:3 (fol. 55).

⁹⁸ Mantalslängder Västmanlands län 64 (1707) fol. 1076v, 97 (1740) sid. 2592, Norberg Al:2 fol. 154r och Avesta Lla:19 sid. 15 [elfte pagineringen].

⁹⁹ Grytnäs C:1 sid. 26 (gammal foliering fol. 14r).

¹⁰⁰ Hustrun Britas patronymikon uppges av Leijonhufvud (1901–1906, sid. 591) och Mantalslängder Västmanlands län 86 (1729) sid. 1276 (Mantalslängder Västmanlands län 87 (1730) sid. 2517, Avesta Ola:3 fol. 48, Avesta F:1 [AD bildid: v129553.b12] och Lla:16 sid. 6 och 10 [nionde pagineringen].).

¹⁰¹ Avesta F:1 [AD bildid: v129553.b12].

¹⁰² Norberg Al:2 fol. 154r.

Det framgår av Ingeborg Persdotters dödnöti (Avesta F:1 [AD bildid: v129553.b12]) att hon var gift två gånger och under livet hade fått tre barn varav två söner. Avestas husförhörslängd 1746–1757, där Ingeborg Persdotter med sin andre make Karl Karlsson återfinns i Avestas Myntkvarter, visar att dessa barn var sonen Peter Frunck född 28 april 1732, dottern Kristina Frunck född 1737 samt sonen Anders [Karlsson] född 25 juni 1743 (Avesta Ala:1 sid. 5). Här framgår även att Karl Karlsson var född 1716 och son till skomakaren Karl Andersson, född 1687, och Anna Johansdotter, född 1690 och död 1749.

¹⁰³ Uppgifterna om Anna Fruncks äktenskap m.m. publicerades först av Stig Geber på Disbyt. Han har också vänligen försett mig med källhänvisningar till de aktuella husförhörslängderna.

¹⁰⁴ Vittinge Al:2 maskinfol. 26v. Här sägs föräldrarna vara »Simon Jacobsson« och »Brita Andersdotter«, där moderns patronymikon alltså rapporteras felaktigt. Möjligen är födelseåret, som inte är från en riktigt samtida källa, felaktigt och borde varit 1713 eftersom det i november det året hölls barnsöl: »[Nov] i barns öhlett hoos Simon Jacobsson i Biursfors 4 [daler]« (Avesta Lla:13 sid. 11 [andra pagineringen]). Alternativt föddes ett syskon året innan.

¹⁰⁵ Vendel C:5 [AD bildid: v127076.b124].

¹⁰⁶ Vittinge Al:2 maskinfol. 26v. Se även hennes dödnöti.

¹⁰⁷ Vittinge Al:2 maskinfol. 26v. Han uppges dock i dödsnotisen ha varit 74 år när han dog 1784.

¹⁰⁸ Vendel C:5 [AD bildid: v127076.b132].

Vittinge 1745 och finns där 1752–53 samt flyttade senast 1768 till Vendel.¹⁰⁹

- (1) *Elisabeth Frunck*. Född 29 mars 1721. Död 27 september 1771 i Skultuna.¹¹⁰ Gift (1) 8 oktober 1747 i By med tråddragaren *Johan Johansson*.¹¹¹ Född 19 juni 1726.¹¹² Död 1750.¹¹³ Gift (2) 1752 med klipparen *Erik Danielsson Garpling*.¹¹⁴ Född 1731.¹¹⁵ Död 28 april 1769 i Skultuna.¹¹⁶
- (1) *Jakob Fredrik Frunck*. Beredare. Född 8 september 1724 i Bjurfors mässingsbruk, Norberg. Död 21 juli 1765 vid Bjurfors mässingsbruk, Norberg. Gift 8 oktober 1747 i By med *Helena Hero*.¹¹⁷ Född 28 april 1719 i Horndals bruk, By. Död 1780. *Från dessa äkta makar härstammar Bjurfors-grenen*.¹¹⁸
- (2) *Peter Frunck*. Linvävare. Född 1731 i Bjurfors och död 1785 i Giresta, Stora Rytterne. Gift 1755 i Haraker med *Stina Persdotter Westman*, född i Munktorp.¹¹⁹
- (2) Ett namnlöst barn avled 1736.¹²⁰
- (2) *Kristina Frunck*. Född 1 februari 1738 i Bjurfors. Död 23 februari 1794 i Bjurfors, Norberg. Gift (1) före 1761 med gallmejamjölaren *Jan Danielsson Lilja* i Bjurfors. Född 1732 i Bjurfors, Norberg. Död 2 januari 1767 i Bjurfors, Norberg. Gift (2) ca 1768 med brännugsdrängen *Per Persson Bäckström* i Bjurfors, född 1747.¹²¹

¹⁰⁹ Österfärnebo Al:3 sid. 542f, Vittinge Al:2 maskinfol. 26v och Vendel C:5 [AD bildid: v127076.b121].

¹¹⁰ Skultuna F:1 #28 1771 [AD bildid: v74118.b92].

¹¹¹ By C:3 sid. 50, Avesta Ala:1 fol. 119v, 120r, Avesta Ala:5 fol. 147.

¹¹² Norberg Al:4B fol. 142v.

¹¹³ Norberg Al:4B fol. 142v.

¹¹⁴ Skultuna F:1 #15 1769 [AD bildid: v74118.b82].

¹¹⁵ Avesta Ala:1 fol. 119v, 120r, Avesta Ala:5 fol. 147, Norberg Al:4B fol. 142v. Uppgiften i dödsnotisen att han var född av föräldrarna Daniel Danielsson och Kristina Olsdotter i Olsbenning, Norberg har inte kunnat verifieras.

¹¹⁶ Avesta Ala:1 fol. 119v, 120r, Avesta Ala:5 fol. 147, Norberg Al:4B fol. 142v.

¹¹⁷ By C:3 sid. 49.

¹¹⁸ Norberg Al:4B fol. 141r, Avesta Ala:1, Avesta Ala:2, Avesta Ala:3, Avesta Ala:5 fol. 136, Avesta F:1 1765 #27 [AD bildid: v129553.b19], By Al:5 fol. 249v, By C:1b fol. 114v. Uppgiften om *Helena Heros* dödsår kommer från Leijonhufvud (1901–1906, sid. 591), men har inte kunnat verifieras. I den längd över bruksarbetare vid Bjurfors bruk från 1765 som finns i Norberg Al:5d [AD bildid: v73543.b4.s4] finns hon dock inte upptagen trots att hennes minderåriga och faderlösa barn finns med i längden.

¹¹⁹ Rytterne församling Ala:4 #80 Giresta [AD bildid: v73779.b228], Fa:1 #25 1785 [AD bildid: v73819.b43], Haraker El:1 #11 1755 [AD bildid: v72338.b33] och Snevringe häradsrätt Fil:6 nr 361.

¹²⁰ Lla:19 sid. 9 [andra pagineringen].

¹²¹ Norberg Al:6B, Avesta Ala:2 sid. 52 och 55, Al:3, Ala:5 fol. 147, Ala:6 fol. 183, C:1 #11 1761 [AD bildid: v129538.b8.s8], #3 1763 [AD bildid: v129538.b14.s20], #9 1766 [AD bildid: v129538.b23.s38], F:1 #2 1767 [AD bildid: v129553.b28] och F:2 #3 1794 [AD bildid: v129554.b34].

Familj 9

Kristian Simonsson Frunck. Tråddragare. Född (uppskattat) 1661. Omnämnd vid Skultuna bruk från 1678. Begravd 22 februari 1736 i Skultuna i en ålder av 74¼ år. Gift med *Karin Persdotter Näbb*. Född 4 april 1666 i Skultuna bruk, Skultuna. Begravd 14 juni 1741 i Skultuna.¹²²

Barn:

- *Elisabeth Kristiansdotter Frunck*. Född (uppskattat) 1690 i Skultuna. Död 23 mars 1747 i Västerås 56 år och 9 månader gammal. Gift 1 november 1716 i Skultuna med *Kristian Kristiansson Köhler*.¹²³
- *Kristina/Kerstin Frunck*. Född 6 mars 1693. Begravd 2 juni 1764 i Norrköping Johannes. Gift 29 augusti 1714 i Skultuna med *Lennart/Leonard Pålsson Keijser*. Född 11 februari 1692. Utflyttade till Norrköping 17 september 1759.¹²⁴
- *Annika Frunck*. Född 12 september 1695. Död 17 maj 1706.¹²⁵
- *Simon [Kristiansson] Frunck*. Se Familj 10.
- *Karl [Kristiansson] Frunck*. Se Familj 11.
- *Per Frunck*. Glasmästare i Åbo. Född 24 januari 1701 i Skultuna bruk, Skultuna. Sannolikt gift med *Margareta Kidron* och död barnlös i Stockholm 1741.¹²⁶
- *Kristian [Kristiansson] Frunck*. Snickare och snickarålderman.¹²⁷ Född 13 oktober 1703 i Skultuna bruk, Skultuna. Död 2 maj 1777 i Jönköpings Kristina. Gift 21 mars 1731 i Jönköpings Kristina med *Märta Andersdotter Hamnell*.¹²⁸ Född (uppskattat) 1685. Död 8 november 1768 i Jönköpings Kristina 83 år gammal.¹²⁹

¹²² Mantalslängder Västmanlands län 36 (1678) sid. 32f, Skultuna AI:1 fol. 29v, fol. 66v, C:2 sid. 8, C:4 sid. 209/fol. 207v. Kristian Frunck anges med hustru i mantalslängderna 1735 men ej 1736 (Mantalslängder Västmanlands län 92 (1735) sid. 7576 och 93 (1736) sid. 401). Hon avled dock inte förrän 1741 (Skultuna C:4 sid. 112/maskinfo. 259v). Det är av dödnöten det framgår att hon hette Näbb.

¹²³ Skultuna AI:2 fol. 138r, C:3 [AD bildid: v74107.b166] och F:1 sid. 10. Ingen dödnöte i Västerås EI:1 fol. 55v och 56r. Frunck (<1845) uppger att hon föddes 9 september 1690.

¹²⁴ Skultuna AI:2 fol. 134r, AI:3 fol. 51v, AI:4 sid. 93, C:3 [AD bildid: v74107.b137] och Norrköping Johannes C:4 sid. 794. Se även Justitiekollegium Fla:116 fol. 1165. Möjligen är detta den *Lennart Keijser* som omnämns av Helmfrid (1954, sid. 80ff).

¹²⁵ Namnet och födelsedata endast kända genom Frunck (<1845). Troligen var hon det Kristians Fruncks namnlösa barn som begrovs 20 maj 1706 i Skultuna (Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b60]).

¹²⁶ Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b27]. Uppgiften om äktenskapet bygger uteslutande på Ericsson (1996) medan uppgiften om dödsfallet också meddelas av Frunck (<1845).

¹²⁷ Jönköpings Kristina F:1 fol. 330v och Jönköpings rådhusrätt Fla:2 sid. 583.

¹²⁸ Jönköpings Kristina EI:1 sid. 76. Äktenskapet finns dock inte noterat i husförhörslängden; Jönköpings Kristina Ala:2 sid. 66f.

¹²⁹ Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b43], Jönköpings Kristina F:1 fol. 330v och fol. 309r. Se även Ericsson (1996) som uppger födelseåret 1686 för *Märta Hamnell*.

Familj 10

Simon [Kristiansson] Frunck. Trådmästare. Född 23 oktober 1698. Död 11 juni 1750. Gift 20 oktober 1726 i Skultuna med *Kristina Andersdotter*. Född 1709 i Skultuna.¹³⁰

Barn:

- *Kristian Frunck*. Magister, hovpredikant och kyrkoherde. Född 29 september 1727 i Skultuna bruk, Skultuna. Död 2 september 1796 i Tillinge. Gift (1) 21 april 1764 på Drottningholm, Lovö med *Kristina Elisabeth Klink*. Född 9 mars 1747 i Stockholm. Död 25 maj 1764 på Drottningholm, Lovö. Gift (2) 25 maj 1771 i Kungsåra med *Johanna Grau*. Född 19 september 1748 i Arboga stadsförsamling. Död 19 januari 1802 i Björksta. *Från barnen i andra äktenskapet härstammar Tillinge-grenen*.¹³¹
- *Karin*. Född 10 mars 1729 i Skultuna bruk, Skultuna. Begravd 9 november 1729 i Skultuna.¹³²
- *Hedvig*. Född 3 oktober 1730 i Skultuna bruk, Skultuna. Begravd 13 december 1730 i Skultuna.¹³³
- *Anders Frunck*. Född 19 november 1731 i Skultuna bruk, Skultuna. Död 13 februari 1757 i Halmstad.¹³⁴
- *Simon Frunck*. Mässingsmästare. Född 13 september 1733 i Skultuna bruk, Skultuna. Död 14 april 1770 i Falun.¹³⁵
- *Sara Frunck*. Född 15 januari 1736 i Skultuna bruk, Skultuna. Död 12 september 1826 på Huseby, Svinnegarn. Gift 27 maj 1779 i Riddarholms

¹³⁰ Skultuna AI:3 fol. 50r, AI:4 sid. 102, C:3 1698 [AD bildid: v74107], C:4 fol. 105v, F:1 1750 [AD bildid: v74118.b15.s21].

Uppgifterna om hustruns namn är motstridiga. Handlingarna i Skultuna uppger genomgående att hon hette Kristina Andersdotter och kom från Åksta i Skultuna och var född 1709. Lovö AI:3 sid. 74 uppger å andra sidan att Kristian Fruncks mor hette Sara Jonsdotter (men Skultunas födelsebok uppger alltså att det var Kristina Andersdotter) och var född 1708 i Skultuna och att hon avled i Lovö 30 november 1764. Hon är inte återfunnen i Skultunas födelsebok.

¹³¹ Arboga stadsförsamling C:2 fol. 89v, Kungsåra C:5 fol. 99v, Lovö AI:3 sid. 74, Skultuna C:4 sid. 125/maskinfol. 114r, Tillinge C:5 1796 [AD bildid: v126328.b208]. Uppgiften om *Kristina Klinks* födelse kommer från hennes dödsnotis. Uppgiften *Johanna Graus* dödsdag från Leijonhufvud (1901–1906). Notisen finns införd med ordningsnummer 6 för 1802 i Björksta F:3 [AD bildid: v71902.b70] men utan datum.

Se även Sorgbrev (1796), Upsala Ärke-Stifts Tidningar (1796, sid. 181), Westerås Stifts-Tidningar (1796–09–30, nr. 201, sid. 802; 1807–01–31, nr. 85, sid. 350f), Westén och Wenström (1799–1850, Band 3, sid. 639ff), Låstbom och Fant (1842–1845, Band 3, sid. 191), ÖÄ (1884–1908, Band 11, sid. 35), UUM (Band 2, sid. 368) samt UUM (Band 3, sid. 2, 19, 26). Observera att en äldre litteratur, bl.a. Sorgbrev (1796), herdaminnena Westén och Wenström (1799–1850, Band 3, sid. 639ff) samt Låstbom och Fant (1842–1845) återger den från Tillinge C:5 [AD bildid: v126328.b208] felaktiga uppgiften att *Kristian Frunck* skulle varit 66 år gammal vid dödsfallet och därmed född 1730.

¹³² Skultuna C:4 fol. 130v och 136v.

¹³³ Skultuna C:4 fol. 145r och 147v.

¹³⁴ Skultuna C:4 fol. 157v och Halmstad C:3 fol. 191r. I dödsnotisen benämns han Anders Frock, men samma uppgift om tidpunkt och plats för dödsfallet finns i Frunck (<1845).

¹³⁵ Skultuna C:4 fol. 177r och AI:4 sid. 102 och Frunck (<1845). Se även Mantalslängder Kopparbergs län 121 (1770) sid. 3, 122 (1771) sid. 2f.

- församling med prosten *Johan Bäck*.¹³⁶ Född 26 januari 1747 i Enköping. Död 26 mars 1826 på Häggeby prostgård, Häggeby.¹³⁷
- *Petter*. Född 6 oktober 1738 i Skultuna bruk, Skultuna. Död 17 februari 1739 i Skultuna.¹³⁸
 - *Kristina*. Född 7 december 1739 i Skultuna bruk, Skultuna. Begravd 20 april 1740 i Skultuna.¹³⁹
 - *Elisabeth*. Född 21 februari 1741 i Skultuna bruk, Skultuna. Död 29 januari 1742 i Skultuna.¹⁴⁰
 - *Maria Frunck*. Född 11 september 1742 i Skultuna bruk, Skultuna. Död ogift 2 maj 1767.¹⁴¹
 - *Kristina*. Född 29 juni 1746 i Skultuna bruk, Skultuna. Begravd 24 maj 1747 i Skultuna.¹⁴²
 - *Johan*. Född 1 september 1748 i Skultuna bruk, Skultuna. Begravd 26 februari 1749 i Skultuna.¹⁴³
 - *Karl*. Född 25 oktober 1750 i Skultuna bruk, Skultuna. Död 18 februari 1751 i Skultuna bruk, Skultuna.¹⁴⁴

Familj 11

Karl [Kristiansson] Frunck. Trådmästare. Född 17 september 1706. Död 17 december 1781 i Skultuna. Gift med *Margareta Persdotter*. Född 3 februari 1711 i Sala. Död 12 december 1785 i Skultuna. *Från dessa äkta makar härstammar Skultuna-grenen*.¹⁴⁵

Barn:

- *Nimrod*. Född 2 juli 1735 i Skultuna bruk, Skultuna. Död 3 mars 1741 i Skultuna.¹⁴⁶

¹³⁶ Ridderholmen Ell:1 sid. 84.

¹³⁷ Skultuna C:4 fol. 206r, Al:4 sid. 102, Svinnegarn C:3 fol. 170, Enköping C:3 fol. 78v, Häggeby C:2 sid. 64 samt Åsunda häradsrätt F:14 #66 1826. Se även Låstbom och Fant (1842–1845, Band 2, sid. 135) och Norrman (1993, sid. 54, 58 och 74).

¹³⁸ Skultuna C:4 fol. 236r och 241r. Leijonhufvuds (1901–1906, sid. 589) uppgift att han avled 1738 är felaktig.

¹³⁹ Skultuna C:4 fol. 248r och 250v.

¹⁴⁰ Skultuna C:4 fol. 257v och 266r.

¹⁴¹ Skultuna C:5 sid. 4 och Al:4 sid. 102 och Frunck (<1845).

¹⁴² Skultuna C:5 sid. 31 och F:1 sid. 10.

¹⁴³ Skultuna C:5 sid. 43 och F:1 sid. 15.

¹⁴⁴ Skultuna C:6 sid. 56 och F:1 sid. 25.

¹⁴⁵ Skultuna Al:4 sid. 91, Al:5A fol. 11, Al:5B fol. 18, C:3 1706 [AD bildid: v74107.b61], och F:2 1781 [AD bildid: v74119.b23] och 1785 [AD bildid: v74119.b32].

¹⁴⁶ Skultuna C:4 fol. 200r och 258r.

- *Katarina Frunck*. Född 27 september 1736 i Skultuna.¹⁴⁷ Död 26 mars 1806 i Sala.¹⁴⁸ Gift (1) 2 december 1764 i Sala stadsförsamling med mästare *Peter Blom*.¹⁴⁹ Född 1719.¹⁵⁰ Död 15 december 1772 i Sala stadsförsamling.¹⁵¹ Gift (2) med gördelmakaren Söderholm som var avliden 1806.¹⁵²
- *Greta Frunck*. Född 13 januari 1738. Nämnd senast 1810 i Ingeby torp, Arnö. Gift 6 april 1763 i Arnö med kusken *Johan Söderberg*. Född 14 juni 1730 i Ginnarsjötorp, Fellingsbro. Död 23 januari 1797 i Ingeby torp, Arnö.¹⁵³
- *Kristian Frunck*. Trådmästare, glödgare. Född 26 februari 1740 i Skultuna bruk, Skultuna. Nämnd i nattvardsgång sista gången 24 juni 1820. Gift 14 oktober 1766 med *Margareta Andersdotter*. Född 31 mars 1738. Död 18 mars 1811 i Skultuna.¹⁵⁴
- *Elisabeth (Lisa)*. Född 15 mars 1742. Död 4 oktober 1798 i Skultuna. Gift 1776 med byggmästaren *Johan Forsman*. Född 1751. Död efter 1814.¹⁵⁵
- *Kristina Frunck*. Född 4 april 1744 i Skultuna bruk, Skultuna. Död 13 april 1829 i Skultuna. Gift 12 april 1777 i Skultuna med krongjutaren *Mats Hornaver*. Född 16 juni 1724 vid Bjurfors bruk, Norberg. Död 27 juli 1798 i Panko, Irsta.¹⁵⁶
- *Petter*. Född 30 december 1746 i Skultuna bruk, Skultuna. Begravd 25 juli 1748 i Skultuna.¹⁵⁷
- *Karl Frunck*. Färdigmakare, glödgare. Född 24 maj 1752. Död 17 mars 1834. Gift (1) 7 oktober 1779 i Skultuna med *Kajsa Jansdotter*. Född (uppskattat) 1757. Död 12 juni 1794. Gift (2) 26 december 1794 i

¹⁴⁷ Skultuna C:4 fol. 213v.

¹⁴⁸ Sala F:1 opaginerad [AD bildid: v73937.b185].

¹⁴⁹ Sala C:1 fol. 14r.

¹⁵⁰ Sala AI:8 fol. 158. Han var tidigare gift 1756 med *Helena Falck*, född 1722 och död 1764 i Stockholm.

¹⁵¹ Sala AI:9 fol. 107 (dödboken ofullständig 1772).

¹⁵² Sala AI:9 fol. 107 (dödboken ofullständig 1772).

¹⁵³ Skultuna C:4 fol. 227v, Fellingsbro C:5 sid. 112, Arnö C:2 sid. 16, Arnö AI:2 fol. 21r, 22v, AI:5 fol. 105, EI:1 1797 [AD bildid: v120358.b8.s4]. Observera att den Greta Frunck som Leijonhufvud (1901–1906, sid. 591) omnämner under Bjurfors-grenen är identisk med Karl [Kristiansson] Fruncks dotter Greta omnämnd på sid. 589.

¹⁵⁴ Skultuna C:4 sid. 254/maskinfol. 230r, sid. 293/maskinfol. 250r, F:1 1766 (vigesimalbok) [AD bildid: v74118.b124], F:2 #11 1811 [AD bildid: v74119.b104], AI:5B fol. 15, AI:7 fol. 15, AI:8 fol. 11. Observera att födelsedata hos Leijonhufvud (1901–1906, sid. 589) angående Kristian Frunck är felaktiga. Enligt Skultuna AI:9 fol. 229 avled han 1820 men någon notis i dödboken finns inte.

¹⁵⁵ Skultuna F:2 #18 1798 [AD bildid: v74119.b69], AI:5A fol. 38, AI:5B fol. 46 AI:7 fol. 37. Johan Forsman gift (2) 1806 med Kristina Ek (Skultuna AI:8 fol. 24).

¹⁵⁶ Skultuna C:5 sid. 14, Skultuna E:1 #2 1777 [AD bildid: v74115.b8]. F:2 #13 1829 [AD bildid: v74115.b8], Skultuna AI:5A fol. 32 [andra två löpande folieringar; AD bildid: v74078.b163.s32] och Irsta F:1 [AD bildid: v72571.b72]. Ska enligt dödboken haft två barn som avlidit före honom.

¹⁵⁷ Skultuna C:5 sid. 34 och F:1 sid. 17. Enligt Leijonhufvud (1901–1906, sid. 589) föddes ytterligare en son Petter 1749, vilken inte finns i födelseboken. Denna uppgift verkar komma från en (felaktig) notering i husförhörlängden för den ende Petter som återfinns där (Skultuna AI:3 fol. 50r).

Lillhärad med *Greta Persdotter*. Född 1751 i Hallstammar (tidigare Svedvi). Död 5 augusti 1834 i Skultuna.¹⁵⁸

Familj 12

Karl [Simonsson] Frunck. Brännugnsmästare i Skultuna. Född 25 februari 1627 i Skultuna bruk, Skultuna. Begravd i Skultuna 24 mars 1701.¹⁵⁹ Gift med *Karin Johansdotter*.¹⁶⁰ Född (uppskattat) 1633. Begravd 9 mars 1712 i Skultuna 79 år gammal.¹⁶¹

Barn:

- *Johan Karlsson Frunck*. Se Familj 13.
- *Gabriel [Karlsson] Frunck*. Se Familj 14.

¹⁵⁸ Skultuna C:5 sid. 66, E:1 #2 1779 [AD bildid: v74115.b10], F:2 #16 1794 [AD bildid: v74119.b55], #8 1834 [AD bildid: v74119.b185] & #27 1834 [AD bildid: v74119.b189], Al:5A fol. 11, Al:5B fol. 18, Al:7 fol. 16, Lillhärad El:1 #5 1794 [AD bildid: v73166.b40]. Greta Persdotter är möjligen identisk med den Margareta Persdotter som föddes 27 september 1751 i Hallstammar; Hallstammar C:1 sid. 152. Hos Leijonhufvud (1901–1906, sid. 592) är flera uppgifter felaktiga om familjen: (1) Dödsdata för Karl Frunck. (2) Karin Jansdotter uppges i husförhörslängder och dödboken omväxlande vara född 1754 och 1757. Dödboken uppges både att hon var född 1754 och 36 år gammal vid dödsfallet. Den Karin som föddes på det av Leijonhufvud uppgivna datumet 11 augusti 1757 i Skultuna var dock dotter till en Olof Matsson. (3) Vigseldatum för det andra giftermålet.

¹⁵⁹ Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b28; mitt på vänstra delen av uppslaget]. Notisen är dock överstruken och därför nästan oläslig.

¹⁶⁰ Skultuna Al:1 fol. 26v och Al:2 fol. 134.

¹⁶¹ Skultuna C:1 sid. 60, C:3 1712 [AD bildid: v74107.b112].

- *Håkan Karlsson Frunck*. Glasmästare i Norrköping 1701–1711.¹⁶² Född 27 mars 1673 i Skultuna bruk, Skultuna.¹⁶³ Död senast i februari 1712.¹⁶⁴ Gift senast 10 oktober 1710 med *Elsa Andersdotter*.¹⁶⁵ Begravd 1 april 1733 på kyrkogården Sankt Olai, Norrköping.¹⁶⁶

¹⁶² Inskriften som Håkan Karlsson på fem år som lärpojke 20 oktober 1690 hos bisittaren i glasmästarnas skrå glasmästaren Peter Hermansson (Glasmästarämbetet AI:6 20 oktober 1690). Peter Hermansson »... lät för gesäll utskrifva sin för detta läropoik Håkan Carlsson som ... wäll sina läroåhr uthstått« den 13 april 1695 (Glasmästarämbetet AI:6 13 fol. 236v). Håkan Karlsson Frunck begärde 20 oktober 1700 att få rättighet att etablera sig som glasmästare i Norrköping (Glasmästarämbetet AI:7 fol. 80f.) och erhöll mästarbrev 23 mars 1701 (Glasmästarämbetet AI:7 fol. 85). Första belägget för Håkan Frunck i Norrköping är från 13:e söndagen efter trefaldighet (15 september) 1701 då han begick nattvarden (»Mäst Håkan Carlson Glasmästare«; Norrköpings Sankt Olai DII:1 fol. 221r). Avgifter till skrået betalades 1702–1718 (Glasmästarämbetet AI:7 sid. 91ff, 106, 116, 142, 162, 165, 169, 178, 181, 190, 194, 197, 204, 213, 219, 223, 225, 227, 230, 233, 239, 243, 250, 253; uppgifterna om landsortsmästarnas avgifter till skrået verkar dock upphört 1719), men från och med 1713 var det hans änka som står för glasmästeriet. Se även fotnot 164 om när Håkan Frunck avled.

Av ovanstående kan man inte säkert koppla glasmästare Håkan Karlsson Frunck till Skultuna, även om namnet stämmer i alla tre delar. Det gör dock notisen »Glasmästaren Håkan Frunck i Norrköping« var dopvittne i Skultuna 8 mars 1703 när Maria Karlsdotters dotter Anna döptes (Skultuna C:3 1703 [AD bildid: v74107.b39]). Vi drar slutsatsen att han var son till Karl Frunck. Att Maria Karlsdotter var dotter till Karl Frunck, och därmed syster till Håkan, visas nedan.

Tre lärpojkar eller gesäller är kända för Håkan Frunck och hans änka. (i) Karl Pettersson Fors, född i Stockholm, inskrevs 30 juni 1705 för att gå i lära i fyra år (Glasmästarämbetet AI:7 sid. 127; se även mantalslängderna 1704–1707; fotnot 113 för källhänvisningar). Han skrevs ut 21 februari 1708 (Glasmästarämbetet AI:6). (ii) Johan Johansson, född i Stockholm, inskrevs 25 juni 1712 »på behaglig tid emedan han under någon tid redan lärt« av Håkan Fruncks änka (Glasmästarämbetet AI:7 sid. 205). Det är oklart om han gått i lära hos Håkan Frunck eller någon annanstans. Denne Johan skrevs ut redan 22 januari 1713 och kallades då Johan Frunck (Glasmästarämbetet AI:7 sid. 229; se även mantalslängd 1712; fotnot 113 för källhänvisningar). (iii) Johan Menlös som var inskriven i vart fall 1716 (Glasmästarämbetet AI:7 sid. 236). Vi återkommer i avsnitt 9 till den Johan Johansson Frunck som skrevs ut 1713.

¹⁶³ Skultuna C:2 #9 1673 [AD bildid: v74106.b22], AI:1 fol. 15v, AI:2 fol. 65v.

¹⁶⁴ Håkan Fruncks änka nämns första gången i glasmästarämbetets protokoll 25 juni 1712 i samband med inskrivningen av lärpojken Johan Johansson; se nedan (Glasmästarämbetet AI:7 sid. 205). Hans änka nämns dock redan i Norrköpings mantalslängd för 1712. Eftersom denna upprättas senast i början av februari 1712 var alltså Håkan död innan dess (Mantalslängd, Östergötlands län 63 sid. 655; sigilleringen täcker datumet så bara år och månad kan utläsas). Efter Håkan Frunck saknas bouppteckning (Norrköpings rådhusrätt och magistrat Flaaa:1 och Flaaa:2; se personregistren i volymernas början).

¹⁶⁵ 19:e söndagen efter trefaldighet (10 oktober) 1702, framgår att Håkan Frunck är gift; »Mr: Håkan glasmästaren och hust: p. Annica« (Norrköpings Sankt Olai DII:1 fol. 246r). Håkan Frunck och hans hustru redovisas i Norrköpings mantalslängder 1703–1706 boendes i kvarteret Strand och 1707, 1709–1711 i kvarteret Berg och Dal (Mantalslängder, Östergötlands län 54 fol. 192, 55 fol. 790r, 56 fol. 179v, 57 fol. 615r, 59 fol. 820v, 60 fol. 302v, 61 fol. 685r, 62 sid. 1377; I Riksarkivet saknas mantalslängder för åren 1697, 1699–1702 och 1708). Dessutom är åren 1696 och 1698 inte filmade eller digitaliserade p.g.a. skador. För den aktuella perioden finns Landskontorets i Östergötland arkiv mantalslängder endast för 1699, men de omfattar bara den s.k. Västanstångsdelen av länet.

¹⁶⁶ Norrköpings Sankt Olai C:4 fol. 345r.

- *Maria Karlsdotter Frunck*.¹⁶⁷ Född 25 mars 1669 i Skultuna mässingsbruk, Skultuna.¹⁶⁸ Gift med *Henrik Johansson*.¹⁶⁹

Familj 13

Johan Karlsson Frunck. Omnämnd 1695–1699. Bodde på Oxelby i Salems socken 1695–1696 och från våren 1697 i Stockholm. Gift med en till namnet okänd kvinna.¹⁷⁰

¹⁶⁷ Maria Karlsdotter Frunck förekommer i vart fall fyra gånger i Skultunas ministerialbok; alla gånger utom en med bara patronymikon och utan släktnamn men med bestämningen »vid bruket«: (1) Dopvittne den 4 november 1697 tillsammans med brännugnsmästaren Gabriel [Karlsson] Frunck när brännugnsdrängen Simon Andersson Fruncks och Margareta Andersdotters son Karl döps (Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b9]). Här kallas hon för enda gången uttryckligen Maria Karlsdotter Frunck. (2) Hennes och makens Henrik Johanssons dotter Anna döps 8 mars 1703. Dopvittnen var bl.a. »Glasmästaren Håkan Frunck i Norrköping« samt Per Persson Näbb (Skultuna AI:1 fol. 81), vars syster Karin Persdotter Näbb var gift med tråddragaren Kristian Simonsson Frunck (Familj 8) (Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b39]). (3) Hennes och makens dotter Karin döps 10 mars 1707. Dopvittnen var bl.a. Henrik Persson Näbb och Karin Persdotter Näbb (se nedan). (4) Dopvittne 24 februari 1718 tillsammans med Simon Frunck (Skultuna C:3 sid. 3f). Denne Simon är dock sannolikt inte identisk med den ovanstående Simon Andersson Frunck. Istället är han mer sannolikt den Simon Kristiansson Frunck (Familj 9) som också var dopvittne 6 april 1718 (Skultuna C:4 fol. 3r-4v samt 5v).

Vi vet att Karl [Simonsson] Frunck hade en dotter Maria. I Skultunas husförhörslängd 1689–1691 finns i hans familj, dock utan make »gift dottern hustr. Marya« (Skultuna AI:2 fol. 66). Där finns även »dotterson Carl«. Henrik Johansson och Maria Karlsdotter förekommer också i Skultunas husförhörslängd 1708–1734 där Henrik och Maria anges »bortflitta 1732 til Nyköping« och därefter »svärmodern hust Karin Jansdr obiit 1712«, d.v.s. avliden 1712, »dottern Karin« samt »son Carl Hindrsn« (Skultuna AI:2 fol. 134; angående »obiit«, se Andersson och Anderö (2002, sid. 90)). Vi vet redan att Karl [Simonsson] Fruncks hustru hette Karin Johansdotter och avled 1712. Det bör då av släktsammanhangen följa att vi har att göra med en och samma Maria nämligen Maria Karlsdotter Frunck, dotter till Karl [Simonssons] Frunck och Karin Johansdotter.

Om Näbb: Henrik Persson Näbb var förmodligen bror till Karin och Per (Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b65]). I en äldre generation finner man Per Persson Näbb »wid bruket«, död/begravd 27 februari 1678 (Skultuna C:2 [AD bildid: v74106.b40]) samt brofogden Lars Persson Näbb, omnämnd 1673 (Svea hovrätt EXle:2278 fol. 587v).

¹⁶⁸ Skultuna C:2 [AD bildid: v74106.b15]. Leijonhufvud (1901–1906, sid. 589) uppger uppenbart felaktigt att hon föddes 1699.

¹⁶⁹ Skultuna AI:1 fol. 15v, AI:2 fol. 65v.

Henrik Johansson kallas i Skultunas husförhörslängd »Hendrik Jeansson« (Skultuna AI:2 fol. 134). Denna husförhörslängd är dessutom organiserad så att under bruket står arbetarna (mästarna och deras drängar) upptagna i ordningen brännare, klippare, tråddragare och övriga. »Hendrik Jeansson« står upptagen på samma sida som (och efter) trådmästaren Kristian Frunck (Familj 9). Han var alltså säkert tråddragare till yrket.

Eftersom han 1732 flyttade till Nyköping kan han vara identisk med »Trådmästare Hindr. Jeansson med sin sohn« som finns upptagen i brukslängden 1732 (Heikorn fol. 19). Den tidigare mestaren Daniel Käck är i 1729 års längd antecknad som död (Heikorn fol. 18). Att det saknats trådmästare under några år kan förklaras av att driften vid bruket legat nere under några år men startat igen 1733 (Heikorn fol. 19). Vid Nyköpings mässingsbruk har det också före 1756 funnits en tråddragare »Carl Hindriksson« som kan vara den ovan nämnde sonen Karl (Heikorn fol. 22).

¹⁷⁰ Johan Karlsson Frunck var i klammeri med rättvisan och allt som är känt om honom kommer från två domboksnotiser 1697 och 1699 som båda rör sig om hästhandel.

I den första notisen från hösten 1697 i Kämnärsrätten i Västerås gör Johan Frunck gällande att han varit bokhållare vid Vällinge mässingsbruk och bor i Oxelby (Svea hovrätt EXId:1081 fol. 651r). Åren 1695 och 1696 är han dock mantalsskriven i Oxelby i Salems socken med sin hustru (Mantalslängder, Södermanlands län 42 fol. 645r och 43 fol. 421r). Innan dess är en annan arrendator skriven där. I mantalslängderna för Vällinge bruk heter dock bokhållaren 1692–1694 Jakob Höök (Mantalslängder, Södermanlands län 39 fol. 344r, 40 fol. 410v och 41 fol. 547r). Åren 1682, 1689–1691 saknas bokhållare (Mantalslängder, Uppsala län 17 sid. 2940, Södermanlands län

Barn:

- Minst fem barn varav minst en son, ingen dock känd till namnet.

36 fol. 412v, 37 fol. 776v och 38 fol. 517v. Mantalslängder för Vällinge bruk saknas i Riksarkivet åren 1683–1688). Johan Frunck nämns inte alls i mantalslängderna för mässingsbruket, förutom den tråddragare Johan Frunck (i själva verket en Johan Simonsson Frunck), som nämns 1694–1695 samtidigt som den här aktuelle Johan Frunck är skriven i Oxelby och som diskuteras i avsnitt 9.

Senare tillstod han dock att han flyttat till Stockholm med hustru och barn och bodde hos en nålmakehustru (Svea hovrätt EXId:1081 fol. 655r). Denna visar sig vara Anna Maria Berg, hustru till nålmake Gustav Berg (Svea hovrätt EXId:1081 fol. 657v). Hon uppger att »... han med sin hustru och 5: barn hos [henne] logerat alt ifrån förlidne wårh« (Svea hovrätt EXId:1081 fol. 657v och 658r).

Anna Maria Berg och nålmake Gustaf Johansson Bergs avled båda 1710 och hans bouppteckning (Justitiekollegium FIA:72 fol. 1035v) uppgavs att han hade en gård på Sankt Paulsgatan, d.v.s. i Maria Magdalena församling. Enligt mantalslängden för 1702 låg denna på Sankt Paulsgatans södra sida i kvarteret Vattumannen (Överståthållarämbetet för uppboråsrenden GIBA:8:1 sid. 60). Detta år nämns förutom mästaren själv endast två gesäller.

Vid Norrbo häradsrätts höstting 1699 berättades om en Johan Karlsson Frunck som var instämd som svarande för häststöld (Norrbo häradsrätt AI:3, 10 november 1699). Av protokollet framgår att han var son en brännugnsmästare vid Skultuna mässingsbruk, vilken alltså måste vara identisk med Karl [Simonsson] Frunck (han är den ende tänkbare fadern vid Skultuna bruk vid denna tidpunkt), var gift och hade barn, varav minst en son. Uppgifterna om Vällinge mässingsbruk och Oxelby upprepas och på häradsrättens fråga om vad han är för en karl svarar han:

»Frunck gaf till swar, att hans fader är Brän=Ugnsmästare wid Skultuna Mässings Bruuk, och att hans hustru och barn äro i tienst hoos Hr Ceremonie Mästaren Sparvenfeldt, hoos hwil=kens swärfader Hr Cammreraren Hillebrand han tienst för Bookhållare wid Wallinge Mässings bruk och sedan warit Arrendator på hans Excell:es Hr Öfwerståhållarens gård Oxelby, Men för något mehr än 2 Åhr sedan måst för stränga skjutningar wid gården, sampt för den hårda tiden öfwer gifwa sitt arrende, och ifrån tij=den rest omkring med tobak, och jämbwähl handlat med hästar.« (Norrbo häradsrätt AI:3, 10 november 1699)

Om Johan Gabriel Sparfvenfeldt (1655–1727) se SMoK (Band 7, sid. 147f) och Elgenstierna (1625–1946, Band VII, sid. 373) samt om Jakob Hildebrand (1636–1714) Elgenstierna (1625–1946, Band III, sid. sid. 600a).

Familj 14

Gabriel Frunck. Brännugnsmästare. Född 22 januari 1665 i Skultuna.¹⁷¹ Begravd 9 mars 1702.¹⁷² Gift (1) med *Brita* som dog 1690.¹⁷³ Gift (2) med *Kerstin Larsdotter*.¹⁷⁴ Född i Nyköping 1672 och död i Skultuna 22 oktober 1743.¹⁷⁵

Barn:¹⁷⁶

- (2) *Johan Drake*. Var död 1769 och hade i vart fall tre barn som då var i livet.¹⁷⁷
- (2) *Katarina Gabrielsdotter Frunck*. Född 17 februari 1702 vid Skultuna mässingsbruk.¹⁷⁸ Död 6 augusti 1769 i Maria Magdalena församling¹⁷⁹ Gift den 19 oktober 1740 i Storkyrkoförsamlingen med buldansvävaren *Lars Frimo*.¹⁸⁰

¹⁷¹ Skultuna C:2 fol. 4.

¹⁷² Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b33]: »den 9 dito [mars] begrofs Brännugns Mästaren Mr Gabr: Frunck som olyckl. omkom wid sin heemresa från Sahlberget uthi en bäck Sahla sochn«. Se även Svea hovrätt EXle:2301 maskinfol. 737v.

¹⁷³ Skultuna AI:2 fol. 65v.

¹⁷⁴ Skultuna AI:2 fol. 65v. Se även fotnot 176.

En notis i Skultunas husförhörslängd 1708–1734 om krongjutaren Hans Hornavers familj kastar ytterligare ljus över Kerstin Larsdotter (Skultuna AI:2 sid. 136); »styf:dott: Catharina Gabrielsdr ... 1720 till Stockholm«. Detta är alltså en styvdotter till krongjutaren Hans Hornaver. Han är här gift med en Kerstin Larsdotter. Hornaver avled 1720 (»obiit 1720«) samt hans änka är »gift med Springare«. Kontroll av Skultunas ministerialböcker ger vid handen att Kerstin Larsdotter vigdes 1 januari 1708 i Skultuna med krongjutaren Hans Hornaver och får två barn med honom; Kristina Hornaver (1711–1770) och Per Hornaver (1717–1752) (Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b73]). Hans Hornaver avled 28 december 1720 i Skultuna mässingsbruk och var då 74,5 år gammal, d.v.s. född ungefär 1646 (Skultuna C:3 sid. 73/maskinfol. 38r). Kristina Hornaver föddes 22 mars 1711 vid Skultuna mässingsbruk (Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b100]) och avled 15 december 1770 (Skultuna F:1 [AD bildid: v74118.b89]). Per Hornaver föddes 18 maj 1717 vid Skultuna mässingsbruk (Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b175]) och avled där 21 mars 1752 (Skultuna F:1 sid.30).

Efter Hans Hornavers bortgång gifte Kerstin Larsdotter om sig ytterligare en gång den 18 februari 1722 i Skultuna med trädklipparen vid Skultuna mässingsbruk Johan Springare (Skultuna C:4 fol. 51v). Johan Springare avled 20 april 1747, då gallmejamjöltnare och uppges vara född 1672 (Skultuna F:1 sid. 40). Han var son till Göran Springare och hans hustru Britta vid mässingsbruket (Skultuna A:1 fol. 78). Modern Britta begravd 28 september 1698 (Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b14]). Johan Springare hade tidigare varit gift då hans hustru (utan namn) omnämns som dopvittne 29 september 1698 då Salomon Pålssons barn döps (Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b14]).

¹⁷⁵ Skultuna kyrkoarkiv C:4 opagerad [AD bildid: v74108.b274].

¹⁷⁶ Släktrelationerna i denna familj diskuteras närmare detalj i Lundholm (2012, Familj 7). I bouppteckningen efter Katarina Frunck uppges att hennes närmaste arvingar var »sambroderens herrskapsbetjänten Johan Drakes 3:e barn och 2:ne halvsyskon som förnimmas skola vistas vid Skultuna Mässingsbruk« (Justitiekollegium FIA:217 fol. 528). Detta är enda belägget för Johan Drakes existens. Vilka hans barn var är okänt. Om de två halvsyskonen se fotnot 174.

¹⁷⁷ Se fotnot 176

¹⁷⁸ Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b33].

¹⁷⁹ Maria Magdalena FI:3 #270 1769 [AD bildid: v88302.b80]; »sockerbruksarbetaren Lars Frimos hustru Catharina Frimo« vid en ålder av 66 år och 21 dagar

¹⁸⁰ Storkyrkoförsamlingen Ela:2 sid. 157; »Buldans Wäfvaren Ärhlig och Beskedlig Lars Frimo samt gudfruchtiga och dygdesamma Piga Catharina Frunck«.

Mantalslängden för Maria upptar en »Caijsa Frunck« 1739 i kvarteret Saturnus 25 i rådmannen Jesper Stenorts hushåll samt mantalslängden Staden östra 1740 upptar pigan Katarina Frunck 40 år (Överståthållarämbetet G1BA:16:1 fol. 19 och G1BA:17:1 #16 fol. 76).

— (2) *Maria*. Född 31 oktober 1698 vid Skultuna mässingsbruk.¹⁸¹

9. Personer som sannolikt hörde till släkten

Här finns en grupp av personer som helt säkert hör till den släkt Frunck som avhandlas här. Släktnamnet, den geografiska lokaliseringen samt andra indicier i varje enskilt fall gör att den slutsatsen är ganska säker. Emellertid saknas i varje enskilt fall avgörande evidens som säkerställer slutsatsen. De som diskuteras (i uppskattad anciennitetsordning) är följande:

- Hustrun Kristina Frunck i Avesta.
- Tråddragaren Johan Simonsson Frunck vid Vällinge bruk.
- Korpralen Johan Frunck vid Norra Skånska kavalleriregementet.
- Klockaränkorna Anna och Maria Frunck i Arboga.
- Glasmästaren Johan Johansson Frunck i Malmö.
- Hustrun Anna Katarina Frunck i Nora.
- Murargesällen Johan Johansson Frunck, hans hustru Elisabeth Larsdotter som också kallades Elisabeth Frunck, döttrarna Maria Elisabeth och Anna Frunck, sonen Lars Frunck och två olika Maria Frunck på Södermalm.
- Hustrun Anna Maria Frunck i Knivsta.

Vi kan notera att bland dessa finns inte mindre än fyra Johan Frunck av vilka två bär samma patronymikon. I vart och ett av fallen redogörs för den evidens som finns om personerna; oftast i sin helhet eftersom mycket lite är känt. Därefter diskuteras om och hur de kan vara relaterade till släkten Frunck. Vad gäller de olika »Johan Frunck« som redovisas så är de olika personer. I övriga fall kan det dock inte uteslutas att en och samma person förekommer flera gånger i detta avsnitt.

Är det tänkbart att någon av dessa personer inte alls tillhörde släkten Frunck? Jag bortser från möjligheten att några av kvinnorna som nämnts ovan skulle kunna varit ingifta och därmed kommit att bära namnet, något som vid denna tidpunkt (decennierna kring sekelskiftet 1700) inte var särskilt vanligt. Att någon av dessa personer saknar relation till släkten Frunck kan därför inte uteslutas men måste bedömas som mindre troligt.

Hustrun Kristina Frunck i Avesta

I Lundholm (2007, sid. 186f) redogjordes för en i den äldre litteraturen omnämnd Katarina Frunck, som 1689 skulle ha gift sig med postmästaren Olof Avelin (död

Lars Frimo har ovan kallats balduansvävare och sockerbruksarbetare. Det finns flera notiser om »Lars Frimo« i Stockholms arkivalier och de handlar förmodligen samma person: (i) En dräng Lars Frimo, född 1712, kom 1736 till Storkyrkoförsamlingen och Erik Allstins hushåll (Storkyrkoförsamling AI:4 sid. 92 (Västra delen)). (ii) En dräng/kusk Lars Frimo/Frimodig som 1738–1740 bor i kvarteret Saturnus 25 i Maria församling i rådmannen Jesper Stenorts hushåll. Här finns också Katarina Frunck (Överståthållarämbetet G1BA:16:1 fol. 19 och G1BA:17:6 fol. 23f samt Maria Magdalena AI:1 fol. 57). (iii) En Lars Frimo höll 1745 markenteri i Katarina församling (Överståthållarämbetet G1AA:45 fol. 950v). (iv) Sockerbruksarbetaren Lars Frimo gifte sig den 8 april 1770 i Maria Magdalena församling med Maria Ekman. Eftersom han anges ha blivit änklings 6 augusti 1769 är det här med säkerhet samma person (Maria Magdalena EI:3 fol. 274). (v) Sockerbruksgesällen Lars Frimo gifte sig den 15 oktober 1775 med Elisabet Sjökvist i Katarina församling (Katarina EI:4 sid. 260). Alla dessa händelser och noteringar utom den första härrör sig alltså från Södermalms centrala delar. Det rör sig säkert därför om samma person.

¹⁸¹ Skultuna C:3 [AD bildid: v74107.b15].

1727¹⁸²) i Avesta. Det är Strokirk (1915–1920, band 3, sid. 169) som meddelar detta och som dessutom uppger att Anders Simonsson Frunck sannolikt var hennes far och att hon var född 1670 på Bjurfors bruk och dog 1729 i Avesta.¹⁸³ Strokirk har sannolikt haft Hülphers (Hülphers genealogier vol. 2, sid. 48a) som utgångspunkt för sin gissning även om Hülphers uppger att hon dog 1726.¹⁸⁴

Det finns dock en mer samtida uppgift om Olof Avelins äktenskap. Den meddelades först av Norberg (1956, sid. 262f) baserad på Olof Avelins son Gabriels dödnöte. Enligt denna var fadern

»... postmästaren och kronovägaren Olov Avelin och modern madame Kristina Frunk.»¹⁸⁵

De här uppgifterna går dock inte att kombinera med vad som direkt går att säga om postmästaren och kronovägaren Olof Avelins giftermål 1689; »Wijgdes på Askön d. 24 sept. Olaus Awelin wägare wijdd Awestadh med J[ungfru] Maria Simonsd[otter]r på Asköön«.¹⁸⁶

Kan han ha varit gift två gånger? Strokirks uppgivna födelseår för Olof Avelins barn (1690, 1691, 1692, 1701, 1703 och 1705 samt ett namnlöst barn med okänt födelseår som avled 1700) skulle kunna tolkas som att det rör sig om två kullar med olika mödrar.¹⁸⁷ Gabriel Avelin var född 1703 enligt Strokirk och skulle då med denna tolkning tillhöra den andra kullen. 10 december 1695 betalade Olof Avelin för sin hustrus plats i kyrkbänken, vilket skulle kunnat vara för den andra hustrun.¹⁸⁸ Problemet med denna tolkning är att vi genom andra källor inte känner till någon Kristina (eller Katarina) Frunck som skulle kunnat efterträda Maria Simonsdotter i äktenskapet. Ett annat problem är att mantalslängdernas uppgifter visar att han utan någon lucka hade en hustru i hushållet 1689–1727. I vart fall avled Olof Avelins änka 1729 då det betalades testamentspenningar efter henne.¹⁸⁹

Kan Maria Simonsdotter ha tillhört släkten Frunck? Någon uppenbar kandidat saknas men det kan vara på grund av det besvärliga källäget som gör att särskilt kvinnor men även barn är namnlösa. Min i en tidigare version framförda hypotes att Maria Simonsdotter skulle varit Simon Simonsson Fruncks dotter född 1664 i

¹⁸² Avesta Lla:16 opaginerad [AD bildid: v683399.b186 och v683399.b189].

¹⁸³ Uppgiften om giftermålet återfinns också Kugelberg (1894, sid. 244), som dock inte meddelar något födelseår för *Katarina*, och hos Grape (1951, sid. 34) som även anger bröllopsdagen som 2 september.

¹⁸⁴ Om Olof Avelin se även UUM (Band 1, sid. 260) och Odén (1902, sid. 81, #1065).

¹⁸⁵ Avesta F:1 10 juli 1766.

¹⁸⁶ Grytnäs C:1 fol. 3v, JI:1. Se även Avesta Lla:6 sid. 163. Olof Avelin uppträder i mantalslängderna för Avesta[fors] 1690 och är då gift. Strokirks uppgift om att han avled 1727 verifieras av mantalslängden för 1728 då han uppges vara död. Hustrun lever fortfarande 1727. Mantalslängder Koppbergs län 44 fol. 43v, 80 sid. 81 och 81 sid. 81.

¹⁸⁷ 17 november 1700 betalades testamentspengar efter Olof Avelins barn (Avesta AI:9 sid. 60).

¹⁸⁸ Avesta Lla:7 sid. 94.

¹⁸⁹ Avesta Lla:17 sid. 40.

Skultuna kan dock inte stämma eftersom den senare senast 1689 var gift med Pål Pålsson Keijser.¹⁹⁰

15 december 1701 betalades testamentspenningar efter Olof Avelins svärmor.¹⁹¹ Det framgår inte om detta var modern till den första eller andra hustrun om det nu var två äktenskap. Om det var den andra hustruns moder som då hade avlidit kan man i vart fall utesluta att andra hustrun var dotter till Anders Simons Frunck (Familj 3), Karl Simonsson Frunck (Familj 6) eller Jakob Simonsson Frunck (Familj 7) vilkas hustrur alla levde efter 1701.

Längre än så kommer man inte förrän mer uppgifter om Olof Avelin och hans familj kommer i dagen.

Tråddragaren Johan Simonsson Frunck vid Vällinge bruk

I Lundholm (2007, sid. 187) rapporterade jag om en Johan Frunck vid Vällinge mässingsbruk i Salems socken 1689–1699 och spekulerade att det skulle kunna vara den person som nu visat sig vara Johan Andersson Frunck. Den spekuleringen kan vi nu visa var felaktig.

Låt oss först konstatera att det här inte rör om den ovan diskuterade Johan Karlsson Frunck, vilken i vart fall två år på 1690-talet var mantalsskriven i Oxelby i Salems socken men som det visar sig samtidigt som Johan Simonsson Frunck varit vid mässingsbruket. Det är alltså en annan Johan Frunck som var verksam i Vällinge mässingsbruk. Två typer av källor belägger honom där; Riksarkivets mantalslängder samt Riksarkivets Miscellaneasamling.

Mantalslängderna belägger åren 1689–1702 en Johan Frunck med hustru vid Vällinge mässingsbruk.¹⁹² Under åren 1689–1693 kallas han tråddragare. Det finns även en »Johan Simßon« (d.v.s. Johan Simonsson) med hustru vid Vällinge bruk 1682.¹⁹³ För åren 1706–1714, 1716, 1719 saknas antingen Vällinge bruk (Salem) i mantalslängderna eller så saknas mantalslängder helt och hållet. Åren 1715, 1717–1718 nämns »Trådmästare Johans enkia«, men bara en dotter listas för mantalet.¹⁹⁴ Detta kan möjligen vara Johan Fruncks änka och Johan har i så fall avlidit före 1715, men bara dottern är skattskyldig för mantalspenningen.

¹⁹⁰ Se Skultuna AI:2 fol. 69v, 70r samt Familj 2.

¹⁹¹ Avesta Lla:10 sid. 10 [tredje pagineringen].

¹⁹² Mantalslängd Södermanlands län 36 fol. 412v, 37 fol. 776v, 38 fol. 517v, 39 fol. 344r, 40 fol. 410r, 41 fol. 694r, 42 fol. 646v, 43 fol. 422v, 46 fol. 398r, 47 fol. 14r, 48 (opaginerad), 49 fol. 905v. Mantalslängderna 1697 och 1698 är inte filmade. För åren 1706–1714, 1716, 1719 saknas antingen Vällinge bruk, Salem i mantalslängderna eller så saknas mantalslängder helt och hållet.

Salems socken tillhörde Uppsala län -1640, 1646–1651, 1654–1688, Stockholms län 1640–1646, 1652–1653, 1720- och Södermanlands län 1689–1719. Befintliga mantalslängder har genomgått avseende Vällinge bruk 1640–1720. Man kan notera att 1640–1688 antingen saknas mantalslängder helt för länet det aktuella året eller saknas för Salems socken det aktuella året, eller så saknas mässingsbruket även om mantalslängd för Salem finns eller så redovisas mässingsbrukets folk som ett kollektiv; med undantag för 1682. De belägg som här redovisas avseende Johan Frunck är de enda belägg för släkten Frunck i Vällinge som jag hittat i mantalslängderna i Riksarkivet.

¹⁹³ Mantalslängd Uppsala län 17 sid. 2940.

¹⁹⁴ Mantalslängder Södermanlands län 56 fol. 109v, 58 fol. 97r, 59 sid. 68.

Riksarkivets ämnessamlingar (Miscellanea) om Bergverken innehåller en hel del dokument om mässingsbruken. I många fall är det skrivelser till den centrala regeringen i Stockholm rörande privilegier m.m. men det finns även några handlingar med ekonomisk redovisning från Vällinge bruk med information om anställda bruksarbetare:

- Lista för utbetalda löner under perioden från augusti 1676 till 1 juli 1677 som upptar Johan Frunck.¹⁹⁵
- Lista för utbetalda löner daterad 13 april 1682 tar upp honom men kallar honom då intressant nog »Johan Simonson Fr«.¹⁹⁶
- En kopia av 1686 års mantalslängd för Vällinge bruk tar upp honom med hustru.¹⁹⁷
- Upptagen på en förteckning från 20 januari 1686 över personer som har skulder till bruket.¹⁹⁸

Han saknas dock i (i) Vällinge bruks räkenskapsböcker 1670–1671, 1671–1672 och 1677–1684,¹⁹⁹ (ii) mantalslängderna för 1667 och 1672²⁰⁰ samt (iii) Bergsbewillningen för Vällinge 1683.²⁰¹ Ett antal från andra källor kända tråddragardrängar listas men inte han.

Det finns dock belägg för en Johan Frunck i Strängnäs detta år. Denne Johan Frunck har råkat i bråk i staden och kastat ut sig några okvädingsord vilka han får böta för 5 maj 1683.²⁰² Det är oklart om Johan i Strängnäs är identisk med Johan Simonsson eller Johan Karlsson. Med tanke på vad vi vet om Johan Karlsson kanske mest sannolikt han.

Denne Johan Simonsson Frunck kan egentligen bara antingen vara son till Simon Frunck (familj 1), vars son Johan var född 6 november 1634 i Skultuna och om vilket inget mer är känt, eller till Simon Simonsson Frunck (familj 2), Simon Fruncks son. Någon son Johan till Simon Simonsson Frunck är dock inte känd sedan tidigare.

¹⁹⁵ Miscellanea, Bergverken 42, bunt »Wellinge Messingsbruk«, dokument med titel »Ifrån Ultimo Augusti 1676 till 1. July 1677 är wid Wällinge bruuk förfärdigt fölliande Mäßingsarbeten, därföre Arbetzlöhner löper som följer:«, sid. 5.

¹⁹⁶ Miscellanea, Bergverken 42, bunt »Wellinge Messingsbruk«, lönelista daterad 14 april 1682.

¹⁹⁷ Miscellanea, Bergverken 42, bunt »Wellinge Messingsbruk«, »Anno 1686 åhrs Mantalls längdh vidh Wällinge Mäßings Bruuk såsom efterföllier«.

¹⁹⁸ Miscellanea, Bergverken 43, »Anno 1686 d. 20 januari Upsathss Uppå alla dhem som ähro skyldigha Uppå Bruuket såsom och uthom bruuket nämnda som efterföllier«. Av denna längd framgår det inte direkt att den avser Vällinge mässingsbruk, men den är uppsatt på samma sätt och synes vara skriven av samma hand som kopian av 1686 års mantalslängd.

¹⁹⁹ Kammarkollegiet. Bergsbruk 384–386.

²⁰⁰ Mantalslängder, Uppsala län 10 sid. 2332f och Länsstyrelsen i Uppsala län. Landskontoret Ela:14 sid. 1341. Dessa mantalslängder är undantag för perioden och listar uttryckligen alla arbetarna vid Vällinge bruk. För den aktuella perioden finns det bara mantalslängder också för 1671 och 1673 i landskontorets arkiv. I mantalslängden för 1671 redovisas dock Vällinge bruk kollektivt och i den för 1673 saknas Svartlösa härad helt. (Länsstyrelsen i Uppsala län. Landskontoret Ela:13 sid. 771 samt Ela:15).

²⁰¹ Bergskollegium. Kammarkontorets arkiv GIV:3 fol. 139ff.

²⁰² Strängnäs rådhusrätt och magistrat A1:6 5 maj 1683.

Johan Simonsson Frunck var alltså vid Vällinge mässingsbruk i vart fall 1677–1702. Han var gift senast 1682 och dog före 1715. Det är inte en orimlig ålder vare sig han var son till Simon Frunck eller Simon Simonsson Frunck.

Korpralen Johan Frunck vid Norra skånska kavalleriregementet

Av de personer som diskuteras i denna avdelning är korpralen Johan Frunck den vars koppling till släkten är mest osäker. Det finns egentligen inget som talar för att han skulle tillhöra släkten utom namnet och det är inte tillräckligt för att dra den slutsatsen.

Korpralen Johan Frunck finns omnämnd av Christopher von Warnstedt i ett par av hans många artiklar i Släkt och Hävd om det Norra skånska kavalleriregementet. Där var han tredje sekundkorpral vid Sandby kompani mellan 22 januari och 6 april 1703 samt därefter tredje korpral vid samma kompani till sin död 22 januari 1706.²⁰³ von Warnstedt meddelade också att Frunck var omnämnd utan tjänst redan 1702 och spekulerade i att han var stabsbetjänt.

Källmaterialet för detta regemente är mycket bristfälligt före 1709. Den första bevarade generalmönsterrullan är från 1710 och från serien Rullor 1620–1723 finns bara 1701 och 1702 bevarade efter 1700.²⁰⁴ von Warnstedt (1994, sid. 198f) diskuterar de av honom använda källorna och tydligen är det främst olika likvidationer som kommit till användning i hans redovisning av befälet. Exakta vilka framgår dock inte och Johan Frunck återfinns inte i Krigsarkivets serie likvidationer från Stora Nordiska kriget.²⁰⁵ Han finns inte heller redovisad i regementet i de två rullorna från 1701 och 1702.²⁰⁶

Före 1698 fick inte skåningar rekryteras till regementet vilket kan tala för att Frunck kom från mässingsarbetarsläkten. Det dock finns annat som talar emot detta. Åren 1701–1702 överfördes regementet till Pommern. Där värvades ytterligare två kompanier till regementet och det var befälet i dessa som kom att utgöra det s.k. sekundbefälet som infördes ungefär samtidigt. Merparten av detta sekundbefäl förordnas samtidigt 22 januari 1703, samma dag som Johan Frunck. Möjligheten att Johan Frunck var tysk kan därför inte uteslutas. Hans företrädare som tredje sekundkorpral och tredje korpral var exempelvis det.²⁰⁷

Klockaränkorna Anna och Maria Frunck i Arboga

Åren 1704, 1706–1721 finns klockaren Gustaf Stafling i Arboga med hustru.²⁰⁸ Den 11 januari 1722 avled han i staden 49 år gammal.²⁰⁹ Mantalslängden uppger också

²⁰³ von Warnstedt (1995 sid. 37; 1996 sid. 451).

²⁰⁴ Se även von Warnstedt (1993, sid. 460f).

²⁰⁵ KrA, Likvidationer, DI:1, DII:2 och DIII:1.

²⁰⁶ KrA, Rullor 1701:22 och 1702:11.

²⁰⁷ Om regementets historia se Warnstedt (1993).

²⁰⁸ Arboga stadsförsamling Ala:1a (1704) opaginerad [AD bildid: v71747.b263], Arboga rådhusrätt och magistrat K1A:1 opaginerad [AD bildid: v294498b.1860, v294498b.1940, v294498b.2030, v294498b.2120, v294498b.2230, v294498b.2410, v294498b.2500 och v294498b.2590], Mantalslängder, Västmanland 73 fol. 2208v, 74 fol. 2029v, 75 sid. 6848, 76 sid. 8556, 77 sid. 8490 och 78 sid. 6160.

²⁰⁹ Arboga stadsförsamling C:1 maskinfol. 167r.

att han är död och att hans änka är fattig. Året därpå (1723) avled hon 23 augusti 70 år gammal och hette enligt dödboken Anna Frunck.²¹⁰ Hon skulle alltså varit född ungefär 1653. Enligt mantalslängderna var hon upptagen i Staflings mantal till och med 1718 men inte därefter. Eftersom mantalspenning inte betalades om man var 63 år eller äldre pekar det på ett födelseår ungefär 1656. Hon skulle i så fall varit 66 år gammal när hon dog.

Den 17 april 1724 uppvisade kappelanen Anders Floraeus ett köpebrev undertecknat av Maria Skult och Maria Frunck

»...dher uthi dhe till H[err] Flora[e]us försellia dheras efter styf=
fadren klockaren Gustaf Stafling [oläsligt ord]
till faldne gård på Wreten Östan om stads=
kyrkian belähgen för 600 R[iksdaler] Kopp[armynt]t...”²¹¹

I ett andra uppbud 25 juni samma år kallas Maria Frunck för »klockare Enkian« och vid det tredje uppbudet 18 september samma år ska gården ha sålts av Staflings »arfwingar«.²¹²

Det kan vara värt att komma ihåg klockaränkan Maria Albrektsdotter Skult i Örebro (se Familj 5) och hennes dotter Anna Frunck, född 1712. En gissning är att Maria Albrektsdotter Skult är identisk med Maria Skult i Arboga. Med dessa pusselbitar verkar det dock inte vara möjligt att närmare placera in klockaränkorna Anna Frunck (död 1723) och Maria Frunck (säljare 1725).

Glasmästaren Johan Johansson Frunck i Malmö

Slakten Frunck i Skåne har som stamfar glasmästaren Johan Johansson Frunck som fick burskap i Malmö 1718. Samma år skrev han till Glasmästarämbetet i Stockholm och säger där bl.a. att han gått i lära hos glasmästaren Håkan Frunck i Norrköping.²¹³ Det är alltså samme Johan som blev utskriven som gesäll 1713.

Glasmästaren Johan Fruncks släkt verkar ha varit helt okänd, inte bara i litteraturen utan även överlag bland släktforskare. Ett skäl till denna frånvaro av intresse är förmodligen att denna släkt (såvitt jag kan bedöma) är utdöd även i kognatisk mening. Det har helt enkelt inte funnits några efterlevande som intresserat sig för slakten.

Även om släktrationen mellan Johan Johansson Frunck och Håkan Frunck eller någon annan i slakten Frunck är omöjlig att definitivt fastställa i dagsläget, får det anses mycket sannolikt att Johan Frunck i Malmö tillhörde slakten. Innan jag övergår till att redovisa vad som verkligen är känt om Johan Johansson Frunck i Malmö och hans kognatiska avkomlingar vill jag dock säga något om de genealogiska kombinationer som kan vara tänkbara avseende honom och varför släkttillhörigheten är sannolik.

²¹⁰ Arboga stadsförsamling C:2 fol. 129v. Se även Mantalslängder, Västmanland 80 sid. 4540 och 81 sid. 4704.

²¹¹ Arboga rådhusrätt och magistrat A3:1 sid. 11.

²¹² Arboga rådhusrätt och magistrat A3:1 sid. 16 och 21.

²¹³ Glasmästarämbetet F2:1. Brevet synes vara daterat 17 juli 1718, men avlästes på mikrokort och är svårläst; månaden skulle även kunna vara januari eller juni.

Vi vet att namnet Johan förekommer redan bland Simon Fruncks (Familj 1) barn; Johan (1624–1628) och Johan (1634–?). Den senare Johans öden är inte kända men vi har konstaterat att han möjligen kan vara identisk med Johan Simonsson Frunck vid Vällinge mässingsbruk i Salems socken. Han skulle kunna vara en möjlig far till glasmästaren men det som talar emot det är hans ålder.

Anders Simonsson Fruncks (Familj 3) son Johan Andersson Frunck är knuten till Stockholm 1687–1694 då han var bokbindarlärling. Johan Andersson Frunck liv är inte känt utöver denna uppgift. Möjligen är han för ung för att komma ifråga som möjlig far till Johan Johansson Frunck i Malmö.

Det finns dock ytterligare en tänkbar, och kanske till och med än mer sannolik, far till glasmästaren Johan Johansson Frunck i Malmö. Det är Johan Karlsson Frunck som vi också diskuterat. Han var gift och hade barn, varav i vart fall en son som dock inte var namngiven. Det som talar för Johan Karlsson Frunck som far är dels att han var bror till Håkan, hos vilken Johan Frunck i Malmö fått sin utbildning, dels att glasmästaren Johan i Malmö döper en av sina söner till Karl. Något direkt bevis för filiationen finns dock inte.

I det följande redovisas glasmästaren Johan Johansson Fruncks i Malmö samtliga kognatiska avkomlingar även om det innebär att personer som inte hör till släktens äldre led kommer med; ett avsteg från tidigare använd redovisningsprincip. Släktgrenen fortlever alltså, såvitt kan bedömas, inte ens i kognatisk mening då inget av Karl Fruncks (Familj 16) 9 barn överlevde till vuxen ålder och inget av Johannes Fruncks barn (Familj 17) fick egna barn.

Familj 15

Johan Frunck. Glasmästare. Född (beräknat) 1688. Fick burskap i Malmö 5 februari 1718.²¹⁴ Levde i femte roten i Malmö 1720–1722, 1724, 1727–1728 och 1730.²¹⁵ Död 25 juli 1734 i Malmö Sankt Petri.²¹⁶

Gift 29 september 1718 i Odarslöv med *Margareta Jakobsdotter Pilbom*. Född 1683. Död (83 år gammal) 14 april 1766 i Malmö Sankt Petri.²¹⁷

Barn:

— *Karl Frunck*. Se Familj 16.

— *Johannes Frunck*. Se Familj 17.

²¹⁴ Magistraten i Malmö D3A:1 fol. 37v.

²¹⁵ Mantalslängder, Malmöhus län 48 1720 fol. 2687r, 49 1720 fol. 2360v, 50 1722 fol. 1658v, 52 1724 fol. 1492v 56 1727 fol. 687v, 57 1728 701v, 59 1730:2 fol. 1867r samt Magistraten i Malmö, D3E:1 (Längd över stadens innevånare och deras fastigheter 1726 #411 1726 [AD bildid: v98948.b116]).

²¹⁶ Malmö Sankt Petri FI:2 sid. 68.

²¹⁷ Odarslöv CI:1 fol. 37v och Malmö Sankt Petri FI:2 sid. 301. Hon gift 2:o i juni 1736 med glasmästare Johan David Reimers; Malmö Sankt Petri E:1 fol.126v. Född 1706. Död (62 år gammal) 29 oktober 1768 i Malmö Sankt Petri; FI:2 sid. 320.

Familj 16

Karl Frunck.²¹⁸ Glasmästare. Döpt 31 juli 1719 i Malmö Sankt Petri. Fick burskap i Malmö 7 december 1745 från 1746.²¹⁹ Ägde 1759 hus (445 och 446) på Gråbrödra-gränden (västra sidan) som han själv bebodde.²²⁰ Död 25 oktober 1773 i Malmö Sankt Petri.²²¹

Gift (1) med *Sara Lisa Brun*. Född 12 augusti 1727 i Malmö Sankt Petri.²²² Död 19 december 1760 i Malmö Sankt Petri.²²³ Gift (2) med *Maria Dahlström*. Född 1717. Död (66 år gammal) 24 januari 1783 i Malmö Sankt Petri.²²⁴

Barn:

- (1) *Börje Frunck*. Född 11 april 1746 i Malmö Sankt Petri. Död 15 september 1758 i Malmö Sankt Petri.²²⁵
- (1) *N.N. (dotter)*. Död 27 november 1748 i Malmö Sankt Petri.²²⁶
- (1) *Johannes Frunck*. Född 16 mars 1750 i Malmö Sankt Petri. Död 1 maj 1750 i Malmö Sankt Petri.²²⁷
- (1) *Greta Magdalena*. Född 14 oktober 1751 i Malmö Sankt Petri. Död 12 april 1752 i Malmö Sankt Petri.²²⁸
- (1) *Jakob Frunck*. Född 25 oktober 1752 i Malmö Sankt Petri. Död 3 november 1753 i Malmö Sankt Petri.²²⁹
- (1) *N.N. (son)*. Död (1/2 år gammal) 4 augusti 1754 i Malmö Sankt Petri.²³⁰

²¹⁸ Den 12 september 1744 är »Rustmästaren Carl Frunck« dopvittne när soldaten Per Saxbergs i Gyllenpamps kompani, Hamiltons regemente, och hans hustru Bengta Nilsdotters dotter Anna döps (Finlands släkthistoriska förening, Hamiltonska regementet, ES3197, bild 23). Vänligen meddelat av Berg (2007).

Om det Hamiltonska regementets kyrkbok, se SGF (1985). I sökatabasen HISKI (1996–) är barnafaderns namn felläst; Laxberg i stället för Saxberg. Eftersom det Hamiltonska regementet 1741–1753 är förlagt till Malmö (Cronberg, 1984) är denne »rustmästare« Karl Frunck gissningsvis identisk med Karl Frunck som då är glasmästargesäll. Han uppträder detta år nämligen ytterligare ett par gånger som dopvittne i Malmö (Malmö Sankt Petri C:2 sid. 357 och 361f).

²¹⁹ Magistraten i Malmö D3A:1 fol. 13r. Cautionist var glasmästaren Johan David Reimer. Se även Magistraten i Malmö, D3E:1 fol. 77r.

²²⁰ Magistraten i Malmö, D3E:1 fol. 35v.

²²¹ Malmö Sankt Petri C:1 fol. 537r och FI:2 sid. 362.

²²² Malmö Sankt Petri C:1 fol. 719r. Dotter till bagarmästaren Börje Brun och hans hustru Johanna Margareta Holm.

²²³ Malmö Sankt Petri FI:2 sid. 255.

²²⁴ Malmö Sankt Petri FI:2 sid. 427 och FI:3 sid. 69.

²²⁵ Malmö Sankt Petri C:3 fol. 9r och FI:2 sid. 241.

²²⁶ Malmö Sankt Petri FI:2 sid. 181.

²²⁷ Malmö Sankt Petri C:3 fol. 127r och FI:2 sid. 190.

²²⁸ Malmö Sankt Petri C:3 fol. 181r och FI:2 sid. 201.

²²⁹ Malmö Sankt Petri C:3 fol. 218v och FI:2 sid. 203.

²³⁰ Malmö Sankt Petri FI:2 sid. 213.

- (1) *Anna Maja Frunck*. Född 12 januari 1755 i Malmö Sankt. Död (1/4 år gammal) 6 augusti 1755 i Malmö Sankt Petri.²³¹
- (1) *Anna Sofia Frunck*. Född 1755. Död (16 år gammal) 7 september 1771 i Malmö Sankt Petri.²³²
- (1) *Börje Frunck*. Född 21 september 1759 i Malmö Sankt Petri. Död 8 augusti 1760 i Malmö Sankt Petri.²³³

Familj 17

Johannes Frunck. Målarmästare. Född 24 augusti 1725 i Malmö Sankt Petri.²³⁴ Död 31 januari 1770 i Landskrona stadsförsamling.²³⁵

Gift (1) med *Kristina Matsdotter*. Begravd 4 januari 1755 i Landskrona.²³⁶ Gift (2) 29 oktober 1755 i Landskrona med *Anna Maja Fick*.²³⁷ Född (åldersuppgift) 1726.²³⁸ Död 8 augusti 1799 i Landskrona.²³⁹

Barn:

- (1) *Johannes Frunck*. Målargesäll. Född 1754 (åldersuppgift) i Landskrona.²⁴⁰ Död 29 september 1803 i Landskrona stadsförsamling.²⁴¹
- (2) (*Margareta*) *Greta Frunck*. Född 3 juni 1766 i Landskrona.²⁴² Död 24 april 1835 i Landskrona.²⁴³ Gift 25 oktober 1793 i Landskrona med färjemannen *Nils Christensson*.²⁴⁴ Född 1761 (åldersuppgift). Död 23 augusti 1814 i Landskrona.²⁴⁵

Hustrun Anna Kristina Frunck i Nora stad

Anna Kristina Frunck är känd i Nora stad 1741–1748. Hon gifte sig 26 december 1741 i Askersund med snickaren Olof Sederström med vilken hon hade barnen

²³¹ Malmö Sankt Petri C:3 fol. 324v och Fl:2 sid. 219.

²³² Malmö Sankt Petri Fl:2 sid. 342.

²³³ Malmö Sankt Petri C:3 fol. 548v och Fl:2 sid. 253.

²³⁴ Malmö Sankt Petri C:1 fol. 679r.

²³⁵ Landskrona Cl:5 fol. 219r. Se även Landskrona Al:1 fol. 3v.

²³⁶ Landskrona Cl:4 fol. 200r. Enligt samma källa 10 januari »bortförd och begrafwen uti Asmundtorpa kyrkogård«.

²³⁷ Landskrona Cl:4 fol. 10v.

²³⁸ Landskrona Al:1 fol. 3v/sid. 5.

²³⁹ Landskrona Cl:6 fol. 524v. Se även Landskrona rådhusrätt och magistrat Fl:16 fol. 941r ff.

²⁴⁰ Landskrona Al:1 fol. 3v/sid. 5.

²⁴¹ Landskrona Cl:6 fol. 547r.

²⁴² Landskrona Cl:4 fol. 160v.

²⁴³ Landskrona Cl:9 fol. 3r.

²⁴⁴ Landskrona Cl:6 fol. 385r.

²⁴⁵ »Drunknade i öppna sjön och med uppsåt själv kastat sig ut.« Landskrona Cl:7 #55 1814.

Lars (född 28 juli 1742) och Hedvig (född 9 januari 1745), båda födda i Nora stadsförsamling.²⁴⁶

Jag har i tidigare arbeten framfört hypotesen att Anna Kristina Frunck skulle kunna vara identisk med Simon [Jakobsson] Fruncks dotter Anna. Det har dock framkommit att Anna [Simonsdotter] senast 1743 till sin död 1772 var gift med Kristoffer Herou (1714–1784). Se Familj 8. Möjligen var Anna Kristina identisk med Kristian Andersson Fruncks (Familj 5) dotter Anna, född 1712 i Örebro Nikolai.

Murgesällen Johan Johansson Frunck m.fl. på Södermalm

Under en period omkring 1720–1760 finns ett ganska stort antal spridda uppgifter från församlingarna på Södermalm om personer som heter Frunck och där centralpersonen är en Johan Johansson Frunck som gifte sig 1718 i Storkyrkoförsamlingen.

Ett sammanträffande är att han gifte sig dagen innan glasmästaren Johan Johansson Frunck gifte sig i Skåne. De är alltså helt säkert två olika personer. Vi konstaterade att glasmästarens Johan Johansson Frunck mest sannolikt var son till Johan Karlsson Frunck eftersom han då skulle ha gått i lära hos sin farbror Håkan Karlsson Frunck i Norrköping. Då återstår som kandidat till far för Johan Johansson Frunck på Södermalm trådmästaren Johan Simonsson Frunck vid Vällinge bruk i Salems socken eller alternativt men mindre sannolikt bokbindargesällen Johan Andersson Frunck. Detta är en gissning som endast grundar sig på frånvaro av andra kandidater och på Vällinges närhet till Stockholm. Några handfasta bevis finns inte.

I det följande kommer uppgifterna om dessa personer redovisas punktvis:

1. Johan Johansson Frunck gifte sig 28 september 1718 i Storkyrkoförsamlingen i Stockholm med Elisabet Larsdotter.²⁴⁷
2. Den 30 december 1719 döptes dessa makars dotter Maria Elisabeth i Maria Magdalena församling.²⁴⁸ Johan Frunk kallas då »kutsk«.
3. Den 31 mars 1725 döps i samma församling sonen Lars.²⁴⁹
4. I Maria Magdalena finns Jan Frunck noterad som murdräng 1727 i en förteckning »Husbönder och anställda. Stockholm 1727«.²⁵⁰ Han bor då i Kvarteret Kattrumpan 281 och beskrivs med orden »Han var fattig«.
5. År 1730 är murdrängen Johan Frunck noterad i kronotaxeringslängden i Kvarteret Kattfoten 101.²⁵¹ Han har inte kunnat återfinnas i några andra skattelängder, inkluderandes sådana som även listar s.k. »oförmögna«, i

²⁴⁶ Askersunds stadsförsamling E:2 opaginerad [AD bildid: v52904.b5], Mantalslängder Örebro län 100 sid. 435, 101 sid. 512, 102 sid. 496, 103 sid. 492, 104 sid. 543. Se även Nora AI:3b fol. 271, C:1 sid. 145 och sid. 201.

²⁴⁷ Storkyrkoförsamlingen Ela:1 fol. 89.

²⁴⁸ Maria Magdalena Cla:5 sid. 178.

²⁴⁹ Maria Magdalena Cla:5 sid. 346.

²⁵⁰ Förteckningen förvaras inbunden i forskarexpeditionen på SSA och uppger att huvudkällan för uppgifterna är länshuvudböcker som förvaras i Riksens ständers arkiv på Riksarkivet.

²⁵¹ Överståthållarämbetet för uppbördsärenden. Kamrerarexpeditionen, Kronotaxeringslängd GIAA:32, fol. 375v.

- denna fastighet eller fastigheter i närliggande kvarter (t.ex. 1722–23, 1724, 1725, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739).²⁵²
6. Han finns dock i Maria Magdalena första husförhörslängd (1737–1763) Kvarteret Katthuvudet 66 hos rådskrivaren Claes Berg.²⁵³ På raden under honom noteras »son Lars« men ingen annan familjemedlem.
 7. I samma fastighet finns dock på sidan innan i husförhörslängden »Enkan Elisabeth Frunck«.²⁵⁴ Hon är boende i murargesällen Ernst Wittes hus-håll. På raden ovanför änkan Elisabeth Frunck »dottern Anna« och under »son Lars«.
 8. Maria Elisabeth Frunck gifte sig den 22 november 1739 i Maria Magdalena församling med kammartjänaren Nils Hedman.²⁵⁵ Ernst Wittes är då bröllopsvittne.
 9. Murardrängsänkan Lisa Frunck finns i Sabbatsbergs fattighus 1752–1758. Uppges vara 66 år och »Kan intet läsa i bok«.²⁵⁶
 10. Änkan Lisa Frunck avled 79 år gammal mellan den 24 och 31 maj 1760 i Sabbatsbergs fattighus.²⁵⁷
 11. Anna Frunck gifte sig 17 november 1754 i Jakob och Johannes med strumpvävargesällen Peter Wadström.²⁵⁸ En bergsprängare Johan Frunck var hennes giftoman.
 12. Anna anges med patronymikon Johansdotter i samband med att hennes yngre dotter Kristina föddes 18 april 1758 i Katarina församling.²⁵⁹ Bland faddrarna märks sockerbruksarbetaren Lars Frimo och »pig. Stina Frunk«. Den senare är alltså Katarina Gabrielsdotter Frunck.
 13. Anna var 30 år när hon avled 1759 i Katarina församling, men hennes födelsenotis har inte återfunnits i Maria Magdalenas födelsebok de aktuella åren.²⁶⁰

²⁵² Överståthållarämbetet för uppbördsärenden. Kamrerarexpeditionen, Kronotaxeringslängd GIAA:25–27, 33–38.

²⁵³ Maria Magdalena Ala:2 sid. 313.

²⁵⁴ Maria Magdalena Ala:2 sid. 312.

²⁵⁵ Maria Magdalena El:2 sid. 145.

²⁵⁶ SSA, Sabbatsbergs fattighus kyrkoarkiv, D:1 Längder över nattvardsgäster 1752–1809 (opaginerad).

Detta från den första sammanfattande namnlistan i volymen. Samma hand har vid ett tillfälle skrivit ned listan som därför bör vara baserad på andra mer primära uppteckningar. Uppgifterna i längden börjar 1752 och slutar 1758.

²⁵⁷ Stockholms Wekoblåd, #23 Lördagen den 7 junii 1760 (»Politie och Commerce-Tidningar samt andra för Publico nyttiga efterrettelser«).

²⁵⁸ Jakob och Johannes Cla:15 fol. 28v.

I såväl hennes som hans bouppteckningar är dock *Anna Frunck* omnämnd som *Anna Funck*. Det gäller även i dottern Beata Katarinas födelsenotis. Min bedömning är dock att vi här ser en degeneration eller feltolkning av namnet Frunck där ett R tappas bort. Det viktigaste skälet för denna bedömning är att vi i två av de tidigaste notiserna kan notera två andra personer med namnet Frunck samt att Katarina Fruncks make Lars Frimo också nämns. Dessutom är två av beläggen för »*Anna Funck*« sena och daterar sig till efter hennes död.

²⁵⁹ Katarina CII:4 fol. 166v.

²⁶⁰ Katarina FI:4 #180 (1759).

Peter Wadström avled 57 år gammal 26 april 1774 i Jakob och Johannes församling (Jakob och Johannes F1b:1 sid. 233). Han bör då ha varit född ungefär 1717. Han har, enligt bouppteckningen (KÄLLA), tidigare varit gift med Elisabeth Hansdotter, med vilken han hade två döttrar Anna

14. Maria Frunck skriver 30 september 1762 till regeringen för understöd.
15. Änkan Maria Frunck avled av ålderdom i december 1762 i Klara församling på fattighus i en uppgiven ålder av 60 år.²⁶¹

Förmodligen har vi här en familj: Johan Johansson Frunck med hustrun Elisabeth (Lisa) Larsdotter med barnen Maria Elisabeth, Lars och Anna. Johan uppträder med yrkesbeteckningarna kusk, murardräng och bergsprängare. Han är då Annas giftoman och lever ännu 1754 men är död senast 1758 då hustrun kallas »murardrängsänka«.²⁶² Uppgiften om »Enkan Elisabeth Frunck« i husförhörslängden för Maria Magdalena 1737–1762 är förenlig med detta.

Vi vet att Maria Elisabeth var född 1719 och Lars 1725 och dessa makars barn. Annas åldersuppgift säger att hon var född ungefär 1729 och att hon omnämns som Anna Johansson Frunck gör att jag drar slutsatsen att även hon var barn till dessa makar. Att Katarina Gabrielsdotter Frunck uppträdde som fadder 1758 till Annas förstfödda stärker också slutsatsen att det handlar om nära släktingar. Om hypotesen ovan, att Johan Simonsson Frunck var Annas farfar är korrekt skulle antingen Anna och Katarina, vars farfar var Karl [Simonsson] Frunck, ha varit tremänningar alternativt skulle Katarina och Annas far varit det; vilket beror exakt vem Johan Simonsson Frunck var son till, Simon Frunck eller Simon Simonsson Frunck.

Slutligen en kommentar om änkan Maria som avled 1762 i 60 års ålder. Denna person är förmodligen inte identisk med Maria Elisabeth. En möjlighet är att hon var identisk med Maria [Gabrielsdotter] Frunck som föddes 1698. Det är förenligt med att hon inte nämns i Katarina Gabrielsdotter Fruncks bouppteckning. Hon skulle då inte heller efterlämnat några barn som levde ännu 1769.

Den Maria Frunck som 30 september 1762 skriver till regeringen (Kungl. Majestät) och ber om understöd för att »få resa hem till mitt fäderneland« där hon har en gammal mor kan dock inte vara samma person.²⁶³

Hustrun Anna Maria Frunck i Knivsta

Av verifikationerna till mantalslängderna för 1735 och 1736 framgår att en hustru Anna Maria Frunck var gift med arrendatorn av Knivsta gård Petter Boudry.²⁶⁴ Senast sammanställda uppgifter om släkten Boudry gjordes av Lindholm (2012, band 1, sid. 87) där Petter Boudrys hustrus namn inte framgår.²⁶⁵ Släkten Boudry var vid denna tid verksamma som framförallt mjölnare i Uppland. Lindbom noterar (i) att det fanns en dotter i mantalet för 1736 (hennes namn saknas dock i den ovan

Margareta (24 år) och Maria Elisabeth (21 år) samt dessutom gift om sig efter Annas död med Margareta Hansdotter.

²⁶¹ Klara Fla:2 sid.97.

²⁶² Om det inte var Johan Johansson Frunck som var Annas giftoman fanns det ytterligare en Johan Frunck om vilket inget ytterligare är känt.

²⁶³ Biographica Fil: 4 opaginerad [RA bildid: A0069651_00174 och A0069651_00175].

²⁶⁴ Länsstyrelsen i Stockholms län II, Landskontoret EI:21a fol. 344 och EI:22a fol. 309. Tack till Ulf Berggren som meddelade uppgiften samt litteraturreferenserna om släkten Boudry.

²⁶⁵ Lindbom bygger dock sina uppgifter huvudsakligen på Eklund (1996).

nämnda verifikationen) samt (ii) att av Petter Boudry's arvingars pantsatta lösören försåldes 24 mars 1740.

Vem Anna Maria Frunck var är oklart men det finns inget som tyder på att hon inte tillhörde bruksarbetarsläkten.

10. Personer som inte tillhörde släkten

Före 1712 finns egentligen bara två belägg för att namnet i Sverige använts utanför släkten. Det första är en notis i Stockholms domkapitels protokoll 20 mars 1691 där det uppges att

»den Tyske prästmannen Matthia[s] Frunck hwarwidh upp[li]äsande suppliq i att Consistorium intet kan tillåta honom predijka i Tyska kyrkan, men som allmosa will man gifwa honom af cassan nembl[igen] 12 D[ale]r S[ilver]m[yn]t.»²⁶⁶

Att han uppgavs vara tysk visar att han inte tillhörde släkten som ju befunnit sig i Sverige i minst 70 år.

Det andra är att det fanns skogvaktare Hindrick Fronck i Veberöd 1691–1715.²⁶⁷ Han synes av mantalet ha varit gift och ska ha haft en dotter.²⁶⁸ Fronck är inte självklart en namnform av Frunck och det finns ingen evidens att han skulle ha tillhört bruksarbetarsläkten.

Från 1712 finns namnet belagt som båtsmansnamn men då kopplat till en specifik rote (i Boteå utanför Härnösand). Orsaken till det var att den ovan nämnde Karl Andersson Frunck använde sitt släktnamn som båtsmansnamn. Namnet förekommer sedan som båtsmansnamn i denna rote intill slutet av 1800-talet. Det förekommer även som soldatnamn i Västmanland och Uppland under 1800-talet. Några av soldaterna kom dock från släkten och använde namnet Frunck som soldatnamn. Från dessa båtsmän och soldater kom under 1800-talet minst 5 nya namnsläkter Frunck att uppstå genom att soldatnamnet kom att bli släktnamn, men dessa har alltså inget med bruksarbetarsläktens äldre led att göra. Detaljerna om dess båtsmän och soldater redovisas i Lundholm (2017, 2018).

²⁶⁶ Stockholms domkapitel AI:46 [RA bildid: C0065091_00029]. Uppgiften har förmedlats av Tommy Petré.

²⁶⁷ Vänligen meddelat av Berg (2007). Mantalslängder, Malmöhus län 24 fol. 514r, 25 fol. 423r, 26 fol. 604v och 27 fol. 547v

²⁶⁸ Mantalslängder, Malmöhus län 1691 fol. 514r, 1694 fol. 423r, 1697 fol. 604v och 1698 547v..

Bilaga 1: Dokumenthistorik

När dokumentet ändras så får det ett nytt versionsnummer. Så var exempelvis den första versionen 1.00 och den andra 1.01 etc. Rättelser men även tillägg av personer som inte ändrar familjestrukturen leder på liknande sätt till ett nytt versionsnummer. Bara om familjestrukturen, så som den framgår av familjetabellerna och Bilaga 3, behöver ändras kommer versionsnumret att ändras från 1 till 2 etc. Familjestrukturen kan ändras om det tillkommer information som gör att en person som ännu inte placerats in stamtavlan säkert kan placeras in eller när tidigare helt okända personer behöver placeras in och det är motiverat att de får ett eget familjenummer. I denna agnatiska stamtavla bildar alla manliga personer som får kända barn en egen familj. Undantaget är de som är barn i generation 4. När ytterligare en sådan revidering görs ökas alltså versionsnumret från 1 till 2, 3 etc.

- Version 1.00: 2016-07-14.
- Version 1.01: 2016-07-18.
 - Kompletterande uppgifter om *Anna Frunck* (Familj 8) har tillförts vilka klargör att hon inte kan vara identisk med *Anna Kristina Frunck* i Nora (se sid. 28). Diskussionen om den senare har därför också justerats.
 - Från och med denna version tillhandhållsdokument dels som PDF dels som EPUB.
- Version 1.02: 2016-10-19.
 - Korrekturfel har rättats.
 - Ett nytt avsnitt om personer som inte tillhörde släkten har tillkommit. Där har tillkommit prästmannen Mattias Frunk (omnämnd 1691) samt diskussionen om båtsmännen och de indelta soldaterna. Hit har också förts skogvaktaren Hindrick Fronck, där jag ändrat min bedömning då det inte finns något alls som binder honom till släkten.
 - Kompletterande uppgifter om Kristian Andersson Frunk (Familj 5) har tillförts.
 - Kompletterande uppgifter om var i Stockholm Johan Karlsson Frunck (Familj 13) bodde 1697 har tillförts.
- Version 1.03: 2017-03-26.
 - Korrekturfel har rättats.
 - Tillfört hänvisning till min artikel *Om »Frunck« som soldat- och båtsmansnamn* som är under utgivning i Släktforskarnas årsbok 2017.
 - Korrigering av en hypotes om Olof Avelins hustru Maria Simonsdotters släkttillhörighet.
- Version 1.04: 2017-04-11.
 - Korrekturfel har rättats.
 - Lagt till en innehållsförteckning.
 - Rättat felaktig uppgift om Karin Persdotter Nábbs dödsår (Familj 9).
 - Kommentar om tillgängligheten av mantalslängder i Landskontorets i Östergötland arkiv har tillförts (fotnot 165).
 - Uppgifterna om Johan Söderberg kompletterade (Familj 11).

- Version 1.05: 2017-05-15.
 - Korrekturfel har rättats.
 - Avsnittet som källkritiskt diskuterar släktens ursprung har skrivits om, särskilt sid. 4.
 - *Terminus ante quem* för Pål Pålsson Kejsers död (Familj 2) har tillförts.
 - Ytterligare en son Karl har hittas för Simon Andersson Frunck (Familj 4).
 - Avsnitt om klockaränkorna Anna och Maria Frunck i Arboga har tillförts (se sid. 25f).
 - Vigseldata för Anna Kristina Frunck och Olof Sederström har tillförts (se sid. 29).
 - Kommentar om Maria Frunck som 1762 skriver till regeringen har tillförts (se sid. 32).
 - Hänvisningarna till *Om »Frunck« som soldat- och båtsmansnamn* borttagna eftersom den inte kommer att publiceras i Släktforskarnas årsbok 2017 som först var avsikten.
- Version 1.06: 2017-06-30:
 - Korrekturfel har rättats samt vissa typografiska justeringar har skett.
 - Generell översyn av språk och disposition. Vissa stycken har flyttats i de inledande avsnitten.
 - Bild 1 med utsnitt från Västerås domkapitels protokoll 1620 inlagd.
 - Casten Kons dödsår tillfört (Familj 1).
 - Kristina Fruncks dödsdag tillförd (Familj 9).
 - Mats Hornavers födelsedatum rättat (Familj 11).
 - Uppgifter om korpralen Johan Frunck tillförda (sid. 34).
 - Förklaring om när versionsnumret kan öka från 1 har tillförts.
- Version 1.07: 2019-03-13:
 - Korrekturfel har rättats.
 - Språket har justerats så att narrativet sker i preteritum (tidigare kallat imperfekt) eller pluskvamperfekt istället för i »historisk presens« som ofta var fallet tidigare. T.ex. kunde det tidigare stå »Med största säkerhet *är* Simon Simonsson Frunck far till Karl ...« vilket då ersatts med »Med största säkerhet *var* Simon Simonsson Frunck far till Karl ...«.
 - För version 1.06 påstods att förklaring om när versionsnumret kan öka från 1 har tillförts. Så var inte fallet men den förklaringen har nu tillförts i avsnitt det första avsnittet.
 - Litteraturhänvisning om »bakvända« personnamn med anledning av diskussionen kring Nimrod och Dormin (fotnot 4),
 - Ny uppgift om Simon Fruncks efterleverska som komplicerar bilden av vilken Simon Frunck som avled 1674 (fotnot 18).
 - Kompletterande uppgifter om Katarina Frunck (Familj 11).
 - Litteraturhänvisning till soldaterna och båtsmännen med namnet Frunck; Lundholm (2017, 2018).

- Version 1.08: 2019-08-05
 - Korrekturfel har rättats.
 - Visst material har disponerats om så att beskrivning av bilagorna har flyttats. Käll- och litteraturförteckning har lagts sist efter samtliga bilagor.
 - Ett avsnitt har tillkommit med diskussion om källäget avseende mäsingsbruken i Skultuna och Bjurfors intill 1700-talets mitt.
 - Ett avsnitt om mäsingsproduktionen har tillkommit.
 - En ny fjärde bilaga har skapats för att redovisa döttrars agnatiska avkomlingar i släktens äldre led. I denna version redovisas avkomlingar till Maria Frunck och hennes make Kasten Kohn (Familj 1). Senare avses ytterligare döttrars agnatiska avkomlingar redovisas.
 - Material som diskuterar den svåra frågan om när Simon Frunck dog har samlats i ett särskilt avsnitt istället för att som tidigare hänvisas till fotnoter.
 - Rätt datum för begravning 1747 av dottern Kristina i Familj 10 infört.
- Version 1.09: 2019-12-31
 - Korrekturfel har rättats och språkliga förtydliganden tillförts. Ytterligare justeringar så att narrativet konsekvent är priteritum. Några inledande avsnitt har lagts i en annan ordning.
 - Jan Nilsson har meddelat uppgifter från Avestas kyrkoräkenskaper vilka tillförts. Därutöver har dessa kyrkoräkenskaperna gått igenom och kompletterande uppgifter om den kognatiska grenen Kohn har tillförts.
 - Avsnittet om Olof Avelins äktenskap har fått en översyn.
 - Avsnitt om Anna Kristina Frunck i Knivsta har tillförts.
- Version 1.10: 2021-09-26
 - Korrekturfel har rättats och språkliga förtydliganden tillförts.
 - I version 1.08 påstods att även kognatiska avkomlingar lagts till i ett appendix. I praktiken var det agnatiska avkomlingar till döttrar varför vokabulären har ändrats i enlighet därmed.
 - Karin Uhrvik (Knivsta) har meddelat kompletterande uppgifter om Jakob Simonssons dotter Elisabeth varvid Tabell 7 har korrigerats.
 - Björn Järhult (Jönköping) har meddelat kompletterande uppgifter om Simon Anderssons andra hustru varvid Tabell 4 reviderats. En diskussion kring Simon Anderssons födelseår har dessutom lagts till.

Bilaga 2: Familjenumrering

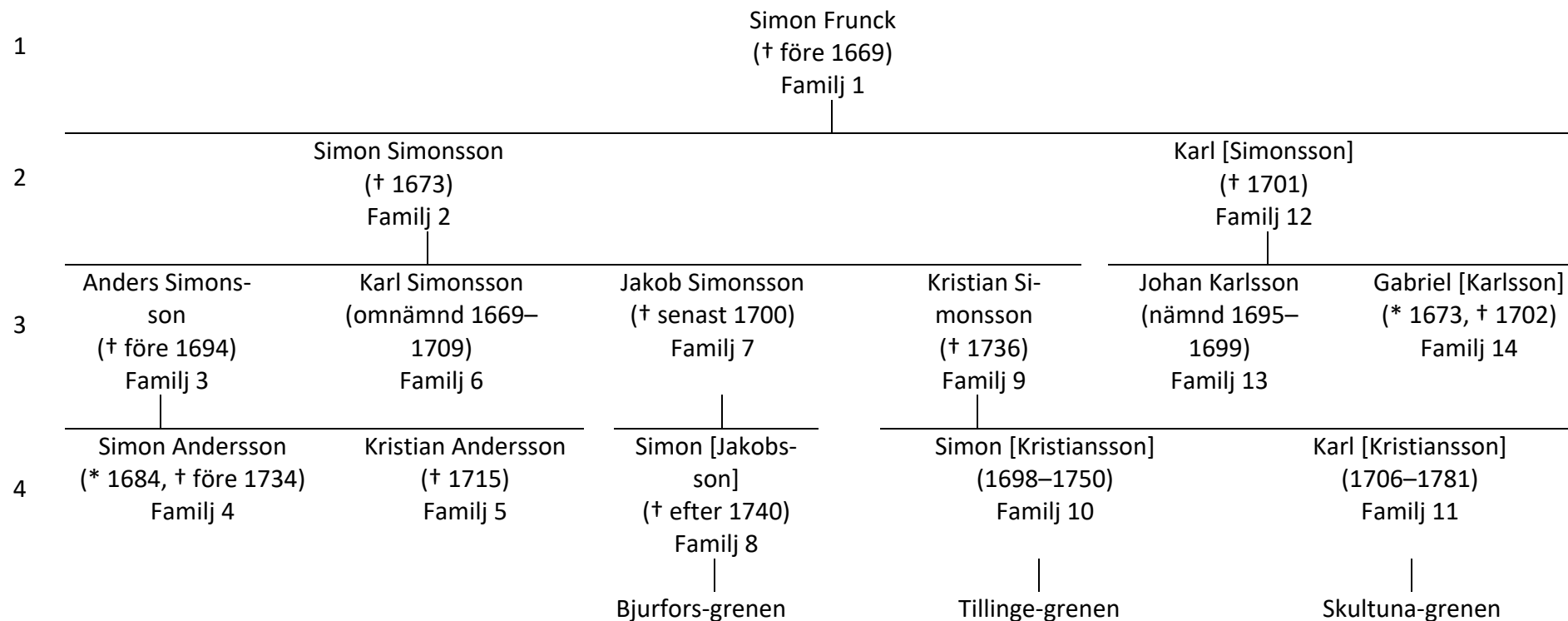
Nedanstående tabell översätter familjenumreringen i denna publikation till tabellnumreringarna i Lundholm (2007) och Lundholm (2012). Tabellnumreringarna som användes där var identiska med ett undantag. I Lundholm (2012) fanns utöver de tabeller som Lundholm (2007) innehöll ytterligare 4 tabeller som numrerades 3A, 3B, 6A och 6B.

Denna publikation ver. 1.08	Lundholm (2012)	Lundholm (2007)
1	1	1
2	2	2
3	6	6
4	6A	-
(Ingår i Familj 3)	6B	-
5	-	-
6	-	-
7	4	4
8	8	8
9	5	5
10	9	9
11	10	10
12	3	3
13	3A	-
(Ingår i Familj 12)	3B	-
14	7	7
15	-	-
16	-	-
1:I–XI	-	-

Dessa familjer omfattar den agnatiska redovisningen. I Bilaga 4 har påbörjats en redovisning av döttrars agnatiska avkomlingar. Utgångspunkten är alltså en kvinnlig släktmedlem och redovisningen i familjer sker med utgångspunkt från den familj (säg Familj 1) hon tillhör så att familjerna har numreringen 1:I, 1:II, 1:III etc.

Bilaga 3: Grafisk agnatisk stamtavla för släkten Fruncks äldre led

[Här redovisas endast män som gift sig och fått barn. Bjurfors-grenen, Tillinge-grenen och Skultuna-grenen namngavs av Leijonhufvud (1901–1906)]

Bilaga 4: Döttrars agnatiska avkomlingar i äldre led Avkomlingar till Maria Frunck och Kasten Kohn (Familj 1)

Om mässingsbruksarbetarsläkten Kohn finns idag ingen egentlig litteratur.²⁶⁹ I Smeddatabasen (SMED9), litteraturen om mässingsbruken och i genealogisk litteratur om andra släkter har endast enstaka personuppgifter redovisats.

Det finns ingen med namnet Kohn upptagen på den lista från 1620 på bruksarbetare från Skultuna mässingsbruk som då fick tillstånd att ta sakramentet (se avsnitt 6 ovan). I sin genomgång av Skultuna mässingsbruks historia rapportar Ljung (1957, sid. 52) att trådmästaren Karl Kohn inkom 1622 från Braunschweig till Nyköpings mässingsbruk och 1623 till Skultuna med hustrun Maria och sonen Kasten.²⁷⁰ Maria avled 5 februari 1630 i Skultuna och 7 december samma år gifte Karl Kohn om sig med »h. Cathrin Johansd barnfödd i Påland«.²⁷¹

Sonen Kasten Kohns giftermål 1635 i Skultuna med Maria Frunck, dotter till brännugsmästaren i Skultuna Simon Frunck, rapporterades redan av Leijonhufvud (1901–1906, sid. 591).²⁷² Detta är enda gången Kasten nämns i Skultunas kyrkoarkiv. Vare sig Karl Kohn eller Kasten Kohn är med i Skultunas första mantalslängd från 1636 även om Ljung uppger att Karl finns i en boskapslängd för 1637.²⁷³ Det finns dock mycket som talar för att Kasten Kohn verkade på annan ort än Skultuna efter sitt giftermål: se nedan.

Personer med namnet Kohn fanns vid bl.a. mässingsbruken i Skultuna, Bjurfors och Nacka under slutet av 1600-talet. Många av dessa har som yrkesbeteckning trådmästare, tråddragare eller trådarbetare. Några av dessa kan identifieras som ättlingar till Maria Frunck och Kasten Kohn, men inte alla.

En person som sannolikt härstammade från Karl Kohn och Maria men där släktskapet inte kan bestämmas är den »Samuell Kohn i Biurfors« som omnämns i Avesta kyrkoräkenskaper 1680.²⁷⁴

Bland de som säkert kan identifieras som inte härstammade från dem är trådmästaren »Jörgen Kuhn« som fanns vid Nacka mässingsbruk 1682 och 1683. Enligt en lönelista från 1683 var han då 67 år och alltså född ungefär 1616.²⁷⁵ Han var

²⁶⁹ Namnet Kohn har flera alternativa stavningar i de samtida källorna som Kon, Koon, Koen, Kuhn, Kåhn, Con, Cohn, Chon m.m.

²⁷⁰ När Johan Frunck döptes 1624 i Skultuna var »M: Carls hust: Kristin Kohn« gudmor (Skultuna C:1 fol. 29v). Vem hon var är oklart. Möjligen handlar det om en namnförväxling. Eftersom Ljung systematiskt identifierar »mäster Carl« med Karl Kohn kan det alltså varit hans hustru Maria som var gudmor men med felaktigt angivet namn.

²⁷¹ Skultuna C:1 fol. 45r och 52v.

²⁷² Om släkten Frunck se Lundholm (2007, 2009 och 2012). Leijonhufvuds påstående att skulle ha hetat »Kasten Kock« och varit av samma släkt som myntmästaren Isak Cronström (SBL 1918–, band 9, sid. 356) är dock felaktigt

²⁷³ Länsstyrelsen i Västmanland. Landskontoret EIII:1 sid. 148f.

²⁷⁴ Avesta JI:3 fol.39.

²⁷⁵ Bergskollegium. Kammarkontorets arkiv GIV:3 fol. 1140r.

gift.²⁷⁶ Namn, yrke och ålder pekar på att han möjligen kan ha varit en yngre bror till Kasten Kohn och så ung att han 1623 inte nämndes i Ljungs källa.

Några år senare fanns vid Nacka mässingsbruk följande personer: tråddragaren »Erik Kohn« (1689–1692, gift 1692), valkaren »Johan Kåhn«/»Johan Kohn« (1689–1692, ogift), tråddragaren »Måns Kuhn« (1689–1692, gift) och valkaren »Anders Kuhn« (1690–1691, gift).²⁷⁷ Möjligen var de avkomlingar till Jörgen Kohn. Vem »Mathis Koon« vid Gusums bruk 1662–1664, 1666, det sista året gift, var är också oklart.²⁷⁸ Han kan inte varit densamme som Mats Kastensson Kohn (Familj 1:X) som tidigt 1664 fick barn i Skultuna. I de få mantalslängder som finns över bruksfolket Vällinge mässingsbruk i Salem (främst 1689–1705) saknas namnet Kohn.

I det följande redovisas resultaten i form av tio familjetabeller numrerade 1:I–X. Tavla 1 ger översikt till resultaten.

Familj 1:I

Maria Frunck. Se Familj 1. Om henne är känt att hon var fadder vid fem tillfällen 31 juli och 28 december 1634 samt 6 januari, 22 september och 8 november 1635.²⁷⁹

Gift 11 oktober 1635 i Skultuna med *Kasten Kohn*.²⁸⁰ Påståendet i Leijonhufvud (1901–1906, sid. 591) att hon skulle ha gift sig med en »Kasten Kock«, som skulle ha varit av samma släkt som myntmästaren Isak Cronström i Skultuna, är alltså felaktigt.²⁸¹

Kasten Kohn med hustru finns i de första mantalslängder efter 1636 som inte uteslutande innehåller svenska arbetare vid mässingsbruket 1653 (då han betitlades mästare) och 1654.²⁸² Det finns alltså en lucka mellan beläggen i mantalslängderna 1635 och 1653. Denna lucka gäller även de barn som kan beläggas (se nedan). I nästa existerande mantalslängder för bruket 1665 och 1669 finns han inte. En överflyttning till Bjurfors mässingsbruk är inte utesluten men han saknas där i de första existerande mantalslängderna 1669–1672.²⁸³

Barn:

Från och med 1635 omfattar Skultunas första två födelseböcker åren 1635–1639, 1641 samt 1664–1679. Där finns inga barn till Maria Frunck och Kasten Kohn upp-tagna. I mantalslängden för 1665 finns dock en »Johan Koon« och en »Matz Kastensson« både med mantalet två.²⁸⁴ I nästa existerande mantalslängd för

²⁷⁶ Mantalslängder. Uppsala län 17 sid. 2936.

²⁷⁷ Mantalslängder. Södermanland 36 fol. 406v och 407r, 37 fol. 779v, 38 fol. 520v och 39 fol. 347r.

²⁷⁸ Mantalslängder, Östergötlands län 22 fol. 1159v, 23 fol. 81v, 24 fol. 453 och 26 fol. 565v. Gusums bruksfolk redovisades i klump 1665, 1667–1671, och därefter saknas han.

²⁷⁹ Skultuna C:1 fol. 36r, fol. 36v och fol. 37v.

²⁸⁰ Skultuna C:1, fol. 46v.

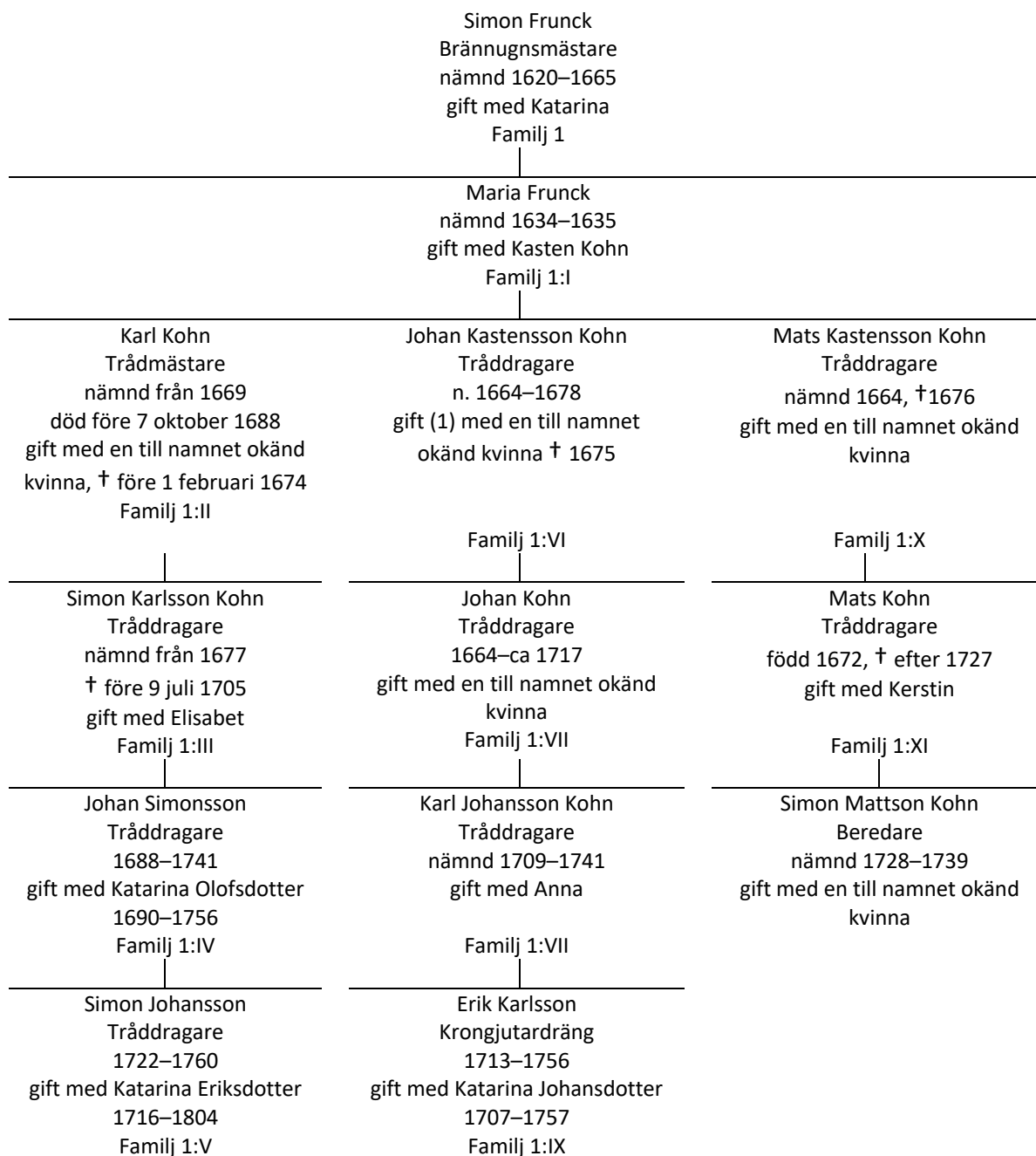
²⁸¹ Om Isak Cronström, som före adlandet hette Kock, se SBL (band 9, sid. 356).

²⁸² Mantalslängder Västmanlands län 12 fol. 477v och 13 fol. 436v. Längderna 1648, 1649 och 1651 (volymerna 7, 8 och 10) innehåller enbart svenska bruksarbetare.

²⁸³ Länsstyrelsen i Västmanland. Landskontoret EIII:5 [AD bildid: : v402636.b3070].

²⁸⁴ Mantalslängder Västmanlands län 24 sid. 196.

mässingsbruket (1669) kallas de »Johan Chastinsson« och Matts Chastinsson« och betitlades båda tråddragare.²⁸⁵ I en dopnotis från 1670 kallas den senare »Matths Castenson Koon«. Vi kan alltså identifiera Johan Kastensson Kohn och Mats Kastensson Kohn som söner till Maria Frunck och Kasten Kohn.

Tavla 2: Släkten Fruncks kognatiska gren Kohn.

²⁸⁵ Mantalslängder Västmanlands län 27 fol. 278v.

Reglerna för mantalsskrivning hade ändrats 1652 så att från och med 1653 betalades mantalspenning endast för dem som var 15 år äldre.²⁸⁶ Eftersom Johan och Matts saknades i mantalet för 1654 bör de varit födda 1639 eller senare. Då de inte heller fanns i födelseboken till och med 1641 var de antingen födda på annan ort eller födda 1642 eller senare. När de första gången uppträdde i mantalslängderna 1665 kan de alltså inte varit mer än drygt 20 år. Eftersom de båda fick barn första halvåret 1664 (se nedan) måste de ha gift sig ett eller två år tidigare, år då det saknas vigselbok för Skultuna. Möjligen har Matts gift sig redan som tonåring då han i mantalet för 1675 hade en son och en dotter. Det var enda gången de förekom i mantalet och enligt refererade bestämmelser ska de alltså ha varit födda senast 1660. Det faktum att Johan alltid står före Matts i mantalslängderna kan tyda på att han kan ha varit den äldre av de två.

Vid Bjurfors mässingsbruk uppträdde 1669 en trådmästare Karl Kohn i den första mantalslängden för bruket.²⁸⁷ Första året utan hustru men i stort alla arbetare saknade då hustru i mantalet. Från följande år fanns hustrun med. År 1674 och hade han dock en son i mantalet.²⁸⁸ Sonen var då alltså minst 15 år och född 1658 eller senast i början 1659. Från 1677 finns dock direkt under Karl Kohn i mantalslängderna gifte tråddragaren »Simon Karlsson« som från 1678 kallas »Simon Kohn«.²⁸⁹ Namnet »Simon« är förenligt med att vi här har en avkomling till Maria Frunck. För att det ska vara möjligt bör Maria och hennes make under några år efter giftermålet bott och verkat på annan plats än Skultuna och Karl Kohn fötts då så att han var i vart fall 20 år 1659. I det följande, trots frånvaro av patronymikon »Kastensson« eller annan evidens, gör jag på grundval av sonens namn och yrket trådmästare identifikationen att Karl var en bror till Johan och Matts. Givet detta är det inte möjligt att avgöra om Karl var äldre eller yngre än dessa, men givet Johans och Matts barns födelseår sannolikt en äldre bror.

— *Karl Kohn*. Se Familj 1:II.

— *Johan Kastensson Kohn*. Se Familj 1:VI.

— *Matts Kastensson Kohn*. Se Familj 1:X.

Familj 1:II

Karl Kohn. Trådmästare. I mantalet för Bjurfors mässingsbruk 1669–1688.²⁹⁰ Testamentspengar betalades för honom 7 oktober 1688.²⁹¹ Mantalslängderna visar att var han gift. Hustrun avled före 1 februari 1674 då det betalades för klockor och bårkläder för henne.²⁹² Se Avesta Lla:4 s. 31. v683387.b41.s31

²⁸⁶ Se Bäckmark (2015, sid. 102f).

²⁸⁷ Länsstyrelsen i Västmanland. Landskontoret EIII:5 [löst ark i fascikeln för 1672 omfattande Bjurfors mässingsbruk 1669–1672; AD bildid: v402636.b3070].

²⁸⁸ Mantalslängder Västmanlands län 32 sid. 249.

²⁸⁹ Mantalslängder 35 sid. 280 och 36 sid. 296.

²⁹⁰ Mantalslängder Västmanland 45 fol. 511r (sista året).

²⁹¹ Avesta Lla:6 sid. 96 och 101.

²⁹² Avesta Lla:2 fol. 43v [AD bildid: v683385.b80.s43]: »Efteer Carel Koons sahl. hustrus lijck för klåcker och båår kläder«.

Barn:

År 1674 hade han en son i mantalet.²⁹³ Sonen var då alltså minst 15 år och född 1658 eller senast i början 1659. Från 1677 finns dock direkt under Karl Kohn i mantalslängderna gifte tråddragaren »Simon Karlsson« som från 1678 kallas »Simon Kohn«.²⁹⁴ Namnet »Simon« är förenligt med att vi här har en avkomling till Maria Frunck, vars far hade det förnamnet.

— *Simon Karlsson Kohn*. Se Familj 1:III.

Familj 1:III

Simon Karlsson Kohn. Tråddragare. I mantalet för Bjurfors mässingsbruk 1677–1705.²⁹⁵ Mantalslängderna visar att han var gift hela perioden och för 1706 att han då var död och att hans änka var utfattig.²⁹⁶ Testamentspenningar betalades 9 juli 1705.²⁹⁷ Änkan hette *Elisabet*.²⁹⁸

Barn:

Simon Karlsson Kohn hade en son i mantalet 1703–1705. Denne bör alltså varit född senast 1688. Av en husförhörslängd för Bjurfors mässingsbruk 1705–1728 framgår att denne son hette Johan.²⁹⁹ Min bedömning är att denne är identisk med ogifte tråddragaren Johan Simonsson som uppträdde i mantalslängderna för Bjurfors mässingsbruk med start 1714.

— Ett namnlöst barn avled 1680.³⁰⁰

— Ett namnlöst barn avled 1682.³⁰¹

— *Johan Simonsson*. Se Familj 1:IV

Familj 1:IV

Johan Simonsson. Tråddragare. Född senast 1688. I mantalet för Bjurfors mässingsbruk 1714–1743.³⁰² Husförhörslängder för 1741 och 1743 indikerar att han dog

²⁹³ Mantalslängder Västmanlands län 32 sid. 249.

²⁹⁴ Mantalslängder 35 sid. 280 och 36 sid. 296.

²⁹⁵ Mantalslängder Västmanland 35 sid. 280 (första året) och 62 fol. 666r (sista året).

²⁹⁶ Mantalslängder Västmanland 63 fol. 264v.

²⁹⁷ Avesta Lla:11 fol. 7v och 9r [fjärde folieringen]: »efter Mr Simon wijd biurfors för 3 ringningar och det sämbre bårklädet«.

²⁹⁸ Norbergs kyrkoarkiv Al:2 fol. 156r.

²⁹⁹ Norbergs kyrkoarkiv Al:2 fol. 156r: »hust Lisbet, Simon Kons Enkia, Johan Simson«.

³⁰⁰ Avesta Lla:4 fol. 104: »Simon Carlsson Kohn efter sitt barn testament«.

³⁰¹ Avesta Lla:4 fol. 106: »Simon Carlsson Kohn efter sitt barn«.

³⁰² Mantalslängder Västmanlands län 71 fol. 1576 (första gången) och 100 sid. 3856 (sista gången).

senast 1743.³⁰³ Gift med *Kristina Olofsdotter*.³⁰⁴ Född 20 mars 1690 i Grytnäs.³⁰⁵ Död i Bjurfors 1756.³⁰⁶

Barn:

— *Simon Johansson*. Se Familj 1:V.

— Ett namnlöst barn avled 1723.³⁰⁷

— *Johan*.³⁰⁸

— *Anna*. »Till Funbo«.³⁰⁹

Familj 1:V

Simon Johansson. Tråddragare.³¹⁰ Född 14 december 1722 vid Bjurfors mässingsbruk.³¹¹ I mantalet för Bjurfors mässingsbruk 1746–1761.³¹² Sista året endast med mantal för hustru, som i längden för 1762 kallas hans änka, men husförhörslängden uppger att han dog 1760.³¹³ Gift 21 oktober 1751 i Grytnäs med *Katarina Eriksdotter*.³¹⁴ Född 14 december 1716 i Grytnäs.³¹⁵ Död 18 januari 1804 i Bjurfors.³¹⁶

³⁰³ Norbergs kyrkoarkiv HI:1 opaginerad [AD bildid v73602a.b50]. Uppges varit frånvarande vid husförhöret 1741 men ordet »abs.« sedan överstruket och ersatt med ordet »mortuus«.

³⁰⁴ Mantalslängder. Västmanlands län 78 fol. 341v och 79 sid. 2660. Norbergs kyrkoarkiv AI:4b fol. 142r, HI:1 opaginerad [AD bildid v73602.b26]; Avesta kyrkoarkiv AI:1 fol. 118v & opaginerad [AD bildid v129503a.b1240; RA bildid C0012123_00131], AIa:3 opaginerad [AD bildid v129505.b137; RA bildid C0012125_00139].

³⁰⁵ Norbergs kyrkoarkiv AI4:b fol. 142r. Troligen identisk med den Kristina som föddes i Backa, Grytnäs denna dag (Grytnäs kyrkoarkiv C:1 röd maskinfol. 68v).

³⁰⁶ Avesta kyrkoarkiv AI:1 fol. 118v & opaginerad [AD bildid v129503a.b1240; RA bildid C0012123_00131].

³⁰⁷ Avesta Ila:15 opaginerad [AD bildid: v683398.b1070].

³⁰⁸ Norberg HI:1 opaginerad [AD bildid v73602a.b50].

³⁰⁹ Norberg HI:1 opaginerad [AD bildid v73602a.b50]. Husförhörslängden omfattar åren 1741 och 1743 och anteckningen om flytten verkar tillförd efter det att namnet skrivits. En tolkning är alltså att flytten skedde efter husförhöret 1741 men före det 1743 (15 maj).

³¹⁰ Norbergs kyrkoarkiv AI:4b fol. 142r.

³¹¹ Norbergs kyrkoarkiv AI:4b fol. 142r, Avesta kyrkoarkiv AI:1 fol. 118v. och opaginerad [AD bildid v129503a.b1240; RA bildid C0012123_00131].

³¹² Mantalslängder. Västmanlands län 103 sid. 293 (första gången; RA saknar mantalslängder för Bjurfors 1744 och 1745) och 118 sid. 232 (sista gången).

³¹³ Mantalslängder. Västmanlands län 119 sid. 258 och Avesta kyrkoarkiv AI:1 fol. 118v.

³¹⁴ Grytnäs kyrkoarkiv C:1 maskinpag. 57/röd maskinfol. 29v.

³¹⁵ Norbergs kyrkoarkiv AI:4b fol. 142r och Avesta kyrkoarkiv AI:1 fol. 188v. Saknas dock i Grytnäs födelsebok detta datum.

³¹⁶ Avesta kyrkoarkiv F:3 opaginerad [AD bildid v129555.b21; RA bildid C0012154_00027].

Barn:

- *Kristina Simonsdotter*. Född 1753.³¹⁷ Levde ännu 1820³¹⁸. Gift 1778 med trådarbetaren *Erik Eriksson Rääf*.³¹⁹ Född 19 april 1756 i Bjurfors.³²⁰ Död 24 december 1820 i Bjurfors.³²¹
- *Johan*. Född 6 augusti 1757.³²² Död efter 23 augusti 1778 men senast 1785.³²³

Familj 1:VI

Johan Kastensson Kohn. Tråddragare. I mantalet för Skultuna mässingsbruk 1665–1676 med hustru i mantalet.³²⁴ Sista året kallades han »siukeligh«. Sannolikt född under 1640-talets första år (se ovan). Gift (1) med en kvinna som avled 27 mars 1676 vid Skultuna mässingsbruk.³²⁵ Gift (2) 19 februari 1678 i Skultuna med hustru *Anna Olofsdotter*.³²⁶

Barn:

- (1) *Johan Kohn*. Se Familj 1:VII.
- (1) *Anders*. Född 16 december 1666 vid Skultuna mässingsbruk.³²⁷
- (1) *Peter*. Född 20 oktober 1669 vid Skultuna mässingsbruk.³²⁸
- (1) *Maria*. Född 3 mars 1672 vid Skultuna mässingsbruk.³²⁹

Familj 1:VII

Johan Kohn. Tråddragare. Född våren 1664 vid Skultuna mässingsbruk.³³⁰ I mantalet för Bjurfors mässingsbruk 1681–1713.³³¹ Åren 1714–1716 finns bara hustrun i mantalet och han uppges vara »gl. och utfatig«; 1717 är han inte kvar i längden.³³² Gift 29 oktober 1682 i Bjurfors med en till namnet okänd kvinna efter vilken det

³¹⁷ Norbergs kyrkoarkiv AI:4b fol. 142r.

³¹⁸ Avesta kyrkoarkiv AI:9. fol. 185.

³¹⁹ Avesta kyrkoarkiv AI:5 fol. 142.

³²⁰ Avesta kyrkoarkiv Ala:6 opaginerad [v73545.b192].

³²¹ Avesta kyrkoarkiv F:4 opaginerad [v129556.b23].

³²² Norbergs kyrkoarkiv AI:4b fol. 142r.

³²³ Avesta kyrkoarkiv AI:5 fol. 148. Avesta saknar dödbok 1775–1785.

³²⁴ Mantalslängder Västmanlands län 24 sid. 196 (1665) och 34 sid. 19 (1676).

³²⁵ Skultuna kyrkoarkiv C:2 opaginerad [AD bildid v74106.b33; RA bildid C0020451_00038]. Hennes namn anges inte.

³²⁶ Skultuna kyrkoarkiv C:2 opaginerad [AD bildid v74106.b38; RA bildid C0020451_00043].

³²⁷ Skultuna kyrkoarkiv C:2 sid. 8.

³²⁸ Skultuna kyrkoarkiv C:2 opaginerad [AD bildid v74106.b15; RA bildid C0020451_00020].

³²⁹ Skultuna kyrkoarkiv C:2 opaginerad [AD bildid v74106.b20; RA bildid C0020451_00025].

³³⁰ Skultuna kyrkoarkiv C:2 fol. 1.

³³¹ Mantalslängder, Västmanlands län 38 fol. sid. 317 (första gången) och 70 fol. 714v (sista gången).

³³² Västmanlands län. Mantalslängder 71 fol. 1576r, 72 fol. 664r, 73 fol. 752v och 74 fol. 50v.

betalades testamentspenningar i december 1718.³³³ Redovisas med hustru i mantalslängden för 1683.³³⁴

Barn:

Åren 1703–1706 hade han en son i mantalet.³³⁵ År 1709 uppträdde gifte tråddrängen Karl Kohn i Bjurfors, 1711 med patronymikon »Jansson«. Identifikationen i SMED9, att Karl Kohn var son till Kasten Kohn och Maria Frunck (d.v.s. identisk med Karl Kohn i Familj 1:II), är alltså uppenbart felaktig p.g.a. detta men även av rent kronologiska skäl. Jag bedömer att han istället var son till Johan Kohn. Johan Kohn betalade 1688 och 1697 för användning av dopkläder.³³⁶

— *Karl Johansson Kohn*. Se Familj 1:VIII

Familj 1:VIII

Karl Johansson Kohn. Tråddragare. I mantalet för Bjurfors mässingsbruk 1709–1741.³³⁷ Han saknas i husförhörslängderna för Bjurfors 1746–1757 och 1748–1757.³³⁸ Gift senast 1709 med »Anna« som levde ännu 1754.³³⁹

Barn:

Enligt Bjurfors husförhörslängd 1746–1757 fanns i krongjutardrängen Erik Karlsons hushåll »modern Anna Carl Kohns E[nka]«. ³⁴⁰ Erik Karlsson var alltså en son till Karl Johansson Kohn.

— *Johan*.³⁴¹

— *Erik Karlsson*. Se Familj 1:IX

Familj 1:IX

Erik Karlsson. Krongjutardräng. Född 10 maj 1713 och död 1756.³⁴² Gift senast 1735 med *Katarina Johansdotter*.³⁴³ Född 23 augusti 1707 och död 1757.³⁴⁴

³³³ Avesta Lla:4 fol. 106 (»Colligerat Johan Kohns bröllop i Biurfors till dhe fattiga«) och Lla:14 opaginerad [AD bildid: v683397.b60]).

³³⁴ Västmanlands län. Mantalslängder 40 fol. 453r.

³³⁵ Mantalslängder. Västmanlands län 60 fol. 676r, 61 fol. 623 r och 62 fol. 666r.

³³⁶ Avesta Lla:6 sid. 79 och Lla:8 sid. 11.

³³⁷ Mantalslängder. Västmanland 66 fol. 1912v (första gången) och 98 sid. 3167 (sista gången).

³³⁸ Avesta kyrkoarkiv AI:1 och Norbergs kyrkoarkiv AI:2.

³³⁹ Mantalslängder. Västmanland 66 fol. 1912v, Norbergs kyrkoarkiv AI:2 fol. 156r och Avesta kyrkoarkiv AI:1 fol. 117.

³⁴⁰ Avesta kyrkoarkiv AI:1 fol. 117.

³⁴¹ Mantalslängder. Västmanland 66 fol. 1912v och Norbergs kyrkoarkiv AI:2 fol. 156r.

³⁴² Avesta kyrkoarkiv AI:1 fol. 117.

³⁴³ Eftersom dottern föddes 2 juli 1736 (se nedan) bör äktenskapet ingåtts senast 1735. Makarna i finns upptagna i husförhörslängderna för 1741 och 1743 (Norbergs kyrkoarkiv HI:1 [opaginerad AD bildid v73602a.b50]).

³⁴⁴ Avesta kyrkoarkiv AI:1 fol. 117.

Barn:

- *Anna Eriksdotter*. Född 2 juli 1736.³⁴⁵ Död 18 augusti 1771 i Bjurfors.³⁴⁶ Gift 29 oktober 1758 med krongjutardrängen *Anders Jansson Biurmark*.³⁴⁷ Född 1735.³⁴⁸ Död 13 december 1808 i Bjurfors.³⁴⁹
- *Johan Eriksson Kohn*.³⁵⁰ Född 6 juni 1746.³⁵¹ Drunknade 12 maj 1814 i bruksdammen i Bjurfors.³⁵² Gift 1769 med *Magdalena Trask*.³⁵³ Född 1745. Död 23 augusti 1802.³⁵⁴

Familj 1:X

Matts Kastensson Kohn. Tråddragare. Nämnd i Skultuna mässingsbruks mantalslängder 1665–1676 med hustru i mantalet.³⁵⁵ Sannolikt född under 1640-talets första år (se ovan). Död 2 april 1676 vid Skultuna mässingsbruk.³⁵⁶ Gift senast 1663 med en till namnet okänd kvinna som levde ännu 25 maj 1679 och då inte var omgift.³⁵⁷ Möjligen har Matts gift sig redan som tonåring då han i mantalet för 1675 hade en son och en dotter.

Barn:

- *Maria*. Född 22 januari 1664 vid Skultuna mässingsbruk.³⁵⁸
- *Anna*. Född 2 april 1665 vid Skultuna mässingsbruk.³⁵⁹
- *Kasten*. Född 23 september 1666 vid Skultuna mässingsbruk.³⁶⁰
- *Lars*. Född 23 februari 1668 vid Skultuna mässingsbruk.³⁶¹

³⁴⁵ Avesta kyrkoarkiv AI:1 fol. 117.

³⁴⁶ Avesta kyrkoarkiv F:1 opaginerad [AD bildid v129553.b42; RA bildid C0012152_00046].

³⁴⁷ Avesta kyrkoarkiv F:1 opaginerad [AD bildid v129553.b42; RA bildid C0012152_00046] och AI:2 opaginerad [AD bildid v129504.b35; RA bildid C0012124_00039]. För namnet se Avesta kyrkoarkiv AI:5 fol. 138.

³⁴⁸ Avesta kyrkoarkiv AI:3 opaginerad [AD bildid v129505.b127; RA bildid C0012125_00128].

³⁴⁹ Avesta kyrkoarkiv F:3 opaginerad [AD bildid v129555.b38; RA bildid C0012154_00044].

³⁵⁰ Medan belägg för att fadern använde släktnamnet Kohn saknas benämns Johan med såväl patronymikon som släktnamn i husförhörslängderna. Om dessa makar se Avesta kyrkoarkiv AI:3 fol. 127, AI:5 fol. 139, AI:6 fol. 216, AI:7 fol. 218, AI:8 fol. 213.

³⁵¹ Avesta kyrkoarkiv AI:1 fol. 117.

³⁵² Avesta kyrkoarkiv F:3 opaginerad [AD bildid v129555.b52; RA bildid C0012154_00059].

³⁵³ Avesta kyrkoarkiv AI:3 opaginerad [AD bildid v129505.b127; RA bildid C0012125_00128].

³⁵⁴ Avesta kyrkoarkiv F:3 opaginerad [AD bildid v129555.b14; RA bildid C0012154_00020].

³⁵⁵ Mantalslängder Västmanlands län 24 sid. 196 (1665) och 34 sid. 19 (1676).

³⁵⁶ Skultuna kyrkoarkiv C:2 opaginerad [AD bildid v74106.b33; RA bildid C0020451_00038].

³⁵⁷ Ett namnlöst barn avled 25 maj 1679: »Mattz Castenzsons änkiäs barn ibidem [widh Bruket]«. Skultuna kyrkoarkiv C:2 opaginerad [AD bildid v74106.b43; RA bildid C0020451_00048].

³⁵⁸ Skultuna kyrkoarkiv C:2 fol. 1.

³⁵⁹ Skultuna kyrkoarkiv C:2 fol. 4.

³⁶⁰ Skultuna kyrkoarkiv C:2 sid. 8.

³⁶¹ Skultuna kyrkoarkiv C:2 sid. 14.

- *Karin*. Född 23 maj 1670 vid Skultuna mässingsbruk.³⁶²
- *Mats Kohn*. Se Familj 1:XI.

Familj 1:XI

Mats Kohn. Tråddragare. Född 28 januari 1672 vid Skultuna mässingsbruk.³⁶³ I mantalet för Bjurfors mässingsbruk 1706–1727 (lucka 1715–1718).³⁶⁴ Testamentspenningar betalades dock redan 22 juni 1727.³⁶⁵ Gift med »Kierstin« som enligt mantalet levde ännu 1727.³⁶⁶

Barn:

Mats Kohn hade 1727 en son i mantalet. För 1728 finns där istället »Simon Mattsson Kohn dräng«

- *Simon Mattsson Kohn*. Beredare. I mantalet för Bjurfors 1728–1739.³⁶⁷ Enligt mantalslängderna 1730 ogift och 1731 gift.³⁶⁸

³⁶² Skultuna kyrkoarkiv C:2 opaginerad [AD bildid v74106.b17; RA bildid C0020451_00022].

³⁶³ Skultuna kyrkoarkiv C:2 opaginerad [AD bildid v74106.b20; RA bildid C0020451_00025].

³⁶⁴ Mantalslängder. Västmanlands län 63 fol. 264v (första gången) och 84 sid. 2890 (sista gången).

³⁶⁵ Avesta Lla:16 opaginerad [AD bildid: v683399.b189].

³⁶⁶ Norbergs kyrkoarkiv AI:2 fol. 117.

³⁶⁷ Mantalslängder. Västmanlands län 85 fol. 1346r (första gången) och 96 sid. 2534.

³⁶⁸ Mantalslängder. Västmanlands län 87 sid. 2523 och 88 sid. 2321.

Käll- och litteraturförteckning

Otryckta källor

Finlands släkthistoriska förening

Hamiltonska regementet

Födda, dödsfall, nygifta, 1742–1808, ES3197

Krigsarkivet

[Rullor flottan =] Flottans arkiv. Rullor flottan 1635–1915 (SE/KrA/05000503/0503/036)

XIIIc:19 Stockholms station. Manskap 1724

[Likvidationer =] Likvidationer: Stora nordiska kriget 1702–1751 (SE/KrA/0090)

DI:1 Namnregister till Militiekontorets likvidationsakter

DII:2 Namnregister till 2:a avräkningskontorets likvidationsakter

DIII:1 Namnregister till saknade likvidationsakter

Rullor 1620–1723 (SE/KrA/0022)

1701:22

1702:11

Landsarkivet i Härnösand

[Båtsmansrullor =] Gävleborgs läns landskontors arkiv (SE/HL/1030002)

GIIba:9 Båtsmansrullor 1710–1719

GIIba:10 Båtsmansrullor 1710–1719

[Härnösand rådhusrätt och magistrat =] Härnösand stad. Rådhusrättens och magistratens arkiv (SE/HLA/1050019)

CXII:1 Borgarlängder m.fl. förteckningar rörande näringar 1657–1864

[Härnösand =] Härnösands domkyrkoförsamlings kyrkoarkiv (SE/HLA/1010081)

Lla:1 Huvudräkenskaper för kyrkan 1643–1722

[Österfärnebo =] Österfärnebo kyrkoarkiv (SE/HLA/1010247)

AI:3 Husförhörslängd 1737–1756

Landsarkivet i Lund

[Halmstad =] Halmstad kyrkoarkiv (Halland) (SE/LLA/13138)

C:3 Födelse- och dopbok 1750–1773

Landskrona rådhusrätt och magistrat (SE/LLA/10665)

FIIa:16 Bouppteckningar och arvsskiften 1796–1801

[Landskrona =] Landskrona stadsförsamlings kyrkoarkiv (SE/LLA/13241)

AI:1 Husförhörslängd 1778–1784

CI:4 Födelse- och dopbok 1757–1768

CI:5 Födelse- och dopbok 1769–1790

CI:6 Födelse- och dopbok 1791–1812

CI:7 Födelse- och dopbok 1813–1834

CI:9 Födelse- och dopbok 1835–1850

[Odarslöv =] Odarslövs kyrkoarkiv (SE/LLA/13294)

C:1 Födelse- och dopbok 1706–1801

Landsarkivet i Uppsala

Arboga rådhusrätt och magistrat (SE/ULA/10021)

A3:1 Småprotokoll 1724–1732

K1A:1 Mantalslängder 1614–1742

[Arboga stadsförsamling =] Arboga stadsförsamlings kyrkoarkiv (SE/ULA/10022)

Ala:1a Husförhörslängd 1692–1704

C:1 Födelse- och dopbok 1670–1722

C:2 Födelse- och dopbok 1723–1749

[Arnö =] Arnö kyrkoarkiv (SE/ULA/10023)

AI:2 Husförhörslängd 1765–1771

C:2 Födelse- och dopbok 1730–1790

[Askersunds stadsförsamling =] Askersunds stadsförsamlings kyrkoarkiv (SE/ULA10032)

- E:2 Lysnings- och vigselbok 1735–1780
- [Avesta =] Avesta kyrkoarkiv (SE/ULA/10044)
- Ala:1 Husförhörslängd 1746–1757
- Ala:2 Husförhörslängd 1758–1769
- Ala:3 Husförhörslängd 1764–1773
- Ala:5 Husförhörslängd 1775–1785
- Ala:6 Husförhörslängd 1786–1795
- Ala:7 Husförhörslängd 1795–1804
- Ala:8 Husförhörslängd 1805–1814
- F:1 Död- och begravningsbok 1761–1775
- F:3 Död- och begravningsbok 1800–1814
- F:4 Död- och begravningsbok 1814–1861
- Jl:3 Skrivelser och resolutioner från Kungl Maj:t, länsstyrelse, domkapitel, andra myndigheter och enskilda 1720–1730. (Innehåller även kyrkoräkenskaper 1678–1681)
- Lla:2 Räkenskaper för kyrka och församling 1673–1676
- Lla:4 Räkenskaper för kyrka och församling 1678–1684
- Lla:5 Räkenskaper för kyrka och församling 1685–1686
- Lla:6 Räkenskaper för kyrka och församling 1687–1690
- Lla:7 Räkenskaper för kyrka och församling 1691–1696
- Lla:8 Räkenskaper för kyrka och församling 1697–1699
- Lla:9 Räkenskaper för kyrka och församling 1700
- Lla:10 Räkenskaper för kyrka och församling 1701–1704
- Lla:11 Räkenskaper för kyrka och församling 1705–1708
- Lla:13 Räkenskaper för kyrka och församling 1713–1716
- Lla:14 Räkenskaper för kyrka och församling 1717–1720
- Lla:15 Räkenskaper för kyrka och församling 1721–1724
- Lla:16 Räkenskaper för kyrka och församling 1725–1728
- Lla:17 Räkenskaper för kyrka och församling 1729–1730
- Lla:19 Räkenskaper för kyrka och församling 1736–1740
- Ola:3 Handlingar rörande kyrkan 1656–1770 (Bänklängder)
- [Björksta =] Björksta kyrkoarkiv (SE/ULA/10118)
- F:3 Död- och begravningsbok 1788–1830
- [By =] By kyrkoarkiv, Dalarnas län (SE/ULA/10148)
- Al:5 Husförhörslängd 1740–1747
- C:1b Födelse- och dopbok 1702–1726
- C:3 Födelse- och dopbok 1747–1757
- [Enköping =] Enköpings kyrkoarkiv (SE/ULA/10206)
- C:3 Födelse- och dopbok 1726–1763
- [Fellingsbro =] Fellingsbro kyrkoarkiv (SE/ULA/10244)
- C:5 Födelse- och dopbok 1725–1741
- [Grytnäs =] Grytnäs kyrkoarkiv (SE/ULA/10339)
- C:1 Födelse- och dopbok 1681–1774
- Jl:1 Skrivelser och resolutioner från Kungl. Maj:t, länsstyrelse, domkapitel, andra myndigheter och enskilda 1706–1761³⁶⁹
- Grytnäs socken (med Avesta) tingslags häradsrätt (KLHA VI)
- Al:1 Domböcker 1695–1703
- [Hallstahammar =] Hallstahammars (före 1943 Svedvi) kyrkoarkiv (SE/ULA/11494)
- C:1 Födelse- och dopbok 1710–1764

³⁶⁹ Innehåller även kyrkans inkomster och utgifter 1681–1699. Ancestry (tidigare Gensline) betecknar denna volym *L:1 Kyrkl. räkenskaper 1681–1699*. Volymen ska inte förväxlas med *Lla:1 Räkenskaper för kyrka 1652–1734* vilken av Ancestry betecknas *Ll:1 Kyrkl. räkenskaper 1652–1734*.

[Haraker =] Harakers kyrkoarkiv (SE/ULA/10374)
 E1:1 Lysnings- och vigselbok 1712–1774

[Häggeby =] Häggeby kyrkoarkiv (SE/ULA/10426)
 C:2 Födelse- och dopbok 1787–1852

[Irsta =] Irsta kyrkoarkiv (SE/ULA/10483)
 F:1 Död- och begravningsbok 1775–1809

[KLHA III =] Kopparbergs och Näsgårds län samt Sätters och Tuna tingslags häradsrätt (SE/ULA/10593)
 A:19 Dombok 1677

[Kungsåra =] Kungsåra kyrkoarkiv (SE/ULA/10672)
 C:5 Födelse- och dopbok 1754–1774

[Lillhärad =] Lillhärad kyrkoarkiv (SE/ULA/10837)
 E1:1 Lysnings- och vigselbok 1703–1861

[Länstyrelsen i Uppsala län. Landskontoret =] Länstyrelsen i Uppsala län. Landskontoret I 1634–1900 (SE/ULA/11035/21)
 E1a:13 Landsbok 1671
 E1a:14 Landsbok 1672
 E1a:15 Landsbok 1673

[Länsstyrelsen i Västmanland. Landskontoret =] Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret I 1635–1915 (SE/ULA/11037/21)³⁷⁰
 EIII:1 Mantalslängder 1622–1636
 EIII:5 Mantalslängder 1670–1672
 EIII:6 Mantalslängder 1673–1675
 EIII:7 Mantalslängder 1676–1679
 EIII:8 Mantalslängder 1680–1682
 EIII:9 Mantalslängder 1683–1686

Norrbo häradsrätt (SE/ULA/11105)
 A1a:3 Dombok vid ordinarie häradsting 1699–1704

[Nora =] Nora bergsförsamling kyrkoarkiv (T-län) (SE/ULA/11098)
 A1:3B Husförhörslängd 1733–1742
 C:1 Födelse- och dopbok 1737–1756

[Norberg =] Norbergs kyrkoarkiv (SE/ULA/11099)
 A1:2 Husförhörslängd 1705–1728
 A1:4b Husförhörslängd 1748–1757
 A1:5d Husförhörslängd 1762–1774
 A1:6b Husförhörslängd 1775–1785
 H1:1 Bilagor till husförhörslängden och församlingsboken 1749–1757

[Ramnäs =] Ramnäs kyrkoarkiv (SE/ULA/11258)
 L1a:2 Räkenskaper för kyrka och församling 1641–1683

[Rytterne =] Rytterne kyrkoarkiv (SE/ULA/11280)
 A1a:4 Husförhörslängd för Stora Rytterne 1775–1788
 Fa:1 Död och begravningsbok för Stora Rytterne 1776–1813

[Sala =] Sala stadsförsamlings kyrkoarkiv (SE/ULA/11305)
 A1:8 Husförhörslängd 1763–1771
 A1:9 Husförhörslängd 1772–1774
 C:1 Födelse- och dopbok 1747–1774
 F:1 Död- och begravningsbok 1775–1807

[Sankt Iljan =] Sankt Iljans kyrkoarkiv (SE/ULA/11312)
 A1a:1 Husförhörslängd 1699–1716

Snevringe häradsrätt (SE/ULA/11363)
 FII:6 Bouppteckningar 1780–1789

³⁷⁰ Landskontorets exemplar av mantalslängderna är inte inbundna. Det finns alltså inte någon sammanhängande paginering. De olika årgångarna ligger i fascikelomslag.

- [Skultuna =] Skultuna kyrkoarkiv (SE/ULA/11343)
- Al:1 Husförhörslängd 1681–1688
 - Al:2 Husförhörslängd 1689–1734
 - Al:3 Husförhörslängd 1737–1760
 - Al:4 Husförhörslängd 1752–1776
 - Al:5A Husförhörslängd 1775–1784
 - Al:8 Husförhörslängd 1805–1814³⁷¹
 - Al:9 Husförhörslängd 1815–1824
 - C:1 Födelse- och dopbok 1622–1754
 - C:2 Födelse- och dopbok 1664–1679
 - C:3 Födelse- och dopbok 1697–1717
 - C:4 Födelse- och dopbok 1718–1741
 - C:5 Födelse- och dopbok 1742–1774
 - C:6 Födelse- och dopbok 1775–1828
 - F:1 Död- och begravningsbok 1744–1775
 - F:2 Död- och begravningsbok 1775–1835
- [Sura =] Sura kyrkoarkiv (SE/ULA/11492)
- Lla:2 Räkenskaper för kyrka 1669–1777
- Strängnäs rådhusrätt och magistrat (SE/ULA/11470)
- A1:6 Dombok 1686–1702
- (Svinnegarn =) Svinnegarn kyrkoarkiv (SE/ULA/11498)
- C:3 Födelse- och dopbok 1800–1860
- [Tillinge =] Tillinge kyrkoarkiv (SE/ULA/11547)
- C:5 Födelse- och dopbok 1782–1820
- [Vendel =] Vendels kyrkoarkiv (SE/ULA/11683)
- C:5 Födelse- och dopbok 1749–1991
- [Vittinge =] Vittinge kyrkoarkiv (SE/ULA/11696)
- Al:2 Husförhörslängd 1752–1753
- Domkapitlet i Västerås stift (SE/ULA/13321)
- A1:2 Domkapitlets protokoll m.bil.huvudserie 1598–1621³⁷²
- [Västerås =] Västerås domkyrkoförsamlings arkiv (SE/ULA/11727)
- Ala:2 Husförhörslängd 1707–1739
 - C:3 Födelse- och dopbok 1688–1731
 - El:1 Lysnings- och vigselbok 1741–1775
- Västerås rådhusrätt och magistrat (SE/ULA/11731)
- All:22 Domböcker före 1948, 1729–1730
- Älvkarleby kyrkoarkiv (SE/ULA/11785)
- Al:1 Husförhörslängder 1736–1744
 - Al:2 Husförhörslängder 1745–1762
 - Al:3 Husförhörslängder 1768–1773
 - C:1 Födelse- och dopböcker 1730–1759
 - C:2 Födelse- och dopböcker 1760–1781
- Åsunda häradsrätt (SE/ULA/11783)
- F:14 Bouppteckningar 1825–1829
- [Örebro Nikolai =] Örebro Nikolai kyrkoarkiv (SE/ULA/11800)
- Al:1 Husförhörslängd 1697
 - C:2 Födelse- och dopbok 1693–1741
 - El:1 Lysnings- och vigselbok 1693–1820
 - F:1 Död- och begravningsbok 1693–1820

³⁷¹ Volymen har två på varandra följande pagineringar.

³⁷² Arkivet är inte digitaliserat med Göran Ekberg har gjort tillgängligt bilder av volymerna A1:1–11 i DjVu-format på sin hemsida <http://gorek.se/register.html>.

Landsarkivet i Vadstena

[Jönköpings Kristina =] Jönköpings Kristina kyrkoarkiv (SE/VALA/00170)

Ala:2 Husförhörslängd 1729–1733

El:1 Lysnings- och vigsel 1698–1802

F:1 Död- och begravningsbok 1698–1801

[Jönköpings rådhusrätt =] Rådhusrättens och magistratens i Jönköping arkiv (SE/VALA/01665)

Fla:2 Bouppteckningar och arvskiften 1776–1779

[Norrköpings rådhusrätt =] Norrköpings rådhusrätts och magistrats arkiv (SE/VALA/01697)

Flba:1 Bouppteckningar 1709–1727

Flba:2 Bouppteckningar 1711–1732

Norrköpings Sankt Olai kyrkoarkiv (Norrköpings Sankt Olai) (SE/VALA/00273)

C:4 Födelse och dopbok 1720–1744

DII:1 Längder över nattvardsgäster (Kommunionslängder)

Landsarkivet i Östersund

Offerdals kyrkoarkiv (Offerdal) (SE/ÖLA/11085)

Lla:1 Huvudräkenskaper 1582–1702

LVd:1 Diverse räkenskaper rörande kyrkan och dess inredning samt det frivilliga kyrkliga arbetet

Malmö stadsarkiv

Magistraten i Malmö (SE/MSA/00533)

D3A:1 Burskapsbok 1693–1847

D3E:1 Övriga folklängder 1653–1759

[Malmö Sankt Petri =] Malmö Sankt Petri kyrkoarkiv (SE/MSA/00792)

C:1 Födelse- och dopbok 1698–1729

C:3 Födelse- och dopbok 1746–1766

E:1 Lysnings- och vigselbok 1698–1739

FI:2 Död- och begravningsbok. Huvudserien 1728–1788

Riksarkivet

[Bergverken =] Riksarkivets ämnessamlingar. Miscellanea. Bergverken (SE/RA/757/05)

42 Handlingar rörande Nacka, Norrköpings, Nyköpings, Skultuna och Vällinge mässingsbruk

43 Diverse bergverkshandlingar från 1500–1600-talen, arbetsräkningar, inventarieförteckningar m.m.

Bergskollegium. Kammarkontorets arkiv (SE/RA/420013/420013.03)

GIV:3 Räkenskaper för bergverkens bevillning 1683

[Biographica =] Riksarkivets ämnessamlingar. Personhistoria. Biographica (SE/RA/756/756.1)

FII:4 Supplement

[Kammarkollegiet. Bergsbruk =] Kammarkollegiets ämnessamlingar. Kammarkollegiet Bergsbruk 1529–1872 (SE/RA/522/02)

384–386 Vellinge mässingsbruk 1679–1671, 1671–1672, 1677–1684

Leufstaarkivet (SE/RA/720584)

Kartong 42

Kartong 50

Mantalslängder 1642–1820 (SE/RA/55203)

Kopparbergs län 44 1690

Kopparbergs län 80 1728

Kopparbergs län 81 1729

Kopparbergs län 121 1770

Kopparbergs län 122 1771

Malmöhus län 24–27 1691, 1694, 1697:1, 1698:1

Malmöhus län 48–50 1720–1722
Malmöhus län 52 1724
Malmöhus län 56 1727
Malmöhus län 57 1728
Malmöhus län 59 1730:2
Södermanlands län 36–43 1689–1696
Södermanlands län 46–49 1699–1702
Södermanlands län 56 1715
Södermanlands län 58 1717
Södermanlands län 59 1718
Uppsala län 10 1667
Uppsala län 17 1682
Västmanlands län 12 1653
Västmanlands län 13 1654
Västmanlands län 24 1665
Västmanlands län 27 1669
Västmanlands län 29–38 1671–1679, 1681
Västmanlands län 45 1688
Västmanlands län 55–75 1698–1716, 1718, 1719
Västmanlands län 77–82 1720:2–1725
Västmanlands län 84–88 1727–1731
Västmanlands län 92 1735
Västmanlands län 93 1736
Västmanlands län 96 1739
Västmanlands län 98 1741
Västmanlands län 100 1743
Västmanlands län 103 1746
Västmanlands län 118 1761
Västmanlands län 119 1762
Västernorrlands (Gävleborgs) län 22–40 1693–1705, 1708–1712
Örebro län 100–104 1742, 1744–1747
Östergötlands län 22–24 1662–1664
Östergötlands län 26 1666
Östergötlands län 54–57 1703–1706
Östergötlands län 59–63 1707:2, 1709–1712

[Svea hovrätt =] Svea Hovrätt. Advokatfiskalens arkiv (SE/RA/420422/02)

EXId:1081 Rådstugurätters renoverade domböcker 1697–1698 (Västerås nr 8)
EXId:1146 Rådstugurätters renoverade domböcker 1707–1708 (Örebro nr 4)
EXle:2278 Häradsrätters renoverade domböcker 1673 (Västmanlands län nr 22)
EXle:2301 Häradsrätters renoverade domböcker 1699–1702 (Västmanlands län nr. 44)
EXle:2740 Häradsrätters renoverade domböcker 1672–1679 (Kopparbergs län nr 16)
EXle:2746 Häradsrätters renoverade domböcker 1686 (Kopparbergs län nr 22)
EXle:2750 Häradsrätters renoverade domböcker 1690 (Kopparbergs län nr 26)
EXle:2765 Häradsrätters renoverade domböcker 1699 (Kopparbergs län nr 40)
EXle:3180 Häradsrätters renoverade domböcker 1695 (Gävleborgs län nr 44)

Stockholms stadsarkiv

Forskarexpeditionen, »Husbönder och anställda. Stockholm 1727”

[Jakob och Johannes =] Jakob och Johannes kyrkoarkiv (SE/SSA/0008)

Cla:15 Födelse- och dopbok 1751–1759

Fib:1 Död och begravningsbok för Johannes 1751–1784

[Justitiekollegium =] Justitiekollegium 1637–1856, Förmyndarkammaren 1667–1924, Rådhusrättens 1:a avdelning 1850–1924 (SE/SSA/0145A)

- FIA:72 Bouppteckningar 1711, Del 1³⁷³
 FIA:116 Bouppteckningar 1737, Del 1 med register³⁷⁴
 FIA:217 Bouppteckningar 1769, Del 2 med register³⁷⁵
- [Lovö =] Lovö kyrkoarkiv (SE/SSA/1532)
 AI:3 Husförhörslängd 1764–1766
- [Katarina =] Katarina kyrkoarkiv (SE/SSE/0009)
 CII:4 Födelse- och dopbok över äkta barn 1752–1762
 EI:4 Lysnings- och vigselbok 1763–1780
 FI:4 Död- och begravningsbok 1749–1762
- [Klara =] Klara kyrkoarkiv (SE/SSA/0010)
 FIa:2 Död- och begravningsbok 1760–1770
- Länsstyrelsen i Stockholms län II, Landskontoret (SE/SSA/1452A)
 EI:21a Landsböcker med verifikationer 1735. Mantalslängder
 EI:22a Landsböcker med verifikationer 1736. Mantalslängder
- [Maria Magdalena =] Maria Magdalena kyrkoarkiv (SE/SSA/0012)
 AI:1 Husförhörslängd 1737–1763
 AI:2 Husförhörslängd 1737–1763
 CIa:5 Födelse- och dopbok 1715–1729
 EI:2 Lysnings- och vigselbok 1730–1755
 EI:3 Lysnings- och vigselbok 1765–1774
 FI:3 Död- och begravningsbok, huvudserie 1766–1788
- [Nacka =] Nacka kyrkoarkiv (SE/SSA/1542)
 AI:1 Husförhörslängd 1702–1720
- [Riddarholmen =] Riddarholmens kyrkoarkiv (SE/SSA/0013)
 EII:1 Vigselbok 1738–1807
- Stockholms domkapitel (SE/SSA/0148)
 AI:46 Protokoll, huvudserien 1691
- [Storkyrkoförsamlingen =] Storkyrkoförsamlingens kyrkoarkiv (SE/SSA/0016)
 AI:4 Husförhörslängd 1730–1740
 EIa:1 Lysnings- och vigselbok, huvudserie 1712–1732
 EIa:2 Lysnings- och vigselbok, huvudserie 1733–1747
- [Överståthållarämbetet =] Överståthållarämbetet för uppbördsärenden. ' Kamrerarexpeditionen (SE/SSA/0031/06)
 G1AA:25–27 Kronotaxeringslängd 1722–1723, 1724, 1725
 G1AA:32–38 Kronotaxeringslängd 1730, 1735–1740
 G1AA:45 Kronotaxeringslängd 1745
 G1BA:8:1 År 1702 (Mantalslängd)
 G1BA:16:1 Mantalslängd (Maria inre och västra) 1739
 G1BA:17:1 Mantalslängd (Staden södra, östra, västra) 1740
 G1BA:17:6 Mantalslängd (Maria inre och västra) 1740

SVAR

- Nordiska museet
 Glasmästarämbetet (SE/SVAR/Nm-338010009)
 AI:6 Protokoll 1679–1695
 AI:7 Protokoll 1696–1753

³⁷³ Hade tidigare signum EIIa12:65. Se även Stockholms rådhusrätt och magistrat (SE/SVAR/SSA-132010021).

³⁷⁴ Hade tidigare signum EIIa1:2:109b. Se även Stockholms rådhusrätt och magistrat (SE/SVAR/SSA-132010021).

³⁷⁵ Hade tidigare signum EIIAI:2:210a. Se även Stockholms rådhusrätt och magistrat (SE/SVAR/SSA-132010021).

F2:1 Handlingar 1657–1749
Mässingslagarämbetet (SE/SVAR/Nm-338010018)
F2:1 Handlingar 1667–1729

Tekniska museets arkiv

[Heikorn =] Tekniska och industrihistoriska arkivet

Kapsel 285

”Några anteckningar om Nyköpings bruk utförda åren 1927–1929 av bergsingenjör Gösta Heikorn. Avskrift«

Västerås Stifts- och landsbibliotek

Hülpers genealogier³⁷⁶

Volym 2

Litteratur

Andersson, K. och H. Anderö, (2002), *Ordbok för släktforskare*, ICA Bokförlag, 3:e helt omarbetade och utvidgade upplagan. LIBRIS-ID:8549947.

Berg, A. (2007), Inlägg på *Anbytarforum » Släkter » Övriga släkter–F » Frunck/Wrunck*, <http://aforum.genealogi.se/cgi-bin/discus/show.cgi?tpc=576&post=721112#POST721112>

Bäckmark, M., (2015), *Mantalsforska. Släktforskning i mantalslängder*, Sveriges släktforskarförbunds handböcker 8, LIBRIS: 17871842. ISBN: 9789187676871.

Cronberg, O. (1984), *Kyrkoböcker för värvade regementen i Malmö under 1700-talet, SkåneGenealogen 1984:2*, 1–5. LIBRIS-ID: 327090. ISSN: 1102–0873.

Dahlgren, E. W., (2002 [1923]), *Louis de Geer 1587–1652. Hans lif och verk*, Band 2, Atlantis. LIBRIS-ID: 8519714. ISBN: 91–7486–688–5.

Edblad, S., (1979), *Nyköpings mässingsbruk*, Sörmländska handlingar 37, Södermanlands museum, Nyköping. LIBRIS-ID: 8379413. ISBN: 91–85066–11–7.

Eklund, B., (1996), *Släkten Boudry, Vallonättlingen 1996:1*, sid. 4–9.

Elgenstierna, G, (1925–1936), *Den introducerade svenska adelns ättartavlor med tillägg och rättelser*, Norstedts. LIBRIS-ID: 8576.

Ericsson, P., (1996), *Frunck, Genos 67* sid. 42. LIBRIS-ID: 3412658. ISSN: 0016–6898.

Erixon, S., (1921–1972), *Skultuna bruks historia*, Aktiebolaget Gunnar Tisells tekniska förlag i distribution, Stockholm. LIBRIS-ID:8199166.

Forsberg, K., (1953), *Gusums bruks historia 1653–1953*, Stockholm. LIBRIS-ID: 287547.

Forsgren, N., (2011), *Mässingsbruk och bruk av mässing*, Nifo förlag. LIBRIS-ID: 12028511. ISBN: 978-91-633-6382-5.

Frunck, C. D., (<1845), *Frunckska stamtaflan*, avskrift av manuskript i privat ägo.³⁷⁷

Grape, E., (1951), *Postkontor och postmästare*, Postverkets tryckeri, Stockholm. LIBRIS-ID:21169.

Hedberg, A., (1949–1971), *Stockholms bokbindare 1460–1880. Anteckningar*, Nordiska museets handlingar 36, Stockholm. LIBRIS-ID: 8390305.

³⁷⁶ Se <http://alvin-portal.org/>.

³⁷⁷ Enligt dokumentet har det följande ursprung: »Detta allt ovan skrivna uppsatt av assessor C. D. Frunck å pärmarna af en gammal tysk bok och ordagrant afskrivet av dess sonson studenten Christian Jacob Frunck. Upsala den 12 nov. 1869, kl 12 på natten avslutat.« Den version som kommit författaren tillhanda, genom förmedling av Tommy Petré, är dock en avskrift (i minst två led) av det av C. J. Frunck uppsatta manuskriptet.

- Helmfrid, B., (1954), *Holmenöden under fyra sekler. Studier i Holmens bruks historia*, Acta Holmenensia 1, Norrköping. LIBRIS-ID: 8197968.
- [HISKI =] (1996–), *Sökprogram för historieböcker*, Genealogiska samfundet i Finland, URL <http://hiski.genealogia.fi/hiski?se>.
- Kugelberg, O., (1894), *Postmästare i Sverige och Finland. Från äldre till närvarande tid. Biografiska anteckningar*, Andréens boktryckeri, Stockholm. LIBRIS-ID: 1644732.
- Leijonhufvud, K. A. K:son, (1901–1906), *Ny svensk släktbok*, P. A. Norstedt & söners förlag, Stockholm. LIBRIS-ID: 37602.
- Lindbom, K., (2012), *Nordisk vallongenealogi 1589–1750*. LIBRIS-ID: 13520703 & 14649588. ISBN: 9789163704161 & 9789163704178.
- Lundholm, M., (2007), Släkten Fruncks äldre led, *Släktforskarnas årsbok [20]07*, sid. 161–206. LIBRIS-ID: 10662433.
- Lundholm, M., (2009), Efterskörd & kommentarer: Släkten Fruncks äldre led (Släktforskarnas årsbok '07), *Släktforskarnas årsbok [20]09*, sid. 339–341. LIBRIS-ID: 11843237.
- Lundholm, M., (2012), Bidrag till släkten Fruncks äldre led, *Släktforskarnas årsbok [20]12*, sid. 263–300. LIBRIS-ID: 13483499.
- Låstbom, A. T. och J.E. Fant, (1842–1845), *Uppsala ärkestifts herdaminne*, Uppsala. LIBRIS-ID: 1799831.
- Norberg, P., (1956), *Avesta under kopparbrukets tid 1–2*, Stockholm. LIBRIS-ID: 417014.
- Norrman, R., (1993), *Konserverade änkor och kvinnor på undantag. Prästänkornas villkor i Uppsala stift 1720–1920 — från änkehjälp till familjepension. Band I:2. Serie I Urkunder och bearbetningar. Stiftshistoriskt uppslagsverk från reformationen till nyaste tid. Uppsala stifts herdaminne*, Stiftshistoriska kommittén i Uppsala, Uppsala. LIBRIS-ID: 7754339. ISBN:91–86024–01–9.
- Odén, K., (1902), *Östgötars minne. Biografiska anteckningar om studerande östgötar i Uppsala 1595–1900*, Stockholm. LIBRIS-ID:8075143.
- [SBL =] (1918–), *Svensk biografiskt lexikon*, B. Boëthius, B. Hildebrand & G. Nilzén, (red.), Svensk biografiskt lexikon, Stockholm. LIBRIS-ID: 8200870.
- [SGF =] (1985), Den försvunna kyrkboken, *SkåneGenealogen 1985:1*, 1. LIBRIS-ID: 327090. ISSN: 1102–0873.
- [SISK =], (2004–2009), *Signums svenska kulturhistoria*, Signum, Lund. LIBRIS-ID: Saknas för hela serien.
- Skatteförvaltningen, (1989), *Sveriges församlingar genom tiderna*, Riksskatteverket. LIBRIS-ID: 7264391. ISBN: 9138120232
- [SMED9 =], (2015), *Smed 9*. Föreningen för smedsläktforskning.
- [SMoK =], (1942–1955), *Svenska män och kvinnor. Biografisk uppslagsbok*, N. Bohman & T. Dahl (red.), Bonnier, Stockholm. LIBRIS-ID: 53799.
- Strokirk, O. F., (1915–1920), *Kultur- och personhistoriska anteckningar*, Örebro Dagblads tryckeri. LIBRIS-ID: 8225152.
- [SSK =], (1911–), *Svenska slätkalendern*, Föreningen svenska slätkalendern. LIBRIS-ID: 3684373. ISSN: 0348-419X.
- [Sorgbrev (1796) =], *Sorgbrev. Frunck, Christian, 1730–1796. Tillkänna gifves: contracts-prostens herr mag. Christian Fruncks saliga död, som timade den 2:dra september 1796, i dess 66:te ålders år*. LIBRIS-ID: 2423220.

Sundin, P. (2011), *Anbytarforum » Forum » Personrelaterat » Släktnamn » Övriga släkter–F » Frunck*, 14 maj 2011 19:16, <http://forum.genealogi.se/index.php?topic=70300.msg994330#msg994330>.
[Avläst 2016–07–14]

[Uppsala Ärke-Stifts Tidningar (1796) =], (1796), N:o 8 Uppsala Ärke-Stifts Tidningar. Utgifne den 16 september 1796, i *Uppsala Ärke-Stifts Tidningar. Ifrån och med 1793 till och med 1798*, Johan Fr. Edman, Kongl. Acad. Boktr.

Uhrvik, K. (2012), *Anbytarforum » Forum » Personrelaterat » Släktnamn » Övriga släkter–F » Frunck*, 11 januari 2012 08:19, <http://forum.genealogi.se/index.php?topic=70301.msg994334#msg994334>.
[Avläst 2016–07–14]

[UUM =] (1900–1971), *Uppsala universitets matrikel*. Lundequistiska bokhandeln, Uppsala.
LIBRIS-ID: 1707902.

von Warnstedt, C., (1993), Officerare och stabsbetjänter vid Norra skånska kavalleriregementet åren 1658–1709, *Släkt och hävd* 1993:3–4, sid. 459–474. LIBRIS-ID: 8262719. ISSN: 0489-1090.³⁷⁸

von Warnstedt, C., (1994), Befäl och stabspersonal vid Kungliga Skånska – från 1686 – Norra Skånska Kavalleriregementet åren 1658–1709, *Släkt och hävd* 1994:3–4, sid. 198–224. LIBRIS-ID: 8262719. ISSN: 0489-1090.³⁷⁹

von Warnstedt, C., (1995), Befäl och stabspersonal vid Kungliga Skånska – från 1686 – Norra Skånska Kavalleriregementet åren 1658–1709, *Släkt och hävd* 1995:3–4, sid. 443–476. LIBRIS-ID: 8262719. ISSN: 0489-1090.

von Warnstedt, C., (1996) Sekundbefälet vid Norra Skånska Kavalleriregementet åren 1702–1709, *Släkt och hävd* 1996:1, sid. 21–39. LIBRIS-ID: 8262719. ISSN: 0489-1090.

Westén, A. och C. E. Wenström, (1799–1850), *Svenska kongl hof-clericiets*, Stockholm. LIBRIS-ID: 1805050.

[Westerås Stifts-Tidningar], (1769–1888), *Westerås Stifts-Tidningar*. LIBRIS-ID: 543172.

Wiggen, G., (2010), Bakvendte personnavn, *Studia anthroponymica Scandinavica* 28, sid. 107–130. LIBRIS-ID: 8260422. ISSN :0280-8633.

[ÖÄ =] Örnberg, V., (1884–1908), *Svensk släkt-kalender & Svenska ättartal*, Stockholm. LIBRIS-ID: 952204 & 1718096.

³⁷⁸ Artikeln fortsätter i *Släkt och hävd* 1994:1.

³⁷⁹ Artikeln fortsätter i *Släkt och Hävd* 1995:1, 1995:2 och 1995:3-4.